

Základní škola TRNKA

Dobříš

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

T R N K A

Tolerance-Radost-Názor-Komunita-Aktivita

Příbramská 938, 263 01 Dobříš

email:reditel@zstrnkadobris.cz

www.zstrnkadobris.cz

Obsah

1. Školní vzdělávací program	4
2. Charakteristika školy	6
2.1 Mise a vize školy	6
2.2 Úplnost a velikost školy	6
2.3 Vybavení školy	6
2.3.1 Materiální podmínky	6
2.3.2 Prostorové podmínky	6
2.3.3 Technické podmínky	7
2.3.4 Hygienické podmínky	7
2.3.5 Stravovací podmínky	7
2.3.6 Psychosociální podmínky	7
2.3.7 Ekonomické podmínky	8
2.3.8 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) a požární ochrana (PO)	8
2.4 Charakteristika pedagogického sboru a žáků	8
2.5 Dlouhodobé projekty	9
2.6 Spolupráce s rodiči a spolupráce s jinými subjekty	9
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Výchové a vzdělávací strategie	11
3.2.1 K1 – Kompetence k učení	14
3.2.2 K2 – Kompetence k řešení problémů	16
3.2.3 K3 – Kompetence komunikativní	18
3.2.4 K4 – Kompetence sociální a personální	21
3.2.5 K5 - Kompetence občanské	22
3.2.6 K6 – Kompetence pracovní	25
3.2.7 K7 - Kompetence digitální	27
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	29
3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	30
3.3.2 Systém péče o žáky a podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	30
3.3.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	32
3.4 Začlenění průřezových témat	33
4. Učební plán	37
4.1 Učební plán pro 1. stupeň	37
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň	37
4.2 Učební plán 1. stupně žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)	38
4.3 Učební plán pro 2. stupeň	39
4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň	40
4.4 Učební plán 2. stupně pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)	41
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	42
5.1 Hodnocení žáků	43

5.2 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení	43
5.3 Autoevaluace školy	43
6. Učební osnovy	45
6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	45
6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	45
6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk	60
6.1.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk	69
6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	74
6.2.1 Vyučovací předmět: Matematika	74
6.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	88
6.3.1 Vyučovací předmět: Prvouka, Člověk a jeho svět	88
6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	100
6.4.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova	100
6.4.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	105
6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	109
6.5.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti	109
6.6 Vzdělávací oblast: Informatika	115
6.6.1 Vyučovací předmět: Informatika	115
6.7 Vzdělávací oblasti: Informatika, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Doplňující vzdělávací obory	119
6.7.1 Vyučovací předmět: Svět	120
6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	173
6.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova	173
6.9 Vzdělávací oblast: Jazyková a komunikační výchova (Speciálně pedagogická péče)	182
6.9.1 Vyučovací předmět: Logopedická intervence	182
7. Příloha	188
I. ZPŮSOBY HODNOCENÍ	188
Průběžné hodnocení	188
Sebehodnocení žáků	188
Hodnocení na konci období	189
Celkové hodnocení žáka	190
Převod slovního hodnocení na vysvědčení do klasifikace	190
II. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	190
III. PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKA	191
IV. INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ	191
V. PŘEZKOUMÁNÍ HODNOCENÍ ŽÁKA	192
Komisionální přezkoušení	192
Opravná zkouška	192
VI. HODNOCENÍ CHOVÁNÍ	192
VII. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ	193
Pochvaly a ocenění	193
Kázeňská opatření	194
Pravidla pro výchovná opatření	194
VIII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	194

1. Školní vzdělávací program

T R N K A

Tolerance-Radost-Názor-Komunita-Aktivita

Předkladatel

Základní škola TRNKA

Adresa Příbramská 938, 263 01 Dobříš

IČO 04707524

Email reditel@zstrnkadobris.cz

Web www.zstrnkadobris.cz

Ředitelka školy Ing. Jana Derflová

Koordinátor ŠVP Mgr. Lucie Bigoni, PhD.

Škola je zařazena do rejstříku škol a školských zařízení pod názvem **Základní škola TRNKA**

s identifikačním číslem **691 009 082** a sdružuje:

· Základní škola	kapacita 144 žáků	IZO 181 076 578
· Školní družina	kapacita 80 účastníků	IZO 181 076 845
· Školní jídelna – výdejna	kapacita 144 strážníků	IZO 181 076 8

Zřizovatel

Trnkový květ, z.s.

Příbramská 938, 263 01 Dobříš

IČO 0427 9905

Předseda rady spolku: Ing. Štěpán Ježek

telefon 605 966 527

email s.jezek@gmail.com

web www.zstrnkadobris.cz

Cílová skupina

1. - 9. třída základní školy

Dokument vznikl podle

Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola, vydaného Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy a upraveného Opatřením ministryně školství z 22. února 2016.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Čj. D1/ 2020

Mgr. Lucie Bigoni, PhD.

koordinátorka ŠVP

Ing. Jana Derflová

ředitelka školy

razítko

2. Charakteristika školy

2.1 Mise a vize školy

MISE: Vzdělávat děti v bezpečném a respektujícím prostředí, které je založené na partnerských vztazích, otevřenosti a pestrosti.

VIZE: Naším cílem je rozvíjet samostatné, zodpovědné a jedinečné osobnosti, které vystupují s respektem k sobě a svému okolí. Umí rozpoznat své silné a slabé stránky, dokáže spolupracovat s ostatními.

2.2 Úplnost a velikost školy

Škola se nachází v Dobříši, několik minut pěší chůze od náměstí, které je zároveň zastávkou linkových autobusů.

Od školního roku 2022/2023 tvoří školu 5 tříd prvního stupně (1.-5. ročník) a 4 třídy druhého stupně (6. - 9. ročník), byla naplněna kapacita školy. V dalších letech vždy otevíráme novou první třídu o kapacitě 16 žáků.

Cílem školy je zajištění individuálního přístupu ke každému žáku. K tomu škola využívá dostupné materiální a technické vybavení a odborný individuální přístup pedagogických pracovníků ke každému žákovi.

2.3 Vybavení školy

2.3.1 Materiální podmínky

Škola využívá didaktické pomůcky např. didaktické hry, manipulativa, encyklopedie, krásnou i odbornou literaturu, výtvarné potřeby a hudební nástroje, počítače, dataprojektory, interaktivní tabule, iPady, mobilní počítačová učebnu, badatelské pomůcky, mikroskopy a další technické vybavení. Za materiální vybavení odpovídají pedagogičtí pracovníci.

2.3.2 Prostorové podmínky

Škola sídlí v pronajaté budově bývalého Lesního závodu Dobříš. Každá třída využívá svou kmenovou třídu. Nedílnou součástí školy jsou hygienická zařízení a šatna. Chodba

slouží k prezentování výtvarných prací žáků. Ve vstupní hale je nástěnka pro vyvěšování důležitých informací pro rodiče.

Za vhodných klimatických podmínek může škola využívat prostornou zahradu přiléhající k budově školy a jejího vybavení. Sportovní a společenské aktivity školy probíhají v nedaleké budově Sokola Dobříš. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola také atletické hřiště nebo zimní stadion. K turistickým vycházkám je možné využívat přírodu v okolí Dobříše.

2.3.3 Technické podmínky

Škola využívá množství digitálních technologií a jiných pomůcek vhodných pro jednotlivá témata výuky a předměty. Technické zařízení školy se pravidelně obnovuje a rozšiřuje podle technických a ekonomických podmínek.

2.3.4 Hygienické podmínky

Škola využívá umyvadla s tekoucí studenou vodou v každé třídě, v každém patře je chlapecké a dívčí WC. Všechna umyvadla jsou vybavena tekutým mýdlem a jednorázovými ručníky. Každý den je prováděn úklid na vlhko za použití běžných mycích prostředků a dezinfekce. V místnostech se udržuje přiměřená teplota a jsou pravidelně větrány. Světelná hygiena je zajištěna možností regulace přístupu světla a slunečních paprsků horizontálními žaluziemi a roletami. V celém areálu školy platí zákaz kouření a požívání alkoholu nebo jiných škodlivých látek. Škola je pod pravidelnou kontrolou místní hygienické stanice.

2.3.5 Stravovací podmínky

V rámci školy mají žáci zajištěný oběd v prostorách jídelny. Obědy jsou připravovány podle dietetických potřeb žáků a v souladu se zásadami správné výživy. Obědy jsou dováženy z jiného školského zařízení. Jídelníčky jsou veřejně vystaveny v prostorách školy týden dopředu. Odhlášení oběda je možné den dopředu.

2.3.6 Psychosociální podmínky

V rámci školního vyučování probíhají činnosti v prostředí pohody a otevřeného partnerství v komunikaci, v příznivém sociálním klimatu, v partnerské spolupráci a empatickém duchu. Činnosti ve škole odpovídají mentálním a fyzickým schopnostem žáků, kteří jsou k těmto činnostem vhodně motivováni. Atmosféra stabilních pravidel, spravedlnosti a spolupráce vede k psychické stabilitě jednotlivých žáků. Veškerá činnost pedagogických pracovníků je zaměřena v první řadě na respekt ke schopnostem, možnostem a potřebám žáka a k jeho osobní i rodinné situaci. Pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní supervize.

2.3.7 Ekonomické podmínky

Finanční zajištění provozu školy a platy zaměstnanců jsou umožněny jednak dotacemi z MŠMT, dále financemi z grantů a školného a z darů. Akce školy s potřebou platby (divadlo, muzeum, nákup knížek, učebnic, výlety...) hradí zákonní zástupci. Zlepšení ekonomických podmínek školy může být podpořeno sponzorskými dary pro tento účel.

2.3.8 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) a požární ochrana (PO)

Škola je povinna žákům zajistit fyzickou, sociální a emocionální bezpečnost. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou stanoveny vnitřním řádem školy. S tímto řádem jsou seznámeni zákonní zástupci žáka i pedagogičtí pracovníci. Za bezpečnost žáků ručí odpovědný pracovník (pedagog, asistent i dobrovolník), který je průběžně proškolen zdravotníkem školy a bezpečnostním technikem. Při jakémkoli úrazu vede pedagogický pracovník záznam o úrazu v knize úrazů, aby byla možná jeho formální doložitelnost. Prostředky první pomoci má pedagogický pracovník běžně dostupné.

Za zdravotní problémy a úrazy způsobené zdravotním stavem žáka pracovníci školy neodpovídají.

Při neobvyklých situacích – jako např. nevyzvednutí žáka ze školy v dohodnutý čas, budou kontaktováni zákonní zástupci žáka, popř. Policie ČR. Dále se bude postupovat podle platných předpisů a norem.

Při havarijních a krizových situacích (bombový útok, havárie plynu, vody, kanalizace, náhlý havarijní stav budovy, přírodní katastrofy, trestné činy jako např. nepovolené vniknutí do objektu, narušení bezpečnosti objektu apod.) je vypracován evakuační plán a řád. Evakuační postupy jsou pravidelně se žáky procvičovány jednou ročně. Škola si vyhrazuje právo v případě závažného ohrožení žáků a budovy (např. hrozba bombového útoku) zrušit výuku.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor tvoří pedagogové učitelé, asistentky pedagoga, vychovatelky, speciální pedagog, výchovný poradce a ředitelka školy. Škola zaměstnává ještě další provozní pracovníky.

Učitelé mají VŠ vzdělání - učitelství pro 1. stupeň ZŠ nebo učitelství odborných předmětů, vychovatelky střední pedagogickou školu, ředitelka má VŠ vzdělání. Vzhledem k obecnému nedostatku učitelů s pedagogickým vzděláním učí i na naší škole někteří

učitelé, kteří si vzdělání doplňují. Všichni pedagogičtí pracovníci si pravidelně doplňují vzdělání na odborných kurzech.

Škola využívá spolupráci s rodiči, učiteli, se školním externím psychologem, speciálně pedagogickým centrem (SPC), pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a spolupráci se školskou radou. Rodiče si mohou s pedagogy domluvit termíny konzultací a po předchozí domluvě mohou být přítomni ve výuce. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči na vytváření individuálních vzdělávacích plánů, které se pravidelně vyhodnocují.

Zákonní zástupci jsou průběžně seznamováni s hodnocením žáka v různých, minimálně čtvrtletních intervalech. S tímto hodnocením jsou seznamováni ostatní pedagogičtí pracovníci, a to na pravidelných pedagogických poradách. Potřeby žáků mohou být též konzultovány s ostatními pracovníky na pravidelných odborných setkáních.

Školu navštěvují žáci z Dobříše a okolí. Školní docházka je devítiletá.

2.5 Dlouhodobé projekty

Pořádáme tradiční školní akce pro děti, rodiče i veřejnost – Zahradní slavnost, Vánoční slavnost, Dny otevřených dveří, benefiční koncerty a jiné akce. Tyto akce nemusí být každý rok stejné, jejich náplň, název i časové rozložení během roku se mohou měnit v závislosti na aktuálním průběhu školního roku. Součástí výuky jsou i pravidelné adaptační kurzy, expedice a sportovní kurzy.

2.6 Spolupráce s rodiči a spolupráce s jinými subjekty

Intenzivní spolupráce probíhá s rodiči žáků, kteří se mohou každodenně informovat o práci žáka a konzultovat situaci s pedagogem, mohou navštívit výuku a účastnit se společných aktivit pořádaných pro žáky a současně jejich zákonné zástupce.

Na škole působí školská rada, která se skládá ze tří členů – zástupce rodičů, zástupce zřizovatele a zástupce pedagogů. Rada se schází dvakrát ročně.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) Středočeského kraje (Příbram IV – Pod šachtami 294) a Speciálně pedagogickým centrem Nautis Praha (Praha 9 – Prosek, Českolipská 621/26). Spolupráce se postupně rozšiřuje o další PPP v závislosti na tom, kterou PPP žáci navštíví. Žáci navštěvují PPP a speciálně pedagogická centra (SPC) v rámci konzultací a nutných vyšetření. Škola má i svého externího psychologa, který pravidelně dochází do školy, výchovného poradce a metodika prevence.

Ve škole mohou vypomáhat i dobrovolníci s podepsanou řádnou smlouvou.

Škola se snaží o propojení s místní komunitou, chce být součástí místního společenství. Podílí se na organizaci akcí pro veřejnost, Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na společenském dění.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní škola TRNKA vytváří profesionální, přívětivé a rodinné prostředí pro děti, rodiče a učitele. ZŠ Trnka je školou komunitního typu, kde převládá radost z procesu učení a výuky, tvořivý a aktivní přístup k životu. Základní zaměření školy je obsaženo v jeho názvu:

T – tolerance – za důležité považujeme u dětí podporovat respekt a úctu jeden k druhému, vnímat potřeby druhého v duchu zlatého pravidla chování: *Dělej druhým to, co chceš, aby druzí dělali tobě.*

R – radost – chceme rozvíjet a zachovat u dětí smysl pro radostný, tvořivý a optimistický přístup k životu a učení, pro hledání nových cest a způsobů, jak dosáhnout vytyčených cílů.

N – názor – děti by měly umět vyslovit svůj názor na danou skutečnost, chceme dětem pomoci zorientovat se v hodnotách a ve fungování občanské společnosti.

K – komunita – prostředkem pro úspěšný proces výchovy a vzdělávání vnímáme dobrou komunikaci mezi učiteli – žáky – rodiči a utváření příjemného nejen školního prostředí tak, aby každý člen školy věděl, že je společností přijímán a co může ostatním nabídnout.

A – aktivita – důraz u dětí, učitelů i rodičů klademe na zapojení a aktivní účast na životě školy a podle možností v místní komunitě.

Jedním z cílů vzdělávání dětí v ZŠ Trnka je důraz na podporu vnitřní motivace dětí a zachování zvědavosti, porozumění sobě samému, místu a světu, kde žijí. Další prioritou je, aby si děti osvojily a zvládaly základní komunikační, sociální a pracovní dovednosti, uměly pracovat s informacemi a tvořivě přistupovaly k řešení problémů, dokázaly propojit získané poznání s aktuálním děním v okolním světě, učily se v souvislostech.

Absolvent ZŠ TRNKA:

Rozumí sám sobě.

Rozumí světu kolem sebe.

Je zodpovědný za své jednání.

Zajímá se o své okolí a je aktivním občanem.

Cíleně pracuje na svém seberozvoji.

Umí spolupracovat v týmu.

Není lhostejný k potřebám druhých.

K dosažení zmíněných cílů má napomáhat vytvoření přívětivého klimatu ve škole a používané aktivní učební metody, které povedou děti k pozitivnímu vztahu k učení a budou posilovat motivaci k celoživotnímu vzdělávání. Mezi používané a uplatňované metody patří: Projektové vyučování, Problémové učení, Metody kritického myšlení RWCT [1], Metody rozvoje čtenářských strategií, diskuze a debata, využití prvků konstruktivistické pedagogiky [2]. Do výuky od prvního ročníku zařazujeme několikrát do týdne krátký blok anglického jazyka, při kterém budeme někdy využívat metodu CLIL [3]. Hodnocení žáků bude probíhat slovní formou i v písemné podobě tak, aby každé dítě mohlo zažít úspěch (viz. kapitola Hodnocení)

Pro posílení sociálních dovedností a vztahů škola podporuje spolupráci žáků napříč věkovým spektrem, věnuje se prevenci sociálně patologických jevů různými projekty a systematickým budováním důvěry a komunikace žáků s učiteli.

Vyučovací hodiny je možno spojovat do učebních bloků, využívat výhod mezipředmětových vztahů a spolupráce mezi učiteli.

Hlavním partnerem školy jsou rodiče dětí, kterým škola poskytuje informace a pravidelnou zpětnou vazbu o dění a práci ve třídě a škole. Škola s rodiči spolupracuje při různých akcích a příležitostech setkání rodičů s dětmi a učiteli. Rodiče podporují školu nejen placením školného, ale svojí aktivní účastí na životě školy – komunikace s učiteli, sledování učebního procesu, pomocí při realizaci různých projektů.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Pro přehlednější sledování a vyhodnocování dosažených kompetencí členíme školní docházku žáka na tři období (1.-3.ročník; 4.-6.ročník; 7.-9.ročník).

Výchovné a vzdělávací strategie ve Škole Trnka

<p>1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit Žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a s informacemi</p> <p>vedeme žáky k sebehodnocení</p> <p>vedeme žáky k plánování si učení, učíme je hledat si nejhodnější způsoby a metody učení</p> <p>individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch</p> <p>umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost</p> <p>vytváříme pro žáky takové situace, které jim přináší radost z učení a mají přínos pro další život</p>
<p>2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<p>připravujeme vyučování tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, řešili netradiční problémové úkoly a svoje řešení si dokázali obhájit</p> <p>žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních, počítačových – včetně internetu), aby je uměli vyhledávat, třídit, porovnat, využíváme metod kritického myšlení (RWCT)</p> <p>vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení</p> <p>Používáme k logickému řešení problémů miniprojekty a projekty.</p>
<p>3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p>	<p>vedeme žáky ke vhodné verbální i neverbální komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni</p> <p>učíme žáky argumentovat a obhajovat svůj názor vhodnou formou a zároveň naslouchat ostatním</p> <p>podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi nimi</p> <p>začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování;</p> <p>do výuky začleňujeme projektové dny, kterých se účastní všichni žáci školy</p> <p>ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme internetové stránky naší školy a internetové stránky tříd</p> <p>žáci se podílejí na zpracování dokumentace ze školního života (např. fotografie, videozáznamy, články do místních novin aj.</p>
<p>4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<p>během vzdělávání zařazujeme mimo jiné kooperativní práci žáků, tím je učíme vzájemné pomoci</p> <p>usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnosti střídat role ve skupině</p> <p>vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí</p> <p>učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky</p> <p>sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, při projektových dnech, při setkávání s rodiči)</p> <p>vedeme žáky k tomu, aby uměli ocenit práci svou i druhých</p>

	učíme žáky základům kooperace a týmové práce
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<p>Žáci ve třídách společně stanovují pravidla chování</p> <p>Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách</p> <p>učitelé i žáci respektují a tolerují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků ve třídách</p> <p>vedeme žáky k tomu, aby se chovali ekologicky (projekt Den Země, třídění odpadu, spolupráce s Ekocentrem)</p> <p>Žáci reprezentují svou školu při různých veřejných vystoupeních (Vánoční setkání, Zahradní slavnost) a při sportovních turnajích či vědomostních soutěžích</p> <p>vedeme žáky k tomu, aby dokázali pomáhat slabším, potřebným a při různých mimořádných situacích</p> <p>při exkurzích a jiných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby</p>
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<p>vedeme žáky umět si stanovit cíl, metody, postupy své práce</p> <p>učíme žáky spolupracovat s ostatními a respektovat názory jiných</p> <p>chceme docílit, aby žáci pracovali soustředěně, uměli svou práci zhodnotit a poučili se z chyb</p> <p>vedeme žáky k tomu, aby se chovali bezpečně, ekologicky a kulturně</p> <p>snažíme se, aby žáci dokázali ocenit práci svou i ostatních</p> <p>systematicky vedeme žáky k plnění všech povinností a závazků</p> <p>směřujeme žáky ke správné volbě jejich budoucího povolání</p>
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ – pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života	<p>vedeme žáky k efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání digitálních technologií, řešení problémů pomocí digitálních technologií</p> <p>učíme žáky kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsahové</p> <p>motivujeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu</p> <p>v rámci všech předmětů rozvíjíme u žáků používání různých digitálních zařízení, aplikací a služeb</p> <p>učíme žáky posuzovat vhodnost různých digitálních prostředků pro zvolenou činnost a cíl práce</p> <p>motivujeme žáky k využívání digitálních prostředků pro zjednodušení a zkvalitnění práce</p> <p>seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme je k hodnocení jejich přínosů i rizik</p>

3.2.1 K1 – Kompetence k učení

Žák:

vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

K1.1 Žák se umí naučit se učit

1. období	2. období	3. období
Chce se učit a poznávat nové.	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb.	Využívá správný způsob a vhodnou dobu k učení. Chce se učit a ví proč, chápe vzdělání jako životní nutnost. Objasní si význam vůle při překonávání překážek.
Dokáže se soustředit, porozumí pokynům přiměřené obtížnosti.	S pomocí vybírá vhodné způsoby, metody pro učení.	Plánuje, organizuje a řídí vlastní učení.
Má radost z úspěchu a učí se sebehodnotit.	Umí se sebehodnotit, vyhledá překážky bránící učení a navrhuje možnosti zlepšení.	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů. Umí vhodně oponovat a dokáže být sebekritický.
Umí požádat o pomoc spolužáky, učitele, rodiče.	Požádá o pomoc v případě, že sám nenalezl řešení.	Je schopen o pomoc požádat a případně ji umí i poskytnout.

K1.2 Umí pracovat s informacemi

1. období	2. období	3.období
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená.	Čte plynule, výrazně, s prožitkem a s porozuměním, využívá základy studijního čtení.
Vyhledá klíčová slova v textu.	Vyhledá základní myšlenku v textu.	Umí vybrat a určit podstatné v textu a umí to prezentovat ostatním.
Na základě vlastních zážitků předává informace ostatním.	Reprodukuje obsah naučeného a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Odlišuje a ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
Zapamatuje si přečtené a volně ho reprodukuje.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Určí v daném tématu společné a rozdílné vlastnosti, vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává a porovnává data.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Píše věcně i formálně správně složitější sdělení. Píše správně i/y po obojetných souhláskách – zvládá vyjmenovaná slova.	Výstižně formuluje myšlenky. Umí se vyjadřovat spisovně v mluveném i písemném projevu. V písemném projevu zvládá pravopis, bere zřetel na odlišnosti českého jazyka.
	Píše a pracuje s textem a obrázkem ve vybraném textovém a grafickém editoru.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.
	Vyhledává jednoduché informace na internetu.	Vyhledává a ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.
Vyhledává informace přiměřené věku v knihách, encyklopediích, v tisku.	Vyhledává informace na portálech, v knihovně a databázích a třídí je.	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří k nim svůj postoj.

K1.3 Umí samostatně aplikovat naučené v praxi

1. období	2. období	3. období
Snaží se pracovat vytrvale.	Snaží se pracovat zodpovědně. Uvede naučené na příkladech z běžného života.	Pracuje vytrvale, soustavně a zodpovědně. Chápe mezipředmětové vztahy a naučené využije v budoucnu.
Dokáže si opravit chybu.	Rozpozná chybu a opraví si ji.	Kriticky zhodnotí svou práci a své výsledky, objeví chybu a napraví ji a umí s ní dále pracovat.
Umí si poradit s jednoduchými životními situacemi.	Poradí si s běžnými životními situacemi.	Samostatně řeší běžné životní situace. Rozpozná nebezpečné životní situace, předvídá možný dopad a pomáhá potřebným.
Pozoruje a začíná porovnávat.	Samostatně pozoruje a experimentuje, zapisuje výsledky.	Porovnává, posuzuje a vyvozuje z pozorovaného a z experimentů.

3.2.2 K2 – Kompetence k řešení problémů

Žák:

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

K2.1 – Žák umí pojmenovat, analyzovat a plánovat vhodné postupy a metody

1. období	2. období	3. období
Vnímá problémy ve svém nejbližším okolí (rodina, třída, kamarádi)	Rozpozná problém ve škole i mimo ni.	Vnímá problémy v širším kontextu, pochopí je, dokáže odlišit podstatné od nepodstatného.
Jednoduchými slovy pojmenuje problém (popř. problém na obrázku).	Popíše problém.	Výstižně a přesně pojmenuje problém a provede jeho rozbor.
Hledá a seznamuje se s příčinami problému, spolupracuje s učitelem.	Nachází příčiny problému a dokáže jich více vyjmenovat.	Třídí příčiny, vysvětluje hlavní příčinu/y. problému, přemýšlí o nich a rozebírá je.
Promýšlí způsob řešení jednoduchých problémů a předkládá svůj návrh řešení.	Promýšlí a navrhuje řešení jednoduchých problémů. Respektuje názor většiny.	Promýšlí, navrhuje a zdůvodňuje způsob řešení složitějších problémů. Spoléhá se na vlastní úsudek, umí přehodnotit vlastní názor.
Řeší jednoduché problémy s dopomocí.	Řeší jednoduché problémy.	Analyzuje, řeší a modeluje problémové situace.

K2.2 Umí využívat zkušenosti, vyvodit a formulovat závěry, hledat východiska

1. období	2. období	3. období
Získává informace od dospělých a spolužáků.	Učí se vyhledávat informace v odborné literatuře.	Umí vyhledat informace v doporučené literatuře a na internetu, vyhledává je samostatně.
Formuluje jednoduché otázky.	Dokáže položit vhodnou otázku.	Umí pokládat odbornější systematické otázky.
Provede jednoduchý zápis nebo obrázek.	Zpracuje jednoduché poznámky.	Zpracuje výtah, přehledné poznámky.
Získává nové zkušenosti a dovednosti.	Porovnává získané zkušenosti a dovednosti.	Posuzuje nové zkušenosti a dovednosti, hodnotí jejich použitelnost.
Poznává možný neúspěch.	Učí se překonávat neúspěch.	Umí přijmout i neúspěch a vytrvale hledat jiné řešení.

Seznamuje se s různými postupy.	Rozvíjí schopnost používat různé postupy.	Vyhledává postupy, které vedou k dosažení cíle.
---------------------------------	---	---

K2.3 Kriticky myslí, umí obhájit rozhodnutí a zhodnotí svou práci

1. období	2. období	3.období
Vnímá různé myšlenky a názory ve třídě.	Respektuje různost myšlenek a názorů, sám se nebojí vyjádřit.	Porovnává své názory s názory ostatních, podílí se společně na vytváření bezpečného prostředí.
Své rozhodnutí vyjadřuje jednoduchými slovy, popř. obrázky	Vysvětluje své myšlenky,nápady a názory, hodnotí své rozhodnutí.	Své myšlenky a názory dokáže přehodnotit, hledá souvislosti. Objasňuje důvody svého rozhodnutí – pro i proti. Umí obhájit svůj postoj a nést následky svého řešení.
Je schopen přijmout i cizí názor.	Umí vyslechnout kritiku.	Naslouchá kritice od spolužáků. Vnímá význam kritiky a přijímá ji jako výzvu k hlubšímu zamyšlení.
Pracuje podle osvědčených postupů.	Aplikuje osvědčené postupy v nových situacích.	Porovnává různé postupy,vybírá nejlepší řešení a určuje postup v podobných situacích.
Prakticky se snaží ověřit správnost svého řešení.	Ověřuje správnost svého řešení.	Snaží se vybrat nejlepší praktické ověření, umí posoudit různé alternativy.

3.2.3 K3 – Kompetence komunikativní

Žák:

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

K3.1 Žák se podílí na vytváření, respektování a dodržování pravidel komunikace

1. období	2. období	3.období
Snaží se o dodržování základních pravidel komunikace.	Respektuje a dodržuje pravidla komunikace, podílí se vhodnou formou na vytváření pravidel.	Zná a dodržuje pravidla komunikace.
Vytvoří jednoduché otázky a odpovídá na otázky při dodržování základních pravidel komunikace.	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, umí psát SMS a chatovat (dodržuje pravidla bezpečné komunikace na internetu).	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.
Porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Uvědomuje si manipulativní komunikaci např. v reklamě.	Uvědomuje si rizika manipulativní komunikace v masmédiích.
Snaží se pečlivě vyslovovat a opravovat svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně.
V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky.
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Na základě vlastních zážitků tvoří delší mluvený projev.	Na základě vlastní zkušenosti vytváří kultivovaný projev.
Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit známé osoby. Snaží se najít a přiznat chybu.	Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit i neznámé osoby. Umí přiznat chybu.	Zapojuje se do diskuze, umí ji řídit a využívá pravidel komunikace. Přijímá své chyby.

K3.2 Prezentuje a prosazuje názor

1. období	2. období	3.období
Pozná vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	Začíná používat vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	V projevu vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči.

Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Rozlišuje podstatné a nepodstatné. Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Vystihne podstatu situace, a vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči v různých životních situacích. Odlišuje spisovný a nespisovný projev
Popíše v mluveném projevu věcně i formálně svůj názor.	Popíše správně po stránce obsahové i formální v písemném projevu svůj názor.	Vyjádří v mluveném i písemném projevu svůj názor. Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu.
Vybere si podstatné.	Učí se argumentovat a slušným způsobem vyjádřit svůj názor.	Argumentuje, dokáže svůj názor obhájit, určí si priority. Konkretizuje, posoudí a doloží na příkladech. Při prosazování názoru zvládá své emoce.
Poznává pravidla pro diskuzi a snaží se je dodržovat.	Uvědomuje si pravidla pro diskuzi a učí se diskutovat.	Zná pravidla pro diskuzi a umí diskutovat.

K3.3 Naslouchá ostatním, snaží se porozumět a spolupracovat

1. období	2. období	3. období
Poznává možnosti neverbálního sdělení.	Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení mluvčího.	Používá neverbální komunikaci.
Při naslouchání udržuje pozorné ticho, nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením.	Při pozorném naslouchání vědomě používá mluvy těla, poskytuje mluvčímu známky zaujetí.	Naslouchá s cílenou pozorností. Dává mluvčímu najevo známky zaujetí (parafrázuje, shrnuje, komentuje, diskutuje).
Udržuje s mluvčím kontakt očima.	Vhodně vyzývá mluvčího k pokračování, k upřesnění řečeného.	Uvědoměle usiluje o pochopení postojů a záměrů účastníků rozhovoru. Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení.
Vědomě nastaví celé tělo k naslouchání.	Umí parafrázovat.	Je přístupný návrhům a názorům jiných. Reaguje na pocity druhého.
Umí naslouchat.	Umí naslouchat a vcítit se.	Umí poradit, kde najít pomoc, umí pomoci.
Vyslechne mínění druhého.	Reaguje na mínění druhého.	Reaguje a diskutuje.

Snaží se zapamatovat si podstatné z vyslechnutého projevu, reprodukuje a jednoduše to komentuje.	Zapamatuje si a reprodukuje podstatné myšlenky. Umí shrnout a komentovat vyslechnuté.	Dokáže reprodukovat podstatné. Vyslechnuté konkretizuje, posoudí a doloží příklady.
Snaží se vyjádřit souhlas či nesouhlas.	Projevuje souhlas či nesouhlas.	Umí přijatelným způsobem projevit souhlas a nesouhlas.

3.2.4 K4 – Kompetence sociální a personální

Žák:

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

K4.1 Žák umí ocenit úspěchy druhých a svoje vlastní

1. období	2. období	3. období
Učí se pracovat ve skupině.	Pracuje ve skupině.	Pracuje ve skupině, uvědomuje si své postavení. Respektuje názory druhých, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Přijímá a snaží se dodržet navržená pravidla.	Dodržuje pravidla a napomáhá při jejich vytváření.	Spoluvytváří pravidla, uvědomuje si důsledky jejich neplnění.
Dokáže říci svůj názor, vyjádřit postoj.	Svůj názor se snaží obhájit.	Dokáže oponovat a porovnávat své postoje s ostatními, diskutuje, uvádí klady a zápory. Provádí kritiku s nabídnutím řešení, zdůvodňuje své jednání, zhodnotí vzniklou situaci.

K4.2 Zná práva a povinnosti svoje i ostatních

1. období	2. období	3. období
Začíná spolupracovat ve skupině – vyslechne názor druhých a reaguje na něj.	Spolupracuje a podílí se na práci ve skupině.	Spoluvytváří pravidla práce v týmu a řídí se jimi. Pozitivně ovlivňuje práci skupiny.
Uvědomuje si, že je součástí týmu a že může přispět k jeho činnosti.	Uvědomuje si své místo v týmu, ví, že může říci svůj názor.	Přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy. Dovede obhájit, ocenit a podpořit slabší.
Učí se spolupracovat a oceňovat druhé.	Respektuje role ve skupině.	Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska.

K4.3 Umí být partnerem = uznává učitele i další osoby

1. období	2. období	3. období
Umí naslouchat a po dohodnutou dobu udržet pozornost.	Naslouchá a poté umí reprodukovat a komentovat.	Diskutuje, umí nabídnout pomoc i o ni požádat. Oceňuje práci svoji i práci druhých, je ohleduplný, taktní.
Uvědomuje si úlohu učitele.	Aktivně s učitelem spolupracuje.	Je učitelem partnerem v přijímání pravidel pro práci ve třídě. Oceňuje autoritu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která vede k sebedůvěře a samostatnému rozvoji.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	Je ohleduplný, dovede poskytnout pomoc.	Přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Ovládá své chování tak, aby potlačil případná negativa (bezohlednost, rasismus, netolerance odlišných názorů)

3.2.5 K5 - Kompetence občanské

Žák:

respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

K5.1 Žák zná historii, osobnosti a významná místa, chce se aktivně zapojovat do kulturního a sportovního dění, chce reprezentovat

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s místními kulturními a historickými památkami.	Objasňuje tradice v okolí školy a v regionu. Chová se zodpovědně.	Orientuje se v nejvýznamnějších historických a kulturních památkách z různých oblastí lidské činnosti. Hodnotí význam památek pro sebe a dnešní generaci vůbec. Je si vědom jejich důležitosti pro budoucnost.
Snaží se vytvářet jednoduchá umělecká díla.	Tvořivě navrhuje a sestavuje vlastní umělecké dílo.	Rozlišuje, co je umělecké dílo a co je kýč. Hodnotí dílo z různých hledisek, improvizuje, samostatně tvoří.
Seznamuje se s kulturními a sportovními akcemi v rámci třídy, školy, regionu a aktivně se do nich zapojuje.	Aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních akcí v rámci třídy a školy a regionu.	Spolupracuje na přípravě a sám se zapojuje do kulturních a sportovních akcí.

K5.2 Zná hodnotu svou i druhých, je zodpovědný za své chování, je tolerantní, umí ocenit práci a vážit si jí, zná svá práva a povinnosti

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se se školním řádem a vytváří pravidla ve třídách s pomocí učitele.	Objasňuje vlastními slovy pravidla školního řádu.	Chápe důležitost dodržování stanovených pravidel, uvědomuje si zodpovědnost za své chování. Zobecňuje principy školního řádu i jako společenské normy.
Umí ocenit své schopnosti, umí sám sebe zhodnotit.	Rozlišuje rozdíly mezi sebou a ostatními.	Je sebekritický, umí vyjádřit svůj názor a zastat se slabšího.
Uvědomuje si své dovednosti, porovnává je s dovednostmi ostatních.	Využívá svých dovedností, dokáže je ocenit i u ostatních.	Cíleně využívá svých dovedností v jednotlivých předmětech. Dokáže je aplikovat v nejširších souvislostech.
Vnímá problémy, pocity a nálady své i svých spolužáků.	Vnímá problémy, pocity a nálady lidí ze svého okolí.	Pokouší se porozumět různým situacím a odůvodnit chování druhých lidí na základě těchto poznatků. Toleruje chování druhého člověka, snaží se ho pochopit, je citlivý a chápavý k problémům druhých.
Seznamuje se s různými situacemi a pokouší se rozeznat, kdy je schopen sám pomoci.	Poznává způsoby poskytnutí pomoci. Odhaduje, kdy sám na pomoc nestačí a navrhuje jiné způsoby (osoby).	Vybírá možnosti a posuzuje, jak nejlépe pomoci.
Seznamuje se s pojmy rasa, náboženství.	Rozlišuje různá náboženství, rasy – různé způsoby života.	Zaujímá stanoviska k různým náboženským přesvědčením a rasám, vnímá případná nebezpečí. Je tolerantní k odlišnému přesvědčení.
Seznamuje se s pojmy právo, povinnost – Úmluva o právech dítěte.	Pojmenovává svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni.	Posuzuje svá práva a povinnosti a jedná na jejich základě.

K5.3 Umí se chovat ekologicky

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s pojmem ekologie, s environmentálními problémy.	Odhadne, co je pro zdraví prospěšné.	Umí se rozhodnout v zájmu podpory a ochrany svého zdraví.

Vytváří si vztah k přírodě ve svém okolí.	Uvědomuje si ekologické souvislosti a enviromentální problémy v rámci ČR. Vyhledá z dostupných informačních zdrojů a enviromentální problémy v rámci ČR.	Vytváří si vztah k přírodě v rámci celé planety. Uvědomuje si ekologické souvislosti a enviromentální problémy v rámci EU. Z dostupných informačních zdrojů má přehled o globálních problémech ve světě.
Seznamuje se s významem třídění druhotných surovin – proč třídíme.	Třídí druhotné suroviny v rámci třídy, školy a bydliště.	Aktivně se podílí na zlepšování ochrany Životního prostředí. Třídí uvědoměle druhotné suroviny.
Chápe klady a zápory ekologického chování.	Uvědomuje si nutnost ochrany Životního prostředí.	Navrhuje zlepšení Životního prostředí a jeho ochranu. Uvědomuje si, že způsob, jak se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví a životní prostředí.
Učí se šetřit přírodními materiály, energiemi.	Uvědomuje si nutnost šetření přírodními materiály a energiemi.	Šetří přírodní materiály, zdroje a energie. Cílevědomě chrání své zdraví před nebezpečnými vlivy prostředí.
Seznamuje se se zásadami ochrany svého zdraví a jedná v souladu s těmito zásadami.	Pečuje uvědoměle o své zdraví.	Uvědomuje si nebezpečí užívání návykových látek a snaží se podle toho chovat.

3.2.6 K6 – Kompetence pracovní

Žák:

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany Životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

K6.1 Žák se snaží pracovat pilně, vážit si práce a spolupracovat s ostatními

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s cíli své práce, určenou metodou a postupem plní úkoly.	Podílí se na návrhu postupu a na volbě metody k plnění úkolů, vedoucích k dosažení cíle.	Umí si určit cíl a plní své povinnosti a závazky, umí stanovit metody a postupy.
Dodržuje základní pravidla a podílí se na sestavování třídních pravidel.	Dodržuje všeobecná pravidla, umí formulovat jednoduchá pravidla.	Umí sestavit pravidla, zvolit cestu a pružně reagovat na změny.
Učí se komunikovat a spolupracovat s ostatními, podílí se na prezentaci práce.	Komunikuje a spolupracuje s ostatními, svou práci umí prezentovat.	Komunikuje a spolupracuje s ostatními. Prezentuje různými způsoby svou práci.
Dokáže pracovat za určitých pracovních podmínek.	Dokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám.	Využívá teoretické znalosti a praktické zkušenosti a podílí se na vytváření dobrých pracovních podmínek.
Po určitou dobu se dokáže soustředit. Dodržuje stanovené postupy a zadání.	Snaží se soustředěně pracovat. Rozeznává chybné kroky v postupech a zadáních a pracuje s chybou.	Pracuje soustředěně. Provádí zhodnocení a dokáže se poučit z chyb, opravit chybné postupy a zadání.

K6.2 Umí chránit majetek a životní prostředí, zdraví své i ostatních a uznává hodnoty kulturní a společenské

1. období	2. období	3. období
Snaží se pracovat bezpečně s jednoduchými nástroji.	Pod dohledem používá bezpečně a účinně jednoduché nástroje, vybavení a různé materiály.	Pracuje bezpečně a uvědoměle s různými nástroji, vybavením a materiály.
Seznamuje se s důležitostí ochrany životního prostředí a majetku.	Uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí a majetku.	Dokáže vysvětlit důležitost ochrany životního prostředí a majetku.
Osvojuje si základní hygienická pravidla.	Řídí se hygienickými pravidly, pečuje o svůj zevnějšek.	Zná, jak se chovat a žít kulturně - estetické cítění.

Snaží se ocenit a podpořit snahu ostatních. Dokáže ocenit práci svou i ostatních – úmyslně neničí práci ostatních.	Oceňuje, porovnává podporuje práci ostatních. Dokáže si vážit práce vytvořené staršími generacemi.	Váží si výsledků práce všech generací a chrání je. Posuzuje umělecké a kulturní hodnoty.
Poznává zásady 1. pomoci.	Nacvičuje poskytnutí 1. pomoci.	Umí poskytnout 1. pomoc.

K6.3 Chápe principy trhu práce

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s povoláním rodičů.	Poznává blíže určité profese a povolání. Zamýšlí se nad volbou povolání.	Má snahu si vybrat vhodné studium – povolání. Zná požadavky nutné pro určité povolání. Chápe nutnost doplňovat si znalosti ve zvoleném oboru.
Zjišťuje údaje o své rodině.	Zná svoje osobní údaje.	Umí napsat životopis, Žádost. Umí zhodnotit své schopnosti a dovednosti nutné pro výběr povolání.
Poznává nejčastěji zastoupené druhy řemesel, práci v zemědělství.	Seznamuje se s různými podnikatelskými aktivitami.	Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci. Chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.2.7 K7 - Kompetence digitální

Žák:

ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

K7.1 Žák využívá digitální technologie

1. období	2. období	3. období
Zná různé příklady digitálních technologií a některé využívá ve svém učení.	Zná různé příklady digitálních technologií a více jich využívá ve svém učení, umí je využívat ve školní práci. Umí vyřešit některé běžné technické problémy.	Charakterizuje různé digitální zdroje využívané ve svém vzdělávání a samozřejmě je kombinuje za účelem efektivnějšího učení podle dostupných možností a svých potřeb. Rozhoduje se samostatně. Běžné technické problémy sám vyřeší nebo najde návod na jejich vyřešení.
Zpracovává drobné úkoly spojené se získáváním informací.	Rozpoznává potřebu získání informací, vyhledává je v doporučených zdrojích. Ukládá informace a zdroje tak, aby je mohl znovu najít a použít.	Z různých zdrojů získává informace, používá při vyhledávání různé strategie, posuzuje relevanci zdrojů, ověřuje jejich spolehlivost. Ukládá informace a zdroje tak, aby je mohl efektivně třídit a sdílet.
Práci ve skupině si s pomocí rozdělí na dílčí úkoly, které plní za pomoci digitálních technologií.	Pomocí digitálních technologií komunikuje s učiteli a blízkými, sdílí s nimi soubory.	Sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi, používá digitální technologie ke spolupráci. Komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.
Zachycuje skutečnost ze svého okolí a vyjadřuje se pomocí digitálních technologií.	Vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), dokáže jej přizpůsobit stanoveným cílům.	Vytváří, upravuje a zdokonaluje digitální obsah v různých formátech podle zvolených cílů, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

K7.2 Žák chápe význam digitálních technologií

1. období	2. období	3.období
Učí se řešit úkoly s využitím digitálních technologií.	Identifikuje problémy a řeší je pomocí digitálních technologií.	Navrhuje různé postupy k řešení vybraných problémů pomocí digitálních technologií.
Učí se přemýšlet, jak si usnadnit práci za použití digitálních technologií.	Přemýšlí, jak si usnadnit práci za použití digitálních technologií.	Naplno využívá digitální dostupné digitální technologie k usnadnění práce, zvažuje své možnosti, kriticky posuzuje vhodnost daných prostředků.
Uvede příklady použití digitálních technologií v každodenním životě člověka.	Uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat.	Uvede situace, kdy digitální technologie zlepšují život různým sociálním skupinám. Zvažuje souvislost rozvoje informačních technologií s rozvojem společnosti; zvažuje příležitosti a minimalizuje rizika.

K7.3 Žák pracuje bezpečně s digitálními technologiemi, jedná eticky

1. období	2. období	3.období
Chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením.	Respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních, rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace, chování.	S porozuměním udržuje svá digitální zařízení zabezpečená; data chrání před zneužitím; rozpozná rizikové situace a vhodně na ně reaguje.
Učí se pamatovat na správné držení těla, učí se respektovat stanovený čas pro práci s digitálními technologiemi.	Respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi.	Při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví.
Uvede příklady rizik práce s digitálními technologiemi.	Zná rizika práce s digitálními technologiemi, identifikuje situace ohrožující jeho duševní i fyzické zdraví.	Chrání sebe i ostatní před riziky práce s digitálními technologiemi a předchází jim.

<p>Dodržuje pravidla daná pro práci s digitálními technologiemi, učí se chápat význam duševního vlastnictví.</p>	<p>Odlišuje vlastní a cizí digitální obsah, učí se uvádět zdroje informací.</p> <p>Vybírá informace, které o sobě může zveřejnit.</p> <p>Dodržuje pravidla slušného chování i v digitálním světě.</p>	<p>Cituje zdroje ve své práci, je si vědom svých autorských práv .</p> <p>Promyšleně buduje svou digitální identitu, kontroluje svou digitální stopu.</p> <p>Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním.</p>
--	---	--

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PIPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (školské pedagogické zařízení). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná **spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení**. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, speciálního pedagoga, školního psychologa, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou

a rodinou žáka. Za nutné považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Školní poradenské pracoviště tvoří speciální pedagog, výchovný poradce, ředitel školy a externí psycholog. Speciální pedagog zajišťuje komunikaci a garantuje spolupráci se školským poradenským zařízením.

3.3.2 Systém péče o žáky a podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními určeného stupně podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. a v souladu s vyhláškou budeme uplatňovat zásady:

- v případě potřeby a na základě doporučení PPP škola zajistí v průběhu školního roku vytvoření plánu pedagogické podpory (PIPP) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami
- vytvoření a zpracování PIPP provádí třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem na období jednoho roku
- vytvoření a zpracování IVP provádí třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem na základě doporučení poradenského zařízení
- respektování zvláštností a možností žáka; přístup k žákům v souladu s principy individualizace a diferenciac
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce);
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry (častější přestávky, střídání pracovního tempa, zařazení relaxačního cvičení aj.);
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek;
- užívání speciálních metod a forem při práci;
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné);
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný;
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm;
- případná pomoc asistenta pedagoga;
- v odůvodněných případech úprava vzdělávacího obsahu ŠVP a minimální časové dotace vzdělávacích oborů
- využívání formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (ocenění výsledků dítěte, optimismus);

- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin);
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se Žákem;
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům);
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“);
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc.

Ve spolupráci s odborným pracovištěm je možné:

- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce;
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu;
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení Žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev);
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek;
- zajištění odborné literatury;

Vypracovaný PIPP nebo IVP obsahuje:

- charakteristiku Žáka a jeho obtíží
- cíle rozvoje Žáka
- specifikace metod výuky a práce se Žákem, organizace výuky ve školní třídě i mimo ni
- předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP a případné úpravy obsahu vzdělávání, úprava očekávaných výstupů vzdělávání
- hodnocení Žáka – vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme a co úpravami sledujeme, stanovení kritérií, jakým způsobem ověřujeme vědomosti a dovednosti
- uvedení speciálních pomůcek a učebních materiálů – učebnice, pracovní listy, ICT technika aj.
- požadavky na organizaci práce učitelů
- podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou
- personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)
- další subjekty, které se podílejí na vzdělávání Žáka
- vyhodnocení účinnosti PIPP nebo IVP bude pravidelně prováděno
- vyhodnocení PIPP a IVP provádí třídní učitel ve spolupráci s asistentem, jiným vyučujícím, rodiči Žáka a Žákem

3.3.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. (RVP ZV)

Nadaní a mimořádně nadaní žáci by měli být vzděláváni v souladu se svými schopnostmi, dostávat úkoly a podněty, které odpovídají jejich rozumové úrovni a jejich nadání. Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pokud učitel identifikuje nadaného žáka a mimořádně nadaného žáka (s pomocí testů, dlouhodobého pozorování, rozhovory s rodiči i žákem, s pomocí psychologa z PPP), snaží se k němu přistupovat individuálně. Podpora nadání spočívá v péči v rámci běžné třídy – plánování postupů práce, zajištění dalších výukových materiálů, případně obohacení osnov směřující k rozšíření či prohloubení učiva. Učitel může vypracovat individuální vzdělávací plán.

Práce učitele s nadanými a mimořádně nadanými žáky je zaměřena na poznání skutečných schopností, možností a potřeb každého žáka a na maximální rozvoj v uvedených oblastech s důrazem na samostatnost, sebereflexi, vnitřní motivaci a plánování dalšího postupu ve vzdělávání. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Možné úpravy způsobů výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných:

- individuální vzdělávací plány (IVP); plán vytvoří třídní učitel (nebo učitel odborného předmětu) ve spolupráci s výchovným poradcem;
- IVP vyhodnocuje třídní učitel dvakrát ročně k pololetí nebo jinak podle potřeby, ve spolupráci s rodiči žáka a žákem;
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů;
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech (expertní matematika);
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku;
- možnost prohlubování dovedností ve volitelných předmětech a během expedice.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Průřezová témata jsou realizována třemi základními formami:

- integrací obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu
- školním projektem
- samostatným předmětem

Průřezová témata budou realizována v jednotlivých vyučovaných předmětech prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Integraci obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přehledně zobrazuje níže uvedená tabulka. Předmět matematika přirozeně svojí formou výuky postavené na konstruktivistické pedagogice integruje průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy – Kooperace a kompetice napříč všemi ročníky.

Projekty budou zařazovány a realizovány průběžně během školního roku ve všech ročnících.

Zkratky uvedené v tabulce: AJ - anglický jazyk, ČJ – český jazyk, ČaS – Člověk a jeho svět, HV – Hudební výchova, INF - Informatika, M – Matematika, PČ – Pracovní činnosti, Pro – Projekt, PRV – Prvouka, TV – Tělesná výchova, VV – výtvarná výchova, NJ – Německý jazyk

OSV – Osobnostní a sociální výchova	1. -5. ročník	6.-9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	HV, M, VV, PRV, ČaS	ČJ, AJ, NJ, Svět, TV
Sebepoznání a sebepojetí	M, PRV, TV, AJ, VV, ČaS	ČJ, Svět, AJ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, AJ, PČ, PRV, HV, ČaS, M	AJ, NJ, Svět, TV
Psychohygiena	HV, PRV, AJ, ČaS	Svět, Pro
Kreativita	M, VV, PČ, Pro, PRV, INF	ČJ, Svět
Poznávání lidí	PRV, AJ	NJ, Svět
Mezilidské vztahy	ČJ, AJ, PRV, TV	ČJ, Svět, AJ, TV, NJ
Komunikace	ČJ, AJ, TV, VV, HV, PRV	ČJ, AJ, NJ, Svět, TV
Kooperace a kompetice	M, TV, AJ, INF	ČJ, NJ, Svět, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, PČ, PRV, ČaS, INF	M, Svět, ČJ, AJ, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	Pro, PRV, TV, ČaS, INF, ČJ	Svět, ČJ

VDO – Výchova demokratického občana	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Občanská společnost a škola	ČaS, TV, PRV, AJ, INF	NJ, Svět
Občan, občanská společnost a stát	ČaS	Svět, M

Formy participace občanů v politickém životě	ČaS	Svět
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Pro, ČaS	Svět, ČJ

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ, ČaS, INF	NJ, Svět
Objevujeme Evropu a svět	AJ, ČaS	ČJ, AJ, Svět, M
Jsme Evropané	ČaS	AJ, Svět

MKV – Multikulturní výchova	1. - 5. ročník	6.-9. ročník
Kulturní diference	AJ, Pro, PRV	AJ, NJ, M, Svět
Lidské vztahy	AJ, PRV	AJ, NJ, Svět
Etnický původ	PRV	Svět
Multikulturalita	AJ	AJ, Svět, TV
Princip sociálního smíru a solidarity	ČaS	Svět

EV – Environmentální výchova	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Ekosystémy	PRV, ČaS, AJ, INF	Svět

Základní podmínky života	PRV, ČaS, PČ, AJ	Svět
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaS, PČ	Svět
Vztah člověka k prostředí	PČ, PRV, TV, AJ, ČaS	Svět, TV

MV – Mediální výchova	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, ČaS, M, INF	ČJ, AJ, NJ, Svět, M
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, INF	ČJ, Svět, NJ
Stavba mediálních sdělení	ČJ, INF	Svět, NJ
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ	Svět
Fungování a vliv médií ve společnosti	AJ, TV, INF	ČJ, Svět
Tvorba mediálního sdělení	ČJ, INF	ČJ, M, Svět
Práce v realizačním týmu	ČJ	ČJ, M, Svět

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast/ obor	Vyučovací předmět	1. stupeň					CČD	MČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	7+1	7+1	40	35
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	13	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	23	20
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	6
	Člověk a jeho svět				3	3+1	8	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Informatika	Informatika				1	1	1	1
Týdenní dotace		21	22	23	26	26	118	104
Počet tříd		1	1	1	1	1		

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.).

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter a výuka čtení a psaní probíhá souběžně; v 1.- 5. ročníku je pro přehlednost členěn do složek specifického charakteru:

mluvnice – jazykové vyučování

čtení a literární výchova
slohová a komunikační výchova

Psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina; o časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá od 1. ročníku, kdy je předmět koncipován jako úvodní seznámení s jazykem, písemný projev eliminován na nezbytné minimum (nikoliv však zcela vyloučen).

Anglický jazyk může být vyučován v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina; o rozložení v rozvrhu rozhoduje vyučující.

Informatika

Obsah výuky je ve 4. a 5. ročníku zaměřen na seznámení s počítačem a dalšími digitálními zařízeními jako pracovním nástrojem a jeho využitím v praktickém životě.

4.2 Učební plán 1. stupně žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)

Učební plán obsahuje předmět podle potřeby žáka se specifickými vzdělávacími potřebami. Od dubna 2017 se jedná o předmět Logopedická intervence.

Vzdělávací oblast/ obor	Vyučovací předmět	1. stupeň					CČD	MČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+0	7+0	7+0	7+0	7+0	35	35
	Logopedická intervence	1	1	1	1	1	5	0
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	13	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	23	20
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	6
	Člověk a jeho svět				3	3+1	8	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5

	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Informatika	Informatika				1	1	1	1
Týdenní dotace		21	22	23	26	26	118	104
Počet tříd		1	1	1	1	1		

4.3 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň (6. - 9. ročník) Časová dotace (minimálně dle RVP ZV)	Vyučované předměty					
			Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Matematika	Svět	Tělesná výchova
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15 + 1	16					
	Cizí jazyk	12 + 4		16				
	Další cizí jazyk	6			6			
Matematika a její aplikace		15 + 1				16		
Informatika		4					4	
Člověk a společnost	Dějepis	10					10	
	Výchova k občanství							
Člověk a příroda	Fyzika	20					20	
	Chemie							
	Přírodopis							
	Zeměpis							
Umění a kultura	Hudební výchova	9					9	
	Výtvarná výchova							
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10					2	8

	Tělesná výchova							
Člověk a svět práce	3						3	
Disponibilní časová dotace	18	1	4			1	12	
Celková povinná časová dotace	122	16	16	6		16	60	8

Předmět:	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk a literatura	4	4	4	4
Anglický jazyk	4	4	4	4
Německý jazyk	0	2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Svět	16	14	16	14
Tělesná výchova	2	2	2	2
Celkem:	30	30	32	30

4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vyučovací jednotkou na 2 stupni je vyučovací hodina. Vyučovací hodiny mohou být podle potřeby spojovány do bloků. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Projekty a projektové vyučování může probíhat napříč všemi ročníky a propojovat jednotlivé třídní kolektivy.

V učebním plánu jsme rozdělili všechny disponibilní hodiny. Posílili jsme výuku českého jazyka (+1 hodina), anglického jazyka (+4 hodiny), matematiky (+1 hodina). Zbylé disponibilní hodiny (12 hodin) jsou zahrnuty do předmětu Svět.

Vyučovací předmět svět integruje vzdělávací obory informatika, dějepis, výchova k občanství, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, hudební výchova, výtvarná výchova, výchova ke zdraví a pracovní činnosti.

Používané metody práce, výukové strategie a organizace vyučování (nejen ve spojených třídách a skupinách):

- spojování ročníků a práce ve věkově smíšených skupinách;
- individualizace učiva a kooperativní vyučování;

plánování učiva a samostatné plnění úkolů;
instrukce na různých úrovních;
týmová spolupráce dětí, učitelů;
projektové vyučování;
řešení problémů;
sebehodnocení žáka;
sebehodnocení (autoevaluace) školy;
projektové dny, týdny, rozvrhová témata, expedice.

4.4 Učební plán 2. stupně pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)

Učební plán obsahuje předmět podle potřeby žáka se specifickými vzdělávacími potřebami. Od dubna 2017 se jedná o předmět Logopedická intervence.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2.stupeň (6. - 9. ročník) Časová dotace (minimálně dle RVP ZV)	vyučované předměty						
			Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Další cizí jazyk	Matematika	Svět	Logopedická intervence	Tělesná výchova
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15 + 1	16						
	Cizí jazyk	12 + 4		16					
	Další cizí jazyk	6			6				
Matematika a její aplikace		15 + 1				16			
Logopedická intervence								4	
Informatika		4					4		
Člověk a společnost	Dějepis	10					10		
	Výchova k občanství								
Člověk a příroda	Fyzika	20					20		
	Chemie								
	Přírodopis								
	Zeměpis								
Umění a	Hudební						9		

kultura	výchova	9							
	Výtvarná výchova								
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10					2		8
	Tělesná výchova								
Člověk a svět práce		3					3		
Disponibilní časová dotace		18	1	4		1	8	4	
Celková povinná časová dotace		122	16	16	6	16	56	4	8

Předmět:	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk a literatura	4	4	4	4
Anglický jazyk	4	4	4	4
Německý jazyk	0	2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Svět	15	13	15	13
Tělesná výchova	2	2	2	2
Logopedická intervence	1	1	1	1
Celkem:	30	30	32	30

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s hodnocením žáků a autoevaluací práce školy. Podrobněji se touto problematikou zabývá dokument *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základní škole Trnka, který je vytištěn samostatně a je součástí ŠVP ZŠ Trnka*.

5.1 Hodnocení žáků

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby).

Hodnocení žáka vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základech může i žák hodnotit svou práci. Je důležité, aby se do procesu tvorby kritérií hodnocení zapojili i žáci.

Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků je i žákovské portfolio, kde jsou shromažďovány materiály různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka. Nedílnou součástí hodnocení může být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Cílem hodnocení je soustředit se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

V základní škole Trnka je používáno slovní hodnocení žáků.

5.2 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

1. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.

2. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce a kritérii.

3. Hodnocení je vždy adresné a popisné a osobně se obrací k žákovi.

Slovní hodnocení umožňuje především podat dítěti zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnání s ostatními žáky.

Celková **Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků** naleznete v příloze.

5.3 Autoevaluace školy

Cílem autoevaluace je zjištění a analýza stavu, v jakém se škola nachází v daných oblastech a domluvit se v rámci školy na přijetí reálných opatření.

Přínosy autoevaluace:

- Poznání silných a slabých stránek školy, na základě něhož si můžeme stanovit konkrétní, objektivní a zdůvodnitelné cíle, kterých chce škola dosáhnout ve svém rozvoji.
- Participace rodičů na chodu školy, kvalita komunikace s rodiči a širší veřejností.
- Získání námětů k zlepšení práce školy a ke specifikaci dalších cest jejího rozvoje na úrovni vzdělávacího procesu a vytváření podmínek pro vzdělávání.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	Pozorování, evidence pozorovaných jevů, portfolia, zápisníčky, hospitace	Průběžně
Řízení školy, kvalita personální práce	Komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci školy a mezi vedením školy. Řešení vzniklých problémů ve škole. Zajišťování bezpečnosti	Diskuse – porady vedení školy, vzdělávací aktivity pro zaměstnance Supervize	V období pedagogických rad, porady vedení. Podle potřeby
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky. Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy. Pozitivní klima školy	Inventarizace. Diskuse se zaměstnanci školy a žáky, s rodiči	Průběžně dle potřeby
Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Vztah rodičů ke škole. Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných. Uplatňování individuálního přístupu k žákům. Realizace konzultačních dnů, třídních schůzek. Podávání informací rodičům. Řešení problémů	Diskuse se školskou radou, rodiči. Akce školy ve spolupráci s rodiči. Evaluační individuální konzultace se žáky i rodiči. Hospitace, řízený rozhovor v rámci pedagogického sboru, třídní schůzky	V období pedagogických rad. Průběžně dle potřeby

Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Smysluplné nakládání s rozpočtem školy. Podávání grantů. Smysluplné zapojení školy do projektů	Vyhodnocování společných projektů, diskuse	Průběžně dle potřeby
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů. Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV. Naplňování klíčových kompetencí žáků	Rozhovor, hospitace, rozbor žákovských prací, testy	Čtvrtletně

6. Učební osnovy

Zpracování učebních osnov vychází z aktuálního znění RVP ZV a učebního plánu uvedeného ve ŠVP. U každého vyučovacím předmětu je uveden název vzdělávací oblasti, název vyučovacím předmětu, cílové zaměření vzdělávací oblasti, časová dotace, organizační vymezení, vzdělávací a výchovné strategie daného předmětu. Očekávané výstupy ŠVP jsou rozpracovány buď po jednotlivých ročnících, nebo po obdobích, ve kterých má žák vytyčených výstupů dosáhnout a zvládnout je. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je vždy uvedena na konci třetího, pátého a devátého ročníku, resp. prvního, druhého a třetího období.

6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- chápat český jazyk jako nástroj celoživotního vzdělávání
- nastavit kladný vztah k mateřskému jazyku
- pochopit historické a kulturní bohatství českého jazyka
- získávat a předávat informace
- postupně si osvojovat jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- umět sdělovat názory a prožitky
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svoji práci
- rozvíjet pozitivní vztah k literatuře a umění
- písemně se vyjadřovat
- osvojit si gramatická pravidla
- využívat digitální prostředky na zjednodušení práce

Charakteristika vyučovacím předmětu:

Žáci získávají dovednosti, které jsou základem pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Ve všech ročnících se žáci učí číst s porozuměním. Během hodin českého jazyka a literatury jsou vytvářeny základy efektivní a kultivované komunikace. Žáci se učí poznávat a chápat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se obsah těchto tří složek prolíná. Průřezová témata budou realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

- 1. – 5. ročník 8 hodin týdně
- 6. – 9. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat podstatné informace v tištěných i elektronických textech
- při pročitání textů učíme žáky podstatné informace zaznamenávat vhodným způsobem a vhodnou formou
- učíme žáky rozhodnout se, kterou formu záznamu zvolit
- při práci s literárním i naučným textem učíme žáky strategie, jak poznat a zobecnit hlavní myšlenku
- při práci s textem učíme žáky strategie vedoucí k převyprávění obsahu
- vedeme žáky k posouzení určitého sdělení ve vztahu k jeho úplnosti či neúplnosti
- motivujeme žáky, aby si vedli portfolio četby a sledovali pokroky ve svém čtenářství
- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k literatuře
- učíme žáky využívat gramatická pravidla pravopisu při psaní jejich vlastních záznamů
- učíme žáky využívat textový editor pro jejich vlastní psaní
- učíme žáky aplikovat získané poznatky z četby na situace z jejich života
- vedeme žáky k nalezení vlastní chyby při psaní textů a k jejímu odstranění
- učíme žáky posoudit vlastní pokrok, určit překážky či problémy, které brání jejich učení

Kompetence k řešení problémů

- při práci s literaturou učíme žáky vyhledávat informace v odborné literatuře
- učíme žáky principy demokracie při domlouvání se na tématech projektu či při zpracování témat ve skupinách
- učíme žáky klást otázky v návaznosti na prezentace spolužáků
- učíme žáky respektovat různé myšlenky a názory při ranním kruhu nebo při prezentacích
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu svého názoru
- vedeme žáky k sebereflexi svého chování i své práce
- při samostatné práci učíme žáky ověřovat správnost řešení

Kompetence komunikativní

- žákům modelujeme, jak vést dialog, telefonický rozhovor, sms
- učíme žáky bezpečné komunikaci na sociálních sítích

- v návaznosti na aktuální dění učíme Žáky hodnotit reklamu a odhalovat její manipulativní prostředky

- učíme Žáky na základě vlastních zážitků vytvářet zápisy a promluvy
- připomínáme Žákům, jak pozdravit, jak o něco požádat, omluvit se
- klademe důraz na bezpečné chování vůči cizím osobám
- prezentací využíváme k učení se verbálních i neverbálních prostředků řeči
- při společných diskuzích vedeme Žáky k aktivnímu naslouchání
- modelujeme Žákům, jak parafrázovat
- učíme Žáky umění argumentace a podkládání svého názoru důvody
- při společných diskuzích učíme Žáky naslouchat různým názorům na jejich práci a

vhodně/korektně na názory ostatních reagovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme Žákům skupinové práce a učíme je rolím ve skupině
- učíme Žáky ve skupině vytvářet pravidla a řídit se těmito pravidly
- vedeme Žáky k plnohodnotnému zapojení při skupinové práci
- motivujeme Žáky k aktivní spolupráci s učitelem
- motivujeme Žáky k poskytnutí pomoci spolužákům a požádání o ni, pokud je při řešení

zadání třeba

Kompetence občanské

- v průběhu školního roku Žákům přibližujeme místní tradice
- vedeme Žáky k rozlišování rozdílů mezi sebou a ostatními a k respektu k ostatním

Kompetence pracovní

- vytváříme zadání kooperativních úkolů a učíme Žáky podílet se na návrhu postupu a volbě metody
- při kooperativních metodách práce povzbuzujeme Žáky ke komunikaci s ostatními, ke kultivovanému vyslovení svého názoru

Kompetence digitální

- využíváme s Žáky dostupná digitální zařízení a prostředky pro práci v hodinách, k vyhledávání informací, tvorbě vlastních textů
- vedeme Žáky ke zkoumání vhodných čtenářských strategií digitálního čtení, k porozumění piktogramům, k využívání grafických organizérů pro třídění informací
- učíme Žáky volit vhodné jazykové a technologické prostředky pro práci i prezentaci jejich výsledků, klademe důraz na rozvíjení vhodných komunikačních strategií
- vedeme Žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků, podporujeme je v získání dovedností pro psaní pomocí digitálních prostředků
- učíme Žáky kriticky přemýšlet nad digitálním obsahem, hledat důvěryhodné zdroje informací, ověřovat informace z více zdrojů, rozlišovat fakta od názorů
- klademe důraz na bezpečné používání digitálních technologií při sdílení informací
- umožňujeme Žákům využívání online slovníků
- vedeme Žáky k vnímání problematiky autorství, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	přípravné období čtení zvuková stránka slova – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin syntéza hlásek, analýza slova na hlásky, výslovnost hláskových skupin čtení jednotlivých písmen velké tiskací abecedy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	technika čtení, pozorné čtení čtení vhodných literárních textů čtení s porozuměním	OSV - Komunikace
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	písemný projev	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	aktivní naslouchání	OSV - Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správná výslovnost jednotlivých hlásek	OSV - Komunikace
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	OSV - Komunikace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	mluvený projev – základní komunikační pravidla, neverbální jazykové prostředky, vhodné vyjadřování v různých situacích	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	mluvený projev – vyprávění zážitku	OSV - Komunikace
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	poznávání literárních textů - pohádka poezie - hádanka, říkanka	

Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	výběr a přednes vhodného literárního textu	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	čtení s porozuměním práce s literárním textem	

Český jazyk

1. období – 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	psaný projev, čtení slovo, slabika, hláska, písmeno abeceda párové souhlásky	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ů, ú, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	tvrdé a měkké souhlásky slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě slova s ů, ú psaní velkých písmen	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	druhy vět	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	slovo, slovní význam	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	tvarosloví	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	slovní druhy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	písemný projev	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	čtení s porozuměním	

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	aktivní naslouchání pravidla komunikace	OSV - Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správná výslovnost základy techniky mluveného projevu	OSV - Seberegulace, sebeorganizace
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	psaní pohledu, přání, adresy	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	obrázková osnova	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	čtení s porozuměním	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	čtenářské lekce	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	přednes literárních textů	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	próza, poezie znaky pohádek	

Český jazyk

1. období – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	spodoba hlásek	
Vyhledá v textu slova příbuzná.	slova příbuzná	
Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	vyjmenovaná slova	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	podstatná jména	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	slovní druhy	

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	věta jednoduchá, souvětí	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	písemný projev	OSV- Seberegulace, sebeorganizace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	naslouchání, mluvený projev základní komunikační pravidla pravidla slušného chování	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Žánry písemného projev – adresa, pozvánka, dopis obrázková osnova popis předmětu a zvířete	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	technika čtení, čtení s porozuměním, čtení plynulé	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	porozumění pokynům	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	mluvený projev – vypravování	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	OSV – Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správná výslovnost	OSV – Seberegulace, sebeorganizace
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	aktivní naslouchání pravidla komunikace	OSV – Komunikace
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	čtenářské lekce - práce s textem hledání souvislostí čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností výchova ke čtenářství	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	přednes literárního textu	

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	literární pojmy - vyprávění, pohádka, bajka	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	---	--

Český jazyk 1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním jednoduché texty	technika čtení	
Rozumí pokynům přiměřené složitosti.	pokyny - písemné, mluvené	
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	OSV - Komunikace
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	písemný projev základní návyky při psaní	OSV - Komunikace
Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen.	písemný projev	
Spojuje písmena a slabiky.	syntéza hlásek	
Převádí slova z mluvené do psané podoby.	analýza a syntéza hlásek návčik psaní slov	
Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost.	analýza a syntéza hlásek návčik psaní slov	
Opisuje a přepisuje krátké věty.	čtení s porozuměním návčik psaní	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje všechny písmena malé a velké abecedy	abeceda	
Rozezná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	souhlásky a samohlásky	
Tvoří slabiky	slabiky	
Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky	věty, slova, slabiky, hlásky	
Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	psaní velkých písmen	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.	přednes jednoduché básně, říkanky	OSV - Komunikace
Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací.	tvořivé činnosti s literárním textem	
Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	poslech literárních textů	OSV - Komunikace

Český jazyk

2. období – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	význam slov synonyma, antonyma slova citově zbarvená a neutrální	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	slova spisovná a nespisovná	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou.	stavba slova - předpona, kořen, příponová část předpony a předložky	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy podstatná jména rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen slovesa - osoba, číslo, čas, způsob	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	věta jednoduchá, souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	souvětí spojovací výrazy	
Vyhledává základní skladební dvojici.	podmět a přísudek	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda podmětu s přísudkem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	čtení s porozuměním	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	čtenářské lekce práce s textem čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního

Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	práce s textem čtení s porozuměním interpretace textu	sdělení, Práce v realizačním týmu
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	dialog pravidla komunikace telefonický rozhovor	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	technika mluveného projevu	OSV – Seberegulace, sebeorganizace
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Žánry písemného projevu popis postavy, popis prostředí	OSV – Mezilidské vztahy
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Vyjádřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	prezentace přečtené knihy záznamy z četby	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	typy textů	
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	interpretace textu	

Český jazyk

2. období – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova - předpona, kořen, přípona, koncovka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vzory podstatných jmen koncovky přídavných jmen	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda podmětu s přísudkem přímá řeč	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	podmět shoda podmětu s přísudkem - podmět nevyjádřený, několikanásobný	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	věta jednoduchá, souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.	souvětí spojovací výrazy vzorce souvětí	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	čtení s porozuměním	OSV – Komunikace
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	písemné komunikační žánry	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	interpretace textu	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	dialog pravidla komunikace	OSV - Komunikace
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	reklama, manipulace	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	žánry písemného projevu komunikační žánry popis pracovního postupu aplikace pravopisu ve svých textech	OSV – Seberegulace, sebeorganizace
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	osnova odstavce	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	práce s textem čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	práce s textem interpretace textu dílna psaní	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	prezentace přečtené knihy záznamy z četby	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	typy textů	

Český jazyk

2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Pozná podstatná jména a slovesa.	podstatná jména	

	slovesa	
Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.	věta druhy vět podle postoje mluvčího	
Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik: <ul style="list-style-type: none"> určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky 	třídění hlásek abeceda skupiny hlásek (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě) spodoba hlásek	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Dramatizuje jednoduchý příběh.	dramatizace	
Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	reflexe zhlédnutého představení	OSV – Mezilidské vztahy
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	hlasité čtení převyprávění	
Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.	práce s textem - postava	
Rozlišuje prózu a verše.	verše, próza	
Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného. Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu.	realita, fantazie tiché čtení, čtení s porozuměním	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací domluví se v běžných situacích.	vyprávění mluvený projev	OSV – Komunikace
Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování.	slovní zásoba	OSV – Komunikace
V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.	mluvený projev	
Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje.	popis	
Opisuje a přepisuje jednoduché texty.	opis, přepis	

Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení.	písemný projev	
Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy.	technika psaní	
Ovládá hůlkové písmo. Tvoří otázky a odpovídá na ně.	technika psaní komunikace	OSV – Komunikace

Český jazyk

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)	OSV - Rozvoj schopností poznávání; MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	čtení - kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti, Vnímání autora mediálních sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	komunikační žánry: připravený i nepřipravený mluvený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	OSV -Komunikace, Sebepoznání a sebepojetí, Kooperace a kompetice
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	mluvený projev, diskuse, debata	OSV - Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika; VDO - Principy demokracie jako

		formy vlády a způsobu rozhodování
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	klíčová slova, hl. myšlenka textu, komunikační žánry: poznámky, referát	OSV - Kreativita
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	vlastní tvořivé psaní	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní	OSV - Kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	jazyk a jeho útvary, jazykové příručky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	mluvený projev - debata, diskuse, omluva	OSV – Komunikace
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), spisovné a nespisovné útvary a prostředky, jazyk a komunikace	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	způsoby interpretace literárních a jiných děl	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	typický styl mého oblíbeného autora	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	tvořivé činnosti s literárním textem – vytváření vlastních textů	MV - Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	hodnotná a konzumní literatura, podnětná literatura	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	dílňový čtení	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	knihovna a řazení knih, encyklopedie	

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text.	čtení - praktické, věcné, kritické, prožitkové	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.	zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu	OSV - Komunikace
Píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše Žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.	písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, Životopis, Žádost, popis děje, osoby, pracovního postupu, vyprávění podle osnovy	OSV - Kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Orientuje se v Pravidlech Českého pravopisu.	práce s Pravidly Českého pravopisu	
Poznává a určuje slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; poznává osobní zájmena; časuje slovesa.	slovní druhy, podstatná a přídavná jména, zájmena, slovesa	
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	spisovný, nespisovný jazyk	OSV - Komunikace
Rozeznává větu jednoduchou od souvětí.	skladba	
Správně píše slova s předponami a předložkami.	tvarosloví	
Ovládá pravopis vyjmenovaných slov.	vyjmenovaná slova	
Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.	shoda přísudku s podmětem	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku.	čtení s porozuměním	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.	interpretace literárních a jiných děl	OSV - Komunikace
Rozeznává základní literární druhy a žánry.	základní literární druhy a žánry	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání

Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře.	čtení s porozuměním	MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
--	---------------------	---

6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- postupně si osvojovat cizí jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace v běžných životních situacích
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svou práci
- rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku
- poznávat kulturní a historické bohatství anglicky mluvících zemí
- získávat zájem o studium cizího jazyka a vytvářet pozitivní vztah k tomuto oboru
- osvojit si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně využívat účinnou komunikaci v cizím jazyce
- porozumět přiměřeně náročnému (jazykem, obsahem rozsahem) ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formovat vzájemné porozumění mezi zeměmi, respektovat a tolerovat odlišné kulturní hodnoty jiných národů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka anglického jazyka v 1. a 2. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. V tomto období je největším úkolem probudit u žáků zájem o cizí jazyk a vytvářet pozitivní vztah k jeho učení. Vzhledem k tomuto cíli uplatňujeme metody a formy vhodné pro tuto věkovou kategorii – zejména TPR (Total Physical Respond), hry, písničky, obrázkové příběhy, nápodoba aj. Na druhém stupni posilujeme výuku anglického jazyka na 4 hodiny týdně, aby žáci do větší hloubky probrali různé gramatické jevy, slovní zásobu. Celá výuka vychází z komunikativního přístupu výuky jazyka. Žák je při hodinách obklopen angličtinou. Výklad gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena dle aktuálních témat. Důraz je kladen na poslechové činnosti a ústní projev.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř oblastí, jejichž obsah se vzájemně prolíná: poslech, čtení, psaní, mluvení. Při poslechových činnostech a čtení se žáci seznamují se zvukovou a písemnou podobou jazyka. Získávají dovednost porozumět různým jazykovým sdělením, rozvíjet schopnost číst a poslouchat sdělení a vyhledávat informace a souvislosti v textech. V oblasti mluvení a psaní žáci sestavují vlastní jednoduchá písemná a ústní sdělení při hrách, rozhovorech a modelových situacích, při hraní scének. Všemi těmito činnostmi prolínají základy gramatiky anglického jazyka. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. - 2. ročník 2 hodiny týdně
3. - 5. ročník 3 hodiny týdně

6. - 9. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně ve třídách. Podle potřeby je možné vyučovat v kratších či delších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků při výuce anglického jazyka
- na prvním stupni vytváříme pozitivní vztah k učení se anglickému jazyku prostřednictvím písniček, básniček, scének a her
- vedeme žáky k tomu, aby v běžném životě využívali získané jazykové a komunikační dovednosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v textech a podle možností a vybavení školy i na internetu
- motivujeme žáky k samostatnému zdokonalování svých znalostí a dovedností v jazyce, např. formou zjednodušené četby, dopisování si s dětmi z anglicky mluvících zemí
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky, vyhledáváním na internetu neznámých slov
- využíváme ve výuce metodu práce s chybou
- povzbuzujeme žáky, aby požádali o pomoc spolužáka, učitele, rodiče v případě, že nerozumí anglicky mluvenému textu
- čteme se žáky přiměřeně náročné texty, učíme žáky číst tyto texty s porozuměním

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pokládání vhodných otázek na základě přiměřeně náročného textu nebo situace
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci mluví anglicky, a učíme je překonávat neúspěch
- učíme žáky, jak aplikovat naučené fráze a postupy v nových modelových situacích
- posilujeme sebedůvěru žáků při komunikaci v anglickém jazyce a motivujeme je k překonávání potíží

Kompetence komunikativní

- na prvním stupni vedeme žáky ke komunikaci a naslouchání v rámci situací, které jsou mu věkově blízké
- postupně rozvíjíme vyšší úroveň porozumění a komunikace v anglickém jazyce
- prostřednictvím komunikace s učitelem a pomocí poslechu nahrávek a sledování scének jsou žáci vedeni k vnímání zvukové stránky jazyka
- vedeme žáky k pečlivé anglické výslovnosti a k tomu, aby svou nesprávnou či nedbalou výslovnost opravovali
- na základě nápodoby učitelovy řeči a nahrávek učíme žáky správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo v mluvené řeči
- podporujeme žáky v prezentaci svých myšlenek a názorů
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci přirozeně používají anglický jazyk
- pozitivní motivací posilujeme sebedůvěru žáků při praktickém používání anglického jazyka
- vytvářením modelových situací (popř. prostřednictvím mezinárodní spolupráce) vedeme žáky k propojení jazyka s praktickým životem

- při poslechu či čtení s porozuměním vedeme žáky k tomu, aby využívali k dekódování neznámých frází či slov nonverbální prvky komunikace
- vytváříme situace, ve kterých žáci vyjádří slušně souhlas či nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme prvky skupinové výuky a kooperativního učení
- důsledně vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a respektování spolužáků
- rozvíjíme u žáků schopnost přijímat a střídat role v týmu
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- působíme na žáky ve smyslu pozitivních vztahů k druhým i k sobě samému, využíváme citové vazby, vlastní prožitky a zkušenosti žáků
- modelujeme žákům, jak být ohleduplný a poskytnou pomoc spolužákovi

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat své dovednosti a využívat jich
- učíme žáky ocenit silné stránky u spolužáků
- učíme žáky zaujímat postoje k různým situacím a vhodně na danou situaci reagovat
- u žáků podporujeme zdravé národní a regionální uvědomění
- vedeme žáky k poznávání tradic anglicky mluvících národů
- prostřednictvím skupinové a týmové práce podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci mezi žáky

Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat a organizovat své činnosti a vhodně rozvrhnout svůj čas
- vedeme žáky k dodržování a plnění svých povinností a závazků a k hodnocení své práce, čímž rozvíjíme jejich svědomitost a smysl pro zodpovědnost
- volíme takové postupy a metody, které u žáků podněcují pocit nutnosti znát a používat cizí jazyk v cizojazyčném prostředí

Kompetence digitální

- při výuce využíváme vhodné digitální prostředky pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, k seznámení s probíranými tématy
- klademe důraz na zachování bezpečnosti osobních dat, na bezpečné využívání a kritické posuzování vhodnosti digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie pro usnadnění práce
- vedeme žáky k dodržování autorských práv
- učíme žáky vyhledávat a zpracovávat informace, k posuzování důvěryhodnosti zdrojů a jejich ověřování
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vedeme žáky k využívání online slovníků, k rozvoji čtenářských strategií
- vedeme žáky k práci s cizojazyčnou klávesnicí, k využití různých forem písemného vyjádření

Anglický jazyk**1. období – 1. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	reaguje na jednoduché pokyny	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	základní výslovnostní návyky pozdravy	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	jednoduché pokyny témata v rámci učebních okruhů	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace; Matematika; Prvouka; EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět; MKV – Lidské vztahy

Anglický jazyk**1. období – 2. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	reaguje na jednoduché pokyny	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	pozdravy svátky v anglicky mluvících zemích	Prvouka; OSV – Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Komunikace;
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	témata v rámci učebních okruhů vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Matematika; EV - Vztah člověka k prostředí; EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk**1. období – 3. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	reaguje na jednoduché pokyny a otázky	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	svátky v anglicky mluvících zemích témata v rámci učebních okruhů vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí, Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy; Prvouka; EGS - Evropa a

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.		svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.		
Přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.		
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.		

Anglický jazyk

1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.	témata v rámci učebních okruhů	

Anglický jazyk

2. období – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM	rodina a přátelé svátky v anglicky mluvících zemích témata v rámci učebních okruhů základní gramatické struktury vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV – Kulturní diference, Multikulturalita; OSV – Kooperace a kompetice, Psychohygiéna, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace; VDO – Občanská společnost a Škola; EV – Ekosystémy, Základní podmínky života; MV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Dramatická výchova
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.		
MLUVENÍ		
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,		

Školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.		
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
PSANÍ		
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.		

Anglický jazyk

2. období – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	moje rodina, zájmy, volný čas	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	svátky v anglicky mluvících zemích fonetické znaky (pasivně) práce se slovníkem	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí;
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	témata v rámci učebních okruhů základní gramatické struktury	EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět; MKV - Multikulturalita
MLUVENÍ	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.		
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,		

Školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.		
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
PSANÍ		
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.		
Vyplní osobní údaje do formuláře.		

Anglický jazyk

2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	jednoduché pokyny	
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	všechna témata	
Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	pozdrav, poděkování	OSV – Komunikace
MLUVENÍ		
Pozdraví a poděkuje.	pozdrav, poděkování	OSV – Komunikace
Sdělí své jméno a věk.	seznamování	

Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).	témata v rámci učebních okruhů	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	témata v rámci učebních okruhů	
PSANÍ		
Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.	témata v rámci učebních okruhů	

Anglický jazyk

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem slovní a větný přízvuk, intonaci	EGS - Jsme Evropané
MLUVENÍ		
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	MKV - Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; práce se slovníkem	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci	EGS - Objevujeme Evropu a svět

PSANÍ		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojevaných témat.	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	OSV - Komunikace

Anglický jazyk 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů.	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k osobě žáka	
MLUVENÍ		
Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, intonace	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	rozvíjení slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
PSANÍ		
Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního žánru žáka	OSV - Komunikace

6.1.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- postupně si osvojovat další cizí jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace v běžných životních situacích
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svou práci
- rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku
- poznávat kulturní a historické bohatství v německy mluvících zemích
- osvojit si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně využívat účinnou komunikaci

v cizím jazyce

- porozumět přiměřeně náročnému (jazykem, obsahem rozsahem) ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- vyhledávat nejdůležitější informace o německy mluvících zemích a pracovat s těmito informacemi
- pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formovat vzájemné porozumění mezi zeměmi, respektovat a tolerovat odlišné kulturní hodnoty jiných národů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žáci se postupně od 7. ročníku seznamují odlehčenou a hravou formou se stavbou jazyka a jeho složkami. Výuka německého jazyka v 7. – 9. ročníku tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probudit u žáků zájem o jazyk a vytvářet pozitivní vztah k jeho učení. Výuka bude proložena zajímavými činnostmi, hrami a písničkami. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Důraz je kladen na poslechové činnosti a ústní projev. Žáci získávají dovednost porozumět různým jazykovým sdělením, rozvíjet schopnost číst a poslouchat sdělení a vyhledávat informace a souvislosti v textech. V oblasti mluvení a psaní žáci sestavují vlastní jednoduchá písemná a ústní sdělení při hrách, rozhovorech a modelových situacích, při hraní scének. Všemi těmito činnostmi prolínají základy gramatiky německého jazyka. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

7. – 9. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Podle potřeby je možné vyučovat v menších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky. O rozvržení v rozvrhu rozhoduje vyučující.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků při výuce německého jazyka,
- vedeme žáky k tomu, aby v běžném životě využívali získané jazykové a komunikativní dovednosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v textech a podle možností a vybavení školy i na internetu

- motivujeme žáky k samostatnému zdokonalování svých znalostí a dovedností v jazyce
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky, vyhledáváním na internetu

neznámých slov

- využíváme ve výuce metodu práce s chybou
- vedeme žáky k hodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů

• vedeme žáky k pokládání vhodných otázek na základě přiměřeně náročného textu nebo situace

• vytváříme modelové situace, při kterých žáci mluví německy, a učíme je překonávat neúspěch

- učíme žáky, jak aplikovat naučené fráze a postupy v nových modelových situacích
- posilujeme žákovu sebedůvěru při komunikaci v německém jazyce a motivujeme ho

k překonávání potíží

Kompetence komunikativní

• prostřednictvím komunikace s učitelem a pomocí poslechu nahrávek a sledování scének jsou žáci vedeni k vnímání zvukové stránky jazyka

• vedeme žáky k pečlivé německé výslovnosti a k tomu, aby svou nesprávnou či nedbalou výslovnost opravovali

• na základě nápodoby učitelovy řeči a nahrávek učíme žáky správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo v mluvené řeči

- podporujeme žáky v prezentaci svých myšlenek a názorů
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci přirozeně používají německý jazyk
- vytvářením modelových situací (popř. prostřednictvím mezinárodní spolupráce) vedeme

žáky k propojení jazyka s praktickým životem

• při poslechu či čtení s porozuměním vedeme žáky k tomu, aby využívali k dekodování neznámých frází či slov nonverbální prvky komunikace

- vytváříme situace, ve kterých žáci vyjádří slušně souhlas či nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme prvky skupinové výuky a kooperativního učení
- důsledně vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a respektování spolužáků
- rozvíjíme u žáků schopnost přijímat a střídat role v týmu
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- působíme na žáky ve smyslu pozitivních vztahů k druhým i k sobě samému, využíváme

citové vazby, vlastní prožitky a zkušenosti žáků

- modelujeme žákům, jak být ohleduplný a poskytnout pomoc spolužákovi

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat své dovednosti a využívat jich
- učíme žáky ocenit silné stránky u spolužáků
- učíme žáky zaujímat postoje k různým situacím a vhodně na danou situaci reagovat
- u žáků podporujeme zdravé národní a regionální uvědomění
- vedeme žáky k poznávání tradic anglicky mluvících národů
- prostřednictvím skupinové a týmové práce podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci

mezi žáky

Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat a organizovat své činnosti a vhodně rozvrhnout svůj čas
- vedeme žáky k dodržování a plnění svých povinností a závazků a k hodnocení své práce,

čímž rozvíjíme svědomitost a smysl pro zodpovědnost

- volíme takové postupy a metody, které u žáků podněcují pocit nutnosti znát a používat cizí jazyk v cizojazyčném prostředí

Kompetence digitální

- při výuce využíváme vhodné digitální prostředky a dostupná zařízení
- klademe důraz na zachování bezpečnosti dat, na bezpečné využívání a kritické posuzování vhodnosti digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie pro usnadnění práce
- vedeme žáky k dodržování autorských práv
- učíme žáky pracovat s cizojazyčnou klávesnicí, využívat online slovníky a jiné aplikace
- motivujeme žáky k digitálnímu zpracování informací, k vyhledávání dat a posuzování důvěryhodnosti zdrojů
- vedeme žáky k využívání digitálních prostředků při vytváření digitálního obsahu
- učíme žáky využívat vhodné čtenářské strategie pro digitální čtení

Německý jazyk 3. období – 7. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení pasivní znalosti fonetických znaků	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV - Rozvoj schopností poznávání
MLUVENÍ		
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	OSV – Poznávání lidí
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení znalosti realii německy mluvících zemí domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec,	OSV – Mezilidské vztahy

	dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí	MKV – Lidské vztahy, Kulturní difference
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	OSV - Komunikace
Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; práce se slovníkem; rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	MV - Stavba mediálních sdělení
PSANÍ		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV - Mezilidské vztahy
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Německý jazyk

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Je seznámen se zvukovou podobou jazyka.	rozdílení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV - Multikulturalita
Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	rozdílení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména, má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele.	rozdílení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Rozvoj schopností poznávání
MLUVENÍ		
Pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas.	rozdílení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Sdělí své jméno a věk.	rozdílení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména, má-li k dispozici vizuální oporu).	rozdílení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	MKV - Kulturní diference
PSANÍ		
Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	rozdílení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

6.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- rozvíjet schopnosti představivosti, logického usuzování, paměť
- využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech

- postupy při řešení matematických úloh a problémů
- výstižně a srozumitelně vyjadřovat prostřednictvím matematické terminologie a symboliky,
  - kriticky usuzovat, srozumitelně a věcně argumentovat
  - posilovat vybrané dovednosti – přesnost, pečlivost, vytrvalost, pracovitost, kritičnost, měření, grafický projev
  - provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
  - utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Charakteristika předmětu:

Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Výuka matematiky je založena zejména na metodě výuky pana prof. Hejného, která vychází z konstruktivistické pedagogiky. Žáci při výuce jsou vedeni ke kooperaci. Do výuky matematiky je přirozeně integrováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice napříč všemi ročníky. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. ročník - 4 hodiny týdně
- 2., 3., 4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 4 hodiny týdně
6. – 9. ročník – 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Je možné výuku realizovat v jiných prostorech, na výjezdech, exkurzích atp. Podle potřeby je možné vyučovat v menších nebo větších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky. O rozvržení v rozvrhu a vyučovacích metodách rozhoduje vyučující.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k výběru vhodných matematických způsobů a metod
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat, zapisovat výsledky
- učíme žáky psát věcně i formálně matematická zadání a výsledky
- učíme žáky rozpoznat chybu a opravit si ji
- vedeme žáky k hledání společných a rozdílných vlastností u daného jevu, k vyhledávání, vyhodnocování, zpracovávání a porovnávání dat
- motivujeme žáky k vytrvalé, soustavné a zodpovědné práci

- učíme Žáky porovnávat, posuzovat a vyvozovat z pozorovaného a z experimentů

Kompetence k řešení problémů

- učíme Žáky rozpoznávat a popsat problém v matematických úlohách
- vedeme Žáky k promýšlení a navrhování řešení jednoduchých matematických úloh a zadání
- vedeme Žáky k ověřování správnosti svého řešení
- učíme Žáky překonávat neúspěch a rozvíjet schopnost používat různé postupy
- motivujeme Žáky v vysvětlování svých myšlenky, nápadů a úvah při matematických postupech
- vedeme Žáky aplikovat osvědčené postupy v nových situacích a hodnotit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme Žáky argumentovat a vyjádřit svůj názor
- učíme Žáky používat vhodné verbální a písemné matematické výrazy
- vedeme Žáky ke kultivované reakci na mínění druhého
- učíme Žáky shrnout vyslechnuté myšlenky a názory
- učíme Žáky různé jevy a matematické procesy konkretizovat, posoudit a doložit na příkladech

Kompetence sociální a personální

- vedeme Žáky k práci ve skupině na zadaných úkolech a respektu zadaných rolí ve skupině
- učíme Žáky aktivně spolupracovat s učitelem a ostatními při řešení matematických úloh
- motivujeme Žáky dodržovat pravidla a napomáhat při jejich vytváření
- vedeme Žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, k oceňování zkušenosti druhých, k respektování různých hledisek

Kompetence občanské

- vedeme Žáky ke tvořivému navrhování a sestavování vlastních matematických úloh
- učíme Žáky cíleně využívat svých dovedností v matematice a přenášet matematické zkušenosti do jiných oborů a předmětů, hledat aplikaci v širších souvislostech

Kompetence pracovní

- učíme Žáky rozeznávat chybné kroky v postupech a zadáních a pracovat s chybou
- vedeme Žáky k bezpečnému a účinnému používání matematických pomůcek
- vedeme Žáky k pochopení nutnosti doplňovat si znalosti v daném předmětu pro využití v praxi

- učíme Žáky volit správné matematické postupy a metody

Kompetence digitální

- učíme Žáky rozlišovat různé symboly, rozumět jejich významu
- vedeme Žáky k posouzení úplnosti dat a vyhledávání chybějících informací v doporučených online zdrojích, k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme Žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce
- využíváme kalkulátory
- motivujeme Žáky k využívání digitálních technologií pro efektivní řešení některých matematických problémů
- učíme Žáky využívat vhodné digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, pro interpretaci a prezentaci výsledků

Matematika 1. období – 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Číselný obor od 0 do 20, počítání předmětů vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků čtení a psaní čísel v oboru 0 - 20	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a psaní čísel v oboru 0 - 20 znaménka <, >, =, porovnávání čísel	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	číselná osa od 0 do 20 lineární uspořádání čísel v oboru do 20, vzestupná a sestupná řada	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	znaménka +, -, operace sčítání a odčítání pamětné sčítání a odčítání v oboru 0 - 10, 10 - 20	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy s porovnáváním čísel v oboru do 20 pojmy - celek, polovina kontrola výpočtu, reálnost výsledku	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	orientace v čase (celá, půl) týden	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	orientace v prostoru diagramy, grafy, tabulky	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	záznamy, schémata	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Geometrie v rovině a prostoru:		
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa krychle	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	pojmy nižší, vyšší, menší, větší, stejný, široký, úzký	

Matematika 1. období – 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Číselný obor do 100, počítání předmětů, přechod přes desítku vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků Čtení a psaní dvojciferných čísel	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Čtení a psaní dvojciferných čísel znaménka <, >, =, porovnávání čísel do 100	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	Číselná osa od 0 do 100, lineární uspořádání čísel v oboru do 100, vzestupná a sestupná řada, počítání po desítkách, po jedné Číselná osa od 0 do 100 v modifikacích (metr, teploměr aj. modely)	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru do 100 - typy příkladů: sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky, sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání dvojciferného a jednociferného čísla s přechodem desítky, sčítání dvou dvojciferných čísel, opakované sčítání (bez pojmu násobení), násobení a dělení, pojmy - celek, polovina, čtvrtina, osmina, třetina	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 100	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita; originalita, pružnost nápadů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	orientace v čase (celá, půl, čtvrt hodiny, tři čtvrtě hodiny)	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	sledování závislosti na čase (příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, přestávky, délka spánku atd.)	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	diagramy, tabulky	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	tělesa - krychle, kvádr	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	kreslení křivých a přímých čar, lomená čára uzavřená, otevřená úsečka, porovnání délek úseček, rýsování úseček, práce s pravítkem objekty ve 2D, práce se čtvercovou sítí Jednotky délky – 1cm, 1m	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	souměrné útvary	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Matematika 1. období – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Číselný obor do 1000 čtení a psaní trojčiferných čísel	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a psaní trojčiferných čísel znaménka <, >, =, porovnávání čísel v oboru do 1000	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	Číselná osa od 0 do 1000 lineární uspořádání čísel v oboru do 1000, vzestupná a sestupná řada, počítání po desítkách, po jednotkách, po stovkách	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru do 1000 - typy příkladů: sčítání a odčítání násobků sta, sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta, sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné sčítání dvou sčítanců, písemné odčítání dvou čísel, závorky kontrola záměnou sčítanců, kontrola sčítáním (u operace odčítání) automatizace násobení a dělení v oboru násobílek, násobení deseti	

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 1000 kontrola výpočtu, reálnost výsledku, zaokrouhlování na desítky, stovky řešení a tvorba slovních úloh	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Sebepoznání a sebepečení, Kreativita; originalita, pružnost nápadů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určení času na minuty, digitální čísla	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Časové údaje a závislosti	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	diagramy, tabulky, grafy,	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	krychlová tělesa, jehlan, kužel, válec, koule vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	rýsování rovinných útvarů - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh práce s pravítkem	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	souměrné útvary v rovině	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Matematika 1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20.	matematické operace v číselném oboru do 20 (porovnávání, vytváření souborů apod.)	
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100.	matematické operace v číselném oboru do 20 (zápis, čtení čísel, vytváření souborů apod.) zápis a čtení dvojčiferných čísel do 20 orientuje se na číselné ose do 100	
Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat.	základní matematické operátory	
Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	sčítání a odčítání v oboru do 20	

Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20.	slovní úlohy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.	Číselná osa, ciferník hodin tabulky, schémata používání mincí	
Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	orientace v prostoru, výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Poznává a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit.	základní geometrické tvary	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují.	úsečky a přímky	
Používá pravítko.	úsečky a přímky	

Matematika 2. období – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	sčítání, odčítání, násobení, dělení, užití závorek	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Číselný obor do 1 000 000 počítá po státech, desetitiscích a tisících vzestupná a sestupná řada zápis čísel daného oboru, porovnávání čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě pamětné sčítání a odčítání pamětné násobení a dělení čísel jednociferným číslem písemné sčítání a odčítání písemné násobení jednociferným i dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem	

	dělení dvomístným číslem se zbytkem užití závorek	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce odhad, kontrola výsledků	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání a odčítání, násobení a dělení, na o n-více, o n-méně, n krát méně, n krát více v oboru do 1 000 000	OSV – Kreativita; cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	zlomky	
Porozumí významu znaku „- „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	záporná čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Vyhledává, sbírá a třídí data.	vyhledávání dat, jednotky času	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; hodnotící prvky ve sdělení (výběr dat)
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagram, zjišťování údajů z diagramu	OSV – Rozvoj schopností poznávání
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	práce s kružítkem, kružnice, kruh, střed, poloměr	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	grafické sčítání a odčítání úsečky, délka lomené čáry, jednotky délky obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, různoběžky, rovnoběžky, rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Matematika 2. období – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	sčítání, odčítání, násobení, dělení, užití závorek	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	číselný obor do 1 000 000 a přes 1 000 000 čtení a zápis čísel větších než milion, porovnávání přirozených čísel, zobrazování přirozených čísel na číselné ose řešení jednoduchých nerovnic pamětné sčítání a odčítání užití písemných algoritmů pamětné násobení a dělení užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé) dělení jedno a dvojciferným dělitelem se zbytkem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony odhad a kontrola výsledků, reálnost výsledků	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; regulace vlastního jednání
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	jednoduché a složené slovní úlohy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; zvládání učebních problémů vázaných na látku
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	operace se zlomky	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	desetinná čísla	
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	záporná čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		

Vyhledává, sbírá a třídí data.	vyhledávání a třídění dat, závislosti a jejich vlastnosti (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády)	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; prvky ve sdělení (výběr dat)
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	sestavení jednoduchého diagramu, doplňování tabulek grafy, soustava souřadnic, čtení grafu, sloupkový diagram	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	konstrukce obdélníku a čtverce, pravouhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	obvod mnohoúhelníka, jednotky délky a jejich převody (cm, mm, m, dcm, km)	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, středová a osová souměrnost	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	výpočty obsahu obdélníka a čtverce pomocí čtvercové sítě základní jednotky obsahu (cm ² , mm ² , m ²)	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita; cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (schopnost vidět věci jinak, originalita)

Matematika 2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000.	číselný obor do 1000, zápis a čtení čísel, porovnávání	
Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla.	sčítání a odčítání dvouciferných čísel	
Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100.	násobení a dělení do 100	

Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100.		
Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách.	zaokrouhlování	
Zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy.	slovní úlohy	
Rozeznává sudá a lichá čísla; používá kalkulátor.	sudá a lichá čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu.	tabulky, diagramy, jízdní řády	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Orientuje se a čte v jednoduché tabulce; určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	hodiny, určování času, převod jednotek času, hmotnosti a délky práce s penězi	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Znáznorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary.	provádí jednoduché převody jednotek délky a času	
Měří a porovnává délku úsečky.	úsečka – porovnání, rýsování jednotky délky	
Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	obvod mnohoúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	rovnoběžky a kolmice	
Určí osu souměrnosti překládáním papíru; pozná základní tělesa.	osa souměrnosti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	nestandardní praktické slovní úlohy	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita

Matematika 3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	zlomky, výrazy, rovnice, racionální čísla, mocniny, odmocniny	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	desetinná čísla, procenta, dělení, objem, odmocniny, číselné výrazy, práce s daty, úrokování	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, dělitelnost, kritéria dělitelnosti, soudělná a nesoudělná čísla	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	desetinná čísla, zlomky, číselná osa, čísla navzájem opačná, obsahy, procenta, zlomky, poměr, převrácené číslo, smíšené číslo	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.	měřítko, úměra, trojčlenka	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	výrazy, rovnost výrazů, úprava výrazů, druhá mocnina dvojčlenu, rovnice, vyjádření rovnice ze vztahu, práce s parametrem	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	rovnice, prostředí vah	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	sčítání zlomků, záporná čísla, číselná osa, opačná čísla, absolutní hodnota čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	práce s daty - data v tabulce, množiny	VDO - Občan, občanská společnost a stát

Porovnává soubory dat.	tabulky, diagramy, porovnávání souborů, vyhledávání dat, aritmetický průměr	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	přímá a nepřímá úměrnost; lineární závislost	
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	pravoúhlá soustava souřadnic; lineární závislost - tabulka, graf, předpis; lineární funkce	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	příklady závislostí z praktického života	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, kružnice, kruh, pythagorova věta	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	čtyřúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	úhel, vlastnosti mnohoúhelníků	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	základní rovinné útvary - obsah, obvod	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	množiny všech bodů dané vlastnosti - osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	přímka, úsečka, trojúhelník, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	trojúhelník, trojúhelníková nerovnost	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	středová, osová souměrnost	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.		
Načrtne a sestrojí síť základních těles.		
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	logické hry, problémy z praktického života	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	úlohy na prostorovou představivost	

Matematika 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	písemné operace s vícecifernými čísly, dělení se zbytkem	
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento).	zlomky, smíšená čísla, desetinná čísla, procenta	
Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace.	desetinná čísla a základní operace	
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla.	odhad, zaokrouhlování	
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000.	čísla v oboru do 1 000 000 - zápis, čtení, porovnávání a zaokrouhlování	
Používá měřítko mapy a plánu.	měřítko, poměr	
Řeší jednoduché úlohy na procenta; zvládá orientaci na číselné ose.	procenta, číselná osa	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Vyhledává a třídí data.	vyhledávání a třídění dat	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Porovnává data.	porovnávání dat	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Vypracuje jednoduchou tabulku; užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu; zvládá početní úkony s penězi.	převody jednotek, tabulky, základní počty s penězi	VDO - Občan, občanská společnost a stát
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		

Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce.	úhly, konstrukce	
Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu.	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - obvod, obsah	
Provádí jednoduché konstrukce.	základní konstrukce	
Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary.	rovinné útvary	
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti.	osová, středová souměrnost	
Vypočítá povrch a objem kváдру, krychle a válce.	kvádr, krychle, válec - povrch a objem	
Sestrojí síť základních těles.	síť základních těles	
Načrtne základní tělesa.	základní tělesa	
Zobrazuje jednoduchá tělesa; odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky; umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami; používá technické písmo; čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům.	odhad, rýsování, grafické operace	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Samostatně řeší praktické úlohy.	úlohy z praktického života	
Hledá různá řešení předložených situací.		
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí; využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh.		EGS - Objevujeme Evropu a svět

6.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

6.3.1 Vyučovací předmět: Prvouka, Člověk a jeho svět

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientovat se ve světě informací a časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovat pozorované skutečnosti a zachytit je ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi

- kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití a učíme je plnit povinnosti a společné úkoly
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní a bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích a poznávat a ovlivňovat svou jedinečnost
- utvářet si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a hledat aktivní uplatnění při jejich ochraně
- přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevovat a poznávat všechno, co je zajímavá, co se jim líbí a v čem by mohli v budoucnu uspět
- poznávat podstatu zdraví i příčin emoci, upevňovat preventivní chování, účelně rozhodovat a jednat v různých situacích při ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

6.3.1a Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu:

Prvouka je předmět, kde se propojuje učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví. Žáci získávají ucelený obraz světa a ujasňují si v něm základní vztahy. Učí se pozorovat a vnímat a se svou zkušeností nadále pracovat. Propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností pomáhá žákům na počátku školní docházky zvládat nové životní situace školáků, upevňovat pracovní a režimové návyky a přivykat na rytmus školního života. Při naplňování cílů předmětu využíváme i mimoškolní činnosti a formu projektů. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1.- 3. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se využívá i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, skupinové práce, projekty. Tam, kde je to organizačně nutné, jsou dva ročníky spojené.

6.3.1b Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu:

Předmět Člověk a jeho svět obsahuje přírodovědné a společenskovední učivo a tam, kde je to možné, se oblasti propojují. Součástí přírodovědné oblasti je výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Žáci se učí pozorovat a vnímat sebe a své okolí a se svou zkušeností nadále pracovat. Při naplňování cílů předmětu využíváme i formy projektů, vycházek, exkurzí. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi, poznávají základní jevy a vztahy v přírodě i mezi člověkem a ostatní biosférou. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví i k ochraně životního prostředí.

Oblast společenskovední rozvíjí a prohlubuje poznatky a dovednosti získané v prvních třech letech v předmětu Prvouka. Učivo rozděluje na část zeměpisnou a historickou v souladu s tím, jak se obzory žáků rozšiřují a jejich poznání se začíná rozdělovat do různých oborů lidské činnosti. Žáci zde získávají základní vědomosti o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a

o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Dále na základě poznatků z nižších ročníků prohlubuje znalosti práce s různými druhy map a jejich využití v praktickém životě.

Jednotlivé části vyučovacího předmětu se snažíme vhodně propojovat mezi sebou i s mimoškolními činnostmi.

Časová dotace:

4. ročník 3 hodiny týdně

5. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se může využívat i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, návštěvy muzeí, kulturních památek, skupinové práce, projekty. Tam, kde je to organizačně nutné, jsou dva ročníky spojené.

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby a strategie učení, které jim umožní samostatně si organizovat a řídit učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací

- pomocí vhodných metod poskytujeme žákům prostor pro vlastní pozorování, experimentování a porovnávání získaných poznatků

- propojováním teoretických poznatků s realitou umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení

- na základě prožitku vlastního úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

- vytváříme učební situace, kdy žáci pracují s textem přiměřené náročnosti a rozlišují podstatné a okrajové informace v textu a ty zaznamenávají

- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině

- vedeme žáky k tomu, aby získané informace aplikovali do běžného života

- učivo modelujeme na reálných situacích ze života tak, aby si s nimi žáci uměli poradit, až se s nimi setkají

- připravujeme pro žáky jednoduché pokusy, při kterých mají prostor experimentovat

- nabízíme žákům systém, jak svá pozorování zaznamenávat

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo školu

- zdůrazňujeme, že každý problém má své řešení

- předkládáme různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému

- nabízíme žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem

- zdůrazňujeme sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů

- pomocí skupinové práce, projektového vyučování a kooperativního učení vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problému

- povzbuzujeme žáky, pozitivně hodnotíme jejich snahu
- při diskusích k řešení problémů učíme žáky respektu k myšlenkám druhých
- vedeme žáky k podepření svého názoru věcnými argumenty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování vlastních názorů v přiměřené mezilidské komunikaci, k naslouchání názorům druhých a k jejich respektování
- rozvíjíme u žáků dovednost správně a výstižně formulovat myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události

Kompetence sociální a personální

- vytváříme pro žáky příležitosti pracovat kooperativním způsobem
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů i přínosů a k respektování názorů druhých
- rozvíjíme schopnost žáků přijmout roli v týmu
- při kooperativních činnostech vedeme žáky k tomu, aby aktivně naslouchali druhým, byli ohleduplní, nabídli pomoc
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich důvěru ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

- posilujeme u žáků sounáležitost s regionem a potřebu udržování tradic
- pobízíme žáky k vytváření vlastních pravidel a k jejich dodržování
- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých
- ukazujeme žákům různé způsoby poskytnutí pomoci
- učíme žáky rozpoznat, jaký druh pomoci zvolit
- vedeme žáky ke zdravému způsobu života
- v rámci školy ukazujeme žákům, jak třídit odpad
- motivujeme žáky k šetření přírodními materiály a energiemi
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního zapojení do ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a k porozumění problematice související s ochranou přírody
- nabízíme žákům možnost zapojit se do kulturního dění školy a obce

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům hledat a realizovat vlastní postupy
- vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečnosti při různých aktivitách, kterých se zúčastňují
- předkládáme žákům možnost pracovat podle návodu nebo předem stanoveného postupu
- během práce i po jejím dokončení ukazujeme žákům, jak svou práci kontrolovat a případné chyby napravit
- na příkladech z regionu motivuje žáky k respektu k práci našich předků
- přiměřeně věku učíme žáky v modelových situacích postupy 1. pomoci
- představujeme žákům různé profese a učíme je respektu k nim
- vytváříme diskusní situace, kdy se žáci mohou zamýšlet nad výhodami a nevýhodami některých povolání
- poukazujeme na zdravotní a hygienická rizika při práci, vedeme žáky k eliminaci těchto rizik
- na příkladech z regionu seznamujeme žáky s různými podnikatelskými aktivitami
- vyžadujeme plnění povinností a termínů prací

Kompetence digitální

- učíme Žáky dodržovat domluvená pravidla při používání digitálních technologií, k dodržování bezpečnosti práce
- vedeme Žáky k bezpečnému používání digitálních technologií, k ochraně osobních údajů
- učíme Žáky respektovat autorská práva
- při výuce učíme Žáky používat online aplikace při zkoumání přírody i historie
- využíváme digitální technologie k usnadnění práce i k realizaci pokusů
- poukazujeme na zdravotní rizika nadměrného používání online technologií

Prvouka 1. období – 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<p>domov</p> <p>škola, cesta do školy</p> <p>plán, mapa</p> <p>světové strany</p> <p>dopravní síť v okolí školy, v obci</p> <p>dopravní značky</p> <p>chování cyklisty</p> <p>bezpečné cestování v hromadné dopravě</p> <p>přecházení vozovky</p> <p>jízda na kole</p>	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Seberegulace a sebeorganizace
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<p>orientační body v okolí bydliště</p> <p>části naší obce</p> <p>výlet do historie, architektura</p> <p>význam budov v obci a památky, kulturní dědictví</p>	OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika; EV – Vztah člověka k prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS		
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	<p>rodina</p> <p>soužití lidí</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>pravidla chování</p> <p>lidé různých kultur</p> <p>kommunikace</p>	OSV – Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Kreativita; MKV - Kulturní diference, Etnický původ, Lidské vztahy; VDO – Občanská společnost a škola
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	práce, povolání	OSV – Poznávání lidí
LIDÉ A ČAS		

Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Čas, orientace v čase kalendář minulost, přítomnost, budoucnost	Matematika; OSV – Rozvoj schopností poznávání
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	muzea, památky, historie našeho města	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	zvyky, slavnosti, svátky, tradice	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	roční období změny v přírodě	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	rostliny a živočichové přírodní společenstva	EV – Základní podmínky života; Ekosystémy
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	jednoduché pokusy látky a jejich vlastnosti měření	EV – Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života; Matematika
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	péče o zdraví hygienické návyky a zásady lidské tělo první pomoc zdravá výživa	OSV – Sebepoznání a sebepečení, Psychohygienu, Hodnoty, postoje a praktická etika, Rozvoj schopností poznávání
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	bezpečné chování chování v dopravních situacích	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti, Hodnoty, postoje a praktická etika
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	komunikace nebezpečné situace čísla tísňového volání	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Hodnoty, postoje a praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	nebezpečné situace situace hromadného ohrožení	

Prvouka 1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.	škola a okolí domov a okolí	
Popíše a zvládne cestu do školy.	cesta do školy	
LIDÉ KOLEM NÁS		
Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	rodina	
Dodržuje základní pravidla společenského chování.	pravidla společenského chování	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace
Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.		
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	soužití lidí	MKV – Lidské vztahy
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	povolání	
LIDÉ A ČAS		
Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.	čas	
Zná rozvržení svých denních činností.	plánování činností	OSV - Psychohygiena
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	minulost, přítomnost, budoucnost	
Poznává různé lidské činnosti.	lidské činnosti	OSV – Poznávání lidí
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	roční období a změny v přírodě	
Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.	zvířata domácí a volně žijící	

Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	ovoce a zelenina rostliny	EV – Základní podmínky života
Provede jednoduchý pokus podle návodu.	jednoduché pokusy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění.	péče o tělo hygienické návyky první pomoc	
Pojmenuje hlavní části lidského těla.	Části lidského těla	
Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných.	nebezpečné situace návykové látky	
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.	pravidla silničního provozu	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	nebezpečné situace	
Reaguje adekvátně na pony dospělých při mimořádných událostech.	situace hromadného ohrožení	

Člověk a jeho svět

2. období – 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	obec, okolní krajina naše vlast – ČR kraje a krajská města sousední státy ČR Evropa	EGS – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	mapa, legenda mapy světové strany pobyt v přírodě	
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje	typy map podmínky života v ČR a v Evropě	

o přírodních podmínkách a sídlišťích lidí na mapách naší republiky, Evropy.		
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	místo, kde žijí	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	cestování	EGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	státní zřízení státní symboly	VDO – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
LIDÉ KOLEM NÁS		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	pravidla soužití ve společnosti mezilidské vztahy	VDO – Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě; MKV – Princip sociálního smíru a solidarity
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	základní lidská práva a povinnosti	
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy.	finanční gramotnost	
LIDÉ A ČAS		
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	čas, časová osa	
Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti.	návštěva muzea, knihovny, kulturních památek	VDO – Občan, občanská společnost a stát; OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Život předků na našem území	OSV – Rozvoj schopností poznávání
ROZMANITOST PŘÍRODY		

Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	základní podmínky života živa a neživá příroda ekosystémy ekologie	EV – Základní podmínky života , Ekosystémy
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	vesmír a Země	EV – Základní podmínky života
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	ekosystémy vztahy mezi organismy	EV – Ekosystémy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	skupiny organismů primární zdroje	EV - Ekosystémy
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody třídění odpadu ekologické problémy	EV – Vztah člověka a prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí; OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika; MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	jednoduché pokusy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	lidské tělo péče o zdraví	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	etapy lidského života	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	psychohygiena	OSV – Psychohygiena; MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista.	krizové situace bezpečnost v dopravním provozu situace hromadného ohrožení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	návykové látky, závislosti	OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika, Sebepoznání a sebepojetí,
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	zdravý životní styl	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	první pomoc	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Člověk a jeho svět

2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	Živá a neživá příroda	
Popíše střídání ročních období.	roční období	
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	ekosystémy	EV - Ekosystémy
Zvládá péči o pokojové rostliny.	péče o pokojové rostliny	EV – Vztah člověka k prostředí
Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.	ochrana přírody	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	ochrana přírody	
Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	pokusy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	zdravý životní styl	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	lidský život	
Uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	situace ohrožující zdraví	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.	pravidla silničního provozu	
Odmítá návykové látky.	nebezpečí návykových látek	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	přivolání lékařské pomoci	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.	naše vlast - ČR	
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.	mapa ČR	
Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	Česká republika – poloha, hlavní údaje	
Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	místo, kde žiji – pamětihodnosti, zajímavosti	
Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	cestování, poznávání ČR a Evropy	OSV – Komunikace
Pozná státní symboly České republiky.	státní symboly	
LIDÉ KOLEM NÁS		
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	pravidla chování v mezilidských vztazích	OSV – Mezilidské vztahy
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.	pravidla soužití	
Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	práva a povinnosti žáka, dítěte	VDO – Občanská společnost a škola
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze.	finanční gramotnost	
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.	finanční gramotnost	
Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	finanční rozpočet	

LIDÉ A ČAS		
Rozeznává rozdíl mezi Životem dnes a Životem v dávných dobách.	Život předků na našem území	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji.	významné události v regionu a kraji	
Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	významné kulturní, historické a přírodní památky v okolí bydliště	

6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6.4.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme Žáky:

- pochopit hudbu jako specifický způsob poznání a užívat hudební prostředky jako svébytný prostředek komunikace
- chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- prostřednictvím vlastní i reprodukované tvorby subjektivně vnímat, cítit, prožívat a představovat si
- rozvíjet tvůrčí potenciál, tvořivě pracovat a získávat kladný vztah k hudbě
- spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopit a poznávat umělecké hodnoty v širších souvislostech
- seznamovat se s výrazovými prostředky hudebního umění
- vyjadřovat své pocity a prožitky při poslechu či vlastní hudební produkci
- čistě a intonačně přesně zpívat, rytmicky zvládat jednoduché rytmické celky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova dává Žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se Žáci učí rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Žáci se učí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova je rovnoměrně rozložen do čtyř základních činností: vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Tyto aktivity vedou k prohlubování hudebních schopností Žáků a k rozvoji dovedností sluchových, hlasových, intonačních, rytmických, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových. Při činnostech může Žák uplatnit a rozvíjet tvořivost, své schopnosti, nadání a dovednosti ve zpěvu, hře na nástroj, tanci a interpretaci vlastních názorů na hudbu různých období a žánrů.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Hudební výchova, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Časová dotace je dána učebním plánem školy, tj. jedna vyučovací

hodina týdně ve všech ročnících. Předmět se realizuje ve specializované učebně vybavené příslušnými hudebními nástroji nebo v kmenové třídě. Vyučovací předmět je úzce spjat s předmětem Český jazyk, Dějepis a Výtvarná výchova.

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. – 5. ročník 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- pozitivní motivací vedeme žáky k tomu, aby si vytvořili kladný vztah k hudbě, který budou uplatňovat v průběhu dalšího života
- motivujeme k učení – cíleně vytváříme takové situace, v nichž mají žáci radost z učení
- na prvním stupni začleňujeme do výuky různé hravé činnosti – rýmováčky, didaktické hry, jednoduchá rytmická cvičení, hru na tělo, jazykolamy, dechová cvičení, hudební dialogy a pěvecké soutěže
- rozvíjíme individuální dovednosti a schopnosti žáků, jejich hudební nadání a talent
- podporujeme rozvoj aktivního zájmu žáků o poznávání a porozumění hudebním dílům
- vedeme žáky k tomu, aby získané vědomosti, dovednosti a návyky aplikovali

v praktickém životě

- učíme žáky vyhledávat a zpracovávat informace v literatuře a podle možností a vybavení školy i na internetu
- vedeme žáky k tomu, aby si získané informace ověřovali při praktických hudebních činnostech
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok
- při hodnocení využíváme především prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů

- postupně vedeme žáky k samostatnému využívání svých schopností a dovedností při řešení problémů
- učíme žáky vyhledávat souvislosti a zákonitosti při poslechu hudebního díla
- pozitivní motivací učíme žáky trpělivosti a vedeme je k tomu, aby se nenechali odradit neúspěchem
- vedeme žáky k tomu, aby při vytváření hudebních projevů vyhledávali příčiny problémů, přemýšleli o nich a hledali vhodné řešení
- zadáváme žákům takové úkoly, při kterých rozvíjí svou kreativitu

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům jiné formy komunikace se světem
- na prvním stupni vedeme žáky k všestranné a účinné hudební komunikaci – pomocí vhodných poslechových ukázek z praktického života žáci rozlišují různé zvuky a šumy v okolním světě a osvojují si základní tóny
- rozvíjíme schopnosti žáků tak, aby vyjádřili vlastní pocity a názor při poslechu hudebního díla

- zařazujeme hlasová a dechová cvičení, kterými rozvíjíme správný a kultivovaný projev
- učíme Žáky diskutovat o zjištěných informacích
- vedeme Žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor podpořený logickými argumenty

Kompetence sociální a personální

- do procesu výuky vnášíme příjemnou a tvořivou atmosféru, která Žáky motivuje k vytváření hudebních projevů
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným Žákům
- podporujeme integraci Žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů a posilujeme jejich sebedůvěru kladným hodnocením hudebních projevů
- zařazujeme prvky týmové práce a učíme Žáky tolerovat vzájemné odlišnosti
- povzbuzujeme Žáky, aby kriticky hodnotili svoji práci, práci týmu i práci ostatních členů týmu
- vedeme Žáky k tomu, aby ocenili kvalitní hudební projev ostatních
- během výuky motivujeme Žáky k tomu, aby prožívali pocit radosti z dobrého výsledku společné práce
- učíme Žáky sebekritice při odhadování svých schopností a dovedností
- navozením příjemné atmosféry vytváříme prostor pro vyjádření emocí a prožitků Žáků

Kompetence občanské

- vytváříme a podporujeme u Žáky pozitivní postoje k uměleckým dílům
- vedeme Žáky k ochraně kulturního dědictví našich předků i z hlediska evropského a světového
- vytváříme a upevňujeme pocit zodpovědnosti za předávání kulturního bohatství dalším generacím
- rozvíjíme u Žáků tvořivost při vytváření vlastního hudebního projevu
- učíme Žáky vyjadřovat kritický postoj k uměleckým dílům z hlediska estetického cítění
- zapojujeme Žáky do kulturního dění prostřednictvím návštěv divadelních představení a koncertů
- rozvíjíme hudební schopnosti a dovednosti Žáků jejich účastí na kulturních akcích pořádaných školou nebo obcí, kde mohou předvést své hudební projevy

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme Žáky k tomu, aby přistupovali k pěveckým činnostem z hlediska ochrany zdraví
- při zadávání úkolů požadujeme na Žácích dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, čímž rozvíjíme pocit zodpovědnosti a smysl pro povinnost
- na prvním stupni vedeme Žáky ke správnému zacházení s nástroji Orffova instrumentáře
- používáním hudebních nástrojů a hry na tělo rozvíjíme motoriku Žáků
- pozitivním působením hudby při jejím poslechu Žáci poznávají její psychohygienický účinek, který mohou využívat v dalším životě
- rozvíjíme schopnosti a dovednosti u nadaných Žáků a podporujeme uplatnění talentu při volbě povolání.

Kompetence digitální

- využíváme dostupné elektronické hudební nástroje, aplikace a programy k reprodukci i vlastní produkci
- vedeme Žáky k využití digitálních prostředků při zaznamenávání zvukových projektů
- vedeme Žáky k využívání různých inspiračních zdrojů s respektem k autorským právům

Hudební výchova

1. období – 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Zpívá v jednohlase.	vokální činnosti pěvecké dovednosti hlasový rozsah hlasová a dechová hygiena	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	vokální činnosti hudební rytmus vokální improvizace Instrumentální činnosti	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	instrumentální činnosti Orffův instrumentáň	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	hudebně - pohybové činnosti hra na tělo lidové tance pohybová improvizace	OSV – Psychohygiena, Komunikace; dovednosti pro pozitivní naladění mysli; uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; řeč těla, zvuků; cvičení empatického a aktivního naslouchání; neverbální sdělování
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	poslechové činnosti hudební styly a žánry (taneční, pochodové, ukolébavka) hudebně výrazové prostředky	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	poslechové činnosti hudební nástroje hudba vokální, instrumentální	

Hudební výchova 1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	vokální činnosti pěvecké dovednosti	OSV – Psychohygiena, Komunikace; dovednosti pro pozitivní naladění mysli; uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; řeč těla, zvuků; cvičení empatického a aktivního
Hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	vokální činnosti pěvecké dovednosti	

Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	hudebně - pohybové činnosti pohybový doprovod	naslouchání; neverbální sdělování
Rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby.	poslechové činnosti hudebně výrazové prostředky	

Hudební výchova 2. období – 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	vokální činnosti pěvecké dovednosti hudební rytmus dvojhlas hlasová hygiena	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	nota jako grafický znak pro tón stupnice C dur hudební produkce	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	instrumentální činnost Orffův instrumentář	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	hudební formy	
Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	hudební improvizace	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	poslechové činnosti hudební výrazové prostředky	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; cvičení seberegulace a sebeovládání, regulace vlastního prožívání
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taktování hudebně - pohybové činnosti	OSV – Komunikace; neverbální komunikace, řeč těla

Hudební výchova

2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	vokální činnosti pěvecké dovednosti	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace; cvičení seberegulace a sebeovládání, regulace vlastního prožívání, řeč těla
Propojí vlastní pohyb s hudbou.	rytmizace, melodizace pohybová improvizace	
Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	Instrumentální činnosti hra na rytmické hudební nástroje	
Odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování.	poslechové činnosti	

6.4.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- pochopit umění jako specifický způsob poznání a užívat jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace
- chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence
- prostřednictvím vlastní tvorby subjektivně vnímat, cítit, prožívat a představovat si
- rozvíjet tvůrčí potenciál, kultivovaný projev a utvářet hierarchické hodnoty
- spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopit a poznávat umělecké hodnoty v širších souvislostech
- tolerantně přistupovat k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin a národů
- tvořivě přistupovat ke světu
- aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výtvarné výchovy je estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností, vytváření citlivého vztahu ke kráse, kultivování estetického vkusu ve vztahu k sobě a okolí, rozvíjení schopností žáků, zvláště vnímání, senzibility, prostorového vidění, fantazie, vůle, intelektu a tvořivosti. Žáci se učí používat vhodné výtvarné techniky, základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem. Vyučovací obor výtvarná výchova vede žáky k rozvoji kultury výtvarného a grafického projevu, rozvíjí vyjadřovací schopnosti v oblasti neverbální komunikace, posiluje myšlení, zrakové i sluchové vnímání a výrazně přispívá k rozvoji kultivované osobnosti žáka.

Učí Žáky vytvářet si tak představu o vývoji lidské společnosti, o kulturních památkách a duchovních hodnotách.

Předmět Výtvarná výchova spadá pod vzdělávací oblast Umění a kultura a naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Výtvarná výchova se bude vyučovat v 1. až 3. ročníku 1 vyučovací hodinu, ve 4. až 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Předmětem prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. – 3. ročník 1 hodina týdně

4. – 5. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se využívá i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, návštěva výstav, muzeí, skupinové práce, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- uplatňujeme nové, netradiční formy práce a metody výuky ve výtvarné výchově
- aktivujeme žáky k praktickému využívání svých znalostí a osobních zkušeností vedoucích k získání osobitých výsledků při práci s výrazovými prostředky
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z dějin výtvarné kultury
- umožníme žákům, aby se orientovali v nabídce informací o výtvarně vyjadřovacích prostředcích, výtvarných technikách a dějinách umění
- vyzýváme žáky k záměrnému pozorování okolí a k identifikaci výtvarně zajímavých míst
- rozvíjíme zájem žáků o kulturu

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o výtvarném ztvárnění problému
- umožníme žákům využívat vlastní zkušenosti s různými výtvarně vyjadřovacími prostředky a jejich kombinování
- organizujeme výuku tak, aby se žáci samostatně naučili vyhledávat a shromažďovat informace o výtvarném umění
- vedeme žáky k porovnání mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- vyžadujeme prezentaci žakovských výtvarných prací
- společně s žáky vyhodnocujeme kvalitu realizovaných výtvarných prací, projektů,...
- organizujeme diskuse s žáky o získaných informacích z oblasti výtvarného umění, vyzýváme je k obhajování různých názorů, vedeme je k obhajobě svých děl a názorů

Kompetence komunikativní

- používáme odbornou terminologii v souvislosti s problematikou výtvarné výchovy
- rozvíjíme neverbální způsoby komunikace (vyjádření pomocí barev, symbolů, ...)
- vedeme žáky k prezentaci svých výtvarných děl a diskusi o nich
- vytváříme podmínky pro vzájemnou výměnu názorů žáků nad díly některých umělců
- vytváříme podmínky pro navozování kontaktů mezi žáky různého věku (výtvarné projekty)

Kompetence sociální a personální

- při hodinách výtvarné výchovy organizujeme práci žáků ve skupinách a vytváříme tak příležitost pro rozvíjení komunikačních dovedností
- umožňujeme rozvíjení interakčních vztahových dovedností (aktivní naslouchání, obhajování díla, stanoviska, komunikování v týmu, vedení týmu, podřízení se, kooperace)
- pozitivně hodnotíme vzájemnou týmovou práci, zdůrazňujeme rovný přístup všech žáků při řešení výtvarných úkolů
- podporujeme pozitivní sociální klima ve třídě, v rámci předmětu posilujeme vhodnými technikami sebedůvěru a rozvoj osobnosti žáka

Kompetence občanské

- ve výuce výtvarné výchovy vytváříme příležitost pro rozvíjení empatie
- na různých ukázkách různých interpretů zdůrazňujeme rovnost lidí
- zdůrazňujeme potřebu vzájemné spolupráce
- na základě ukávek handicapovaných umělců vedeme žáky k ohleduplnosti k těmto lidem, ke schopnosti vcítit se do jejich problémů,
- zdůrazňujeme propojenost našich kulturních tradic
- posilujeme pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, kulturním památkám, ...
- umožňujeme žákům zapojit se do výtvarných akcí a soutěží

Kompetence pracovní

- při výtvarné výchově vedeme žáky k formování pracovních dovedností (vytrvalost, odvaha tvořit, odpovědnost při výtvarných činnostech, cílevědomost)
- v rámci různých výtvarných činností rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku a přispíváme k pracovní zručnosti
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech výtvarných aktivitách
- umožňujeme žákům propojovat osvojené poznatky z více předmětů (výtvarné soutěže, školní projekty,...)
- vedeme žáky k prezentování jimi vytvořených děl

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií při vlastní tvorbě, při sdílení tvůrčího záměru i prezentaci vlastních prací
- vedeme žáky k vyhledávání inspiračních zdrojů s respektem k autorským právům
- učíme žáky vyhledávat vhodné a důvěryhodné zdroje informací pro vlastní práci

Výtvarná výchova

1. období – 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba hra s barvou a linií uspořádání objektů do celků uplatňování subjektivity	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém	kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba	OSV – Kreativita; pružnost nápadů

uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	hra s barvou a linií výtvarný experiment uspořádání objektů do celků uplatňování subjektivity	
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	výtvarná práce v souvislosti s ostatními smysly výtvarné techniky rozvíjení smyslové citlivosti	OSV – Kreativita; schopnost vidět věci jinak
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	osobní postoj v komunikaci typy vizuálně obrazných vyjádření	OSV - Komunikace; dovednosti v neverbálním sdělování
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	obsah výtvarné práce, zdůvodňování komunikace ověřování komunikačních účinků	

Výtvarná výchova 1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	prvky vizuálně obrazného vyjádření výtvarná práce v souvislosti s ostatními smysly, výtvarné techniky, kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	uplatňování subjektivity osobní postoj v komunikaci	OSV - Komunikace
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	rozvíjení smyslové citlivosti	OSV – Kreativita; citlivost nápadů

Výtvarná výchova 2. období – 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vlastnosti, vztahy a vzájemné kombinace v plošném, objemovém i prostorovém vyjádření výtvarné techniky, kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	výtvarné vyjádření vlastní zkušenosti, prožitku komunikační účinky výtvarného vyjádření	OSV - Komunikace; neverbální komunikace

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy.	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich kombinace uplatňování subjektivity přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením výtvarné techniky, kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba	OSV – Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí; já jako zdroj informací o sobě, moje psychika, tvořivost, originalita
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	typy a účinky vizuálně obrazných vyjádření inspirace ve výtvarném umění	
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikace a osobnostní postoj v sociálních vztazích	OSV – Komunikace; neverbální sdělení výtvarného projevu

Výtvarná výchova 2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy uspořádání objektů do celků výtvarné techniky, kresba, malba, grafika, objemová a prostorová tvorba	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	Výtvarné vyjádření v souvislosti se zapojením ostatních smyslů uplatňování subjektivity	
Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	uplatňování subjektivity komunikační účinky	OSV - Sebepoznání a sebepojetí; já jako zdroj informací o sobě, moje psychika
Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy a uspořádání do celků uplatňování subjektivity	OSV – Kreativita; tvořivost, originalita

6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

6.5.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme Žáky:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- bezpečnému používání vhodných pracovních pomůcek a ohleduplnosti k druhým

Charakteristika předmětu:

Žáci se v předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a poskytování první pomoci v případě úrazu.

Předmět Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem – vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla
Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o nenáročné rostliny, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů – pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1.- 5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Vyučovací předmět Praktické činnosti je realizován formou vyučovací hodiny ve třídě nebo na školní zahradě, při vyučování využíváme kooperace a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- umožňujeme žákům používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

- vedeme Žáky k zodpovědné práci na zadaném úkolu

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme Žáky k promýšlení a navrhování způsobu řešení a pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- vedeme Žáky k ověřování správnosti svých řešení a pracovních postupů
- učíme Žáky porovnávat získané zkušenosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

- učíme Žáky rozšiřovat slovní zásobu a používat ji v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učíme Žáky popsat pracovní postup a rozlišit podstatné od nepodstatného

Kompetence sociální a personální

- připravujeme situace, kdy Žáci pracují ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- vedeme Žáky k dodržování pravidel a napomáhání při jejich vytváření
- učíme Žáky ohleduplnosti a schopnosti nabídnout pomoc

Kompetence občanské

- vedeme Žáky k tvořivému navrhování a sestavení vlastních pracovních děl
- učíme Žáky se při práci chovat zodpovědně
- motivujeme Žáky k využívání svých dovedností a schopnosti ocenit dovednosti i u druhých
- učíme Žáky třídit materiály a druhotné suroviny v rámci třídy, školy a bydliště

Kompetence pracovní

- vedeme Žáky k soustředěné práci na zadaném úkolu
- učíme Žáky formulovat a dodržovat jednoduchá všeobecná pravidla při práci s různými materiály a pomůckami
- pod dohledem učíme Žáky bezpečně a účinně používat jednoduché nástroje, vybavení a různé materiály
- nacvičujeme s Žáky poskytnutí první pomoci
- učíme Žáky oceňovat, porovnávat a podporovat práci ostatních
- motivujeme Žáky k tomu, aby si vážili práce vytvořené staršími generacemi

Kompetence digitální

- motivujeme Žáky k využívání popřípadě tvorbě videonávodů
- vedeme Žáky v samostatném vyhledávání pracovních postupů a návodů v doporučených online zdrojích
- vedeme Žáky k dodržování domluvených pravidel a bezpečnosti práce při využívání digitálních technologií a prostředků

Pracovní činnosti

1. období – 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	lidové zvyky, tradice, řemesla organizace, hygiena a bezpečnost práce pracovní pomůcky, nářadí, nástroje	OSV – Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace; pružnost nápadů, originalita

Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	stavebnice práce s návodem, plánem, schématem organizace a hygiena práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	rostliny v přírodě	
Pečuje o nenáročnou rostlinu.	pěstitelské práce	EV – Vztah člověka k prostředí
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	jednoduchá úprava stolu	
Chová se vhodně při stolování.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Pracovní činnosti

1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s drobným materiálem	
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	práce s drobným materiálem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	konstrukční činnosti	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	pěstitelské práce	EV – Vztah člověka k prostředí
Pečuje o nenáročnou rostlinu.	rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Upraví stůl pro jednoduché stolování.	příprava pokrmů	

Chová se vhodně při stolování.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
--------------------------------	------------------------------	-------------------------------------

Pracovní činnosti

2. období – 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	vlastnosti materiálu, využití v praxi jednoduché pracovní postupy	OSV – Kreativita; pružnost nápadů, originalita
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	lidové zvyky, tradice, řemesla využití v praxi	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky, nářadí	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena a bezpečnost práce organizace práce první pomoc při úrazu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicemi	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	jednoduché pracovní postupy práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Matematika
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	bezpečnost práce první pomoc při úrazu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	pěstitelské práce pěstování rostlin	EV – Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy

		Životního prostředí; rostliny a životní prostředí
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	pokožkové rostliny	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	nářadí, pomůcky	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena práce bezpečnost práce první pomoc při úrazu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	základní vybavení kuchyně	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	výběr, nákup a skladování potravin příprava pokrmů	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	základy hygieny a bezpečnosti práce první pomoc při úrazu	

Pracovní činnosti

2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu.	práce s drobným materiálem, pracovní postupy	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii.	práce s drobným materiálem, pracovní postupy	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění.	organizace práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	konstrukční činnosti	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu; užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky.	hygiena a bezpečnost práce, první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin.	základní podmínky pro pěstování	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; rostliny a životní prostředí
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování.	rostliny pokojové a jiné (zelenina, koření, léčivky, okrasné)	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	pomůcky a nástroje pro pěstování	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.	hygiena a bezpečnost práce, první pomoc	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Uvede základní vybavení kuchyně.	správná výživa	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava pokrmů	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování.	pravidla stolování	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni; uplatňuje zásady správné výživy.	hygiena a bezpečnost práce, první pomoc	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6.6 Vzdělávací oblast: Informatika

6.6.1 Vyučovací předmět: Informatika

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- elementárním znalostem a praktickým dovednostem potřebným k bezpečnému ovládní počítače

- šetrně pracovat s výpočetní technikou
- porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médiu, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- orientovat se ve světě informací,
- získávat a předávat informace z různých zdrojů
- poznávat úlohy informací a informačních činností a využívat moderní informační a komunikační technologie
- formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- využívat symboly, piktogramy, značky pro lepší orientaci a usnadnění práce
- pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujmout odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žáci získají dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientují se ve světě informací, tvořivě pracují s informacemi a využívají je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, vede k využití mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Vzdělávací obsah předmětu Informatika je rozdělen na 1. stupni (4. a 5. ročník) do více okruhů podle RVP.

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

4. - 5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá učebně, kde žák pracuje na přiděleném počítači nebo jiném digitálním zařízení. Vše se odehrává v rámci legálního softwaru s dodržением pravidel o duševním vlastnictví a zásadami autorského zákona – pokud to příslušné normy svou srozumitelností dovolují.

Vzdělávací a výchovné strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat potřebné informace z různých informačních zdrojů vhodných pro daný věk, ověřovat věrohodnost informačních zdrojů a posuzovat jejich vzájemnou návaznost

- učíme Žáky vyhledávat potřebné informace na internetu, v knihovně nebo databázi a třídít je
- pomocí vhodně zadávaných úloh Žáci objevují možnosti využití počítačů v praktickém životě
- vedeme Žáky k práci s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru, k používání různých uživatelské programy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme Žáky k ověřování pravdivosti informací získaných z internetu či z jiných médií
- vedeme Žáky k využívání výpočetní techniky při řešení jednoduchých úloh a problémů
- učíme Žáky pracovat s různými uživatelskými programy a dokázat základní práci s textem, obrázkem, prezentací, tabulkou aj. potřebnými objekty a programy

Kompetence komunikativní

- učíme Žáky používat základní odborné termíny z oblasti výpočetní techniky
- vedeme Žáky k používání moderních způsobů komunikace a ke kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- Žáci se učí zachovávat bezpečnostní pokyny při pohybu na internetu a v jiných PC aplikacích
- Žáci si uvědomují rizika manipulativní komunikace v reklamě

Kompetence sociální a personální

- vedeme Žáky ke spolupráci a podílení se na práci ve skupině
- Žáky učíme bezpečně a uvědoměle pracovat s různými nástroji a vybavením
- motivujeme Žáky k aktivní spolupráci s učitelem a plnění zadaných úkolů
- učíme Žáky kultivovaně vyjádřit názor na svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- Žáky vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel při elektronické komunikaci
- učíme Žáky pojmenovat práva a povinnosti na ochranu práv duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

- vedeme Žáky k respektu bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- učíme Žáky využívat základní dovednosti použití hardwaru a softwaru při samostatné práci a vytváření projektů

Kompetence digitální

- vedeme Žáky k efektivnímu využívání běžně používaných digitálních zařízení a technologií a znalosti jejich přínosů a rizik
- vedeme Žáky k efektivnímu a etickému využívání digitálních prostředků

Informatika 2. období – 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku, hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.	kódování a přenos dat: využití značek, piktoqramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	MV - Stavba mediálních sdílení
Vyčte informace z daného modelu.	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	EGS - Evropa a svět nás zajímá
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy	OSV - Kreativita
Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.	přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	OSV - Kooperace a kompetice
Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV - Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	EV - Ekosystémy
Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů řazení prvků do řad, číslovaný a nečíselný seznam, víceúrovňový seznam tabulka a její struktura záznam, doplnění a úprava záznamu	VDO - Občanská společnost a škola
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní	

	spouštění, přepínání a ovládání aplikací uložení dat, otevírání souborů	
Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními uživatelské účty, hesla	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Informatika 2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat.	data a informace, záznam dat, hodnocení dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.	využití značek a symbolů, myšlenková a pojmová mapa	MV - Stavba mediálních sdělení; EGS - Evropa a svět nás zajímá
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Sestavuje symbolické zápisy postupů.	postup, krokování, značky a symboly	OSV - Kreativita
Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení.	blokové programování, krokování	OSV - Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů.	postupy, kontrola řešení, hledání chyby	VDO - Občanská společnost a škola
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky.	příklady systémů z přírody, okolí školy	
Pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	strukturovaná dat, seznam, tabulka	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		

Najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu.	digitální zařízení, spouštění, uložení dat	
Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.	bezpečnost při práci s digitálními zařízeními, hesla, účty	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.7 Vzdělávací oblasti: Informatika, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Doplnující vzdělávací obory

6.7.1 Vyučovací předmět: Svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Svět je integrovaný předmět, jehož cílem je vyučovat vzdělávací obory ve vzájemných vztazích a souvislostech. Integrace vzdělávacích oborů do jednoho předmětu umožňuje využívat plný potenciál způsobu vzdělávání na škole TRNKA. Zároveň je brán v potaz individuální ráz jednotlivých vzdělávacích oborů, což umožňuje volit vhodné vzdělávací strategie vzhledem k nevyhnutelným odlišnostem. Pro přehlednost je charakteristika předmětu dále rozdělena podle oborů na 2. stupni.

Specifika jednotlivých oborů v rámci Svět na 2. stupni

Vzdělávací obor **Informatika** vede žáky k rozvoji již získaných znalostí a osvojení pokročilých dovedností v práci s počítačem a mobilními digitálními technologiemi. Rozvíjí kreativitu, algoritmické myšlení, podporuje různé nadání žáků. IPady i počítače jsou využívány při každodenní výuce, při projektových dnech nebo expedici, kdy se získané znalosti aplikují a prohlubují napříč dalšími obory.

V oboru **Přírodopis** škola umožňuje žákovi poznání přírodní sféry světa jako propojeného systému. Směřuje ho k pochopení důležitosti udržení přírodní rovnováhy a ochrany přírody. Navazuje a rozvíjí poznatky nabyté na prvním stupni. Zahrnuje vědění o živé i neživé přírodě a jejich propojení. Zkoumá organismy z hlediska evoluce, anatomie, morfologie, fyziologie, biogeografie, ekologie, ale také z hlediska významu pro člověka a život na Zemi. Vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci jak v praktickém životě, tak v souvislostech s dalšími obory během projektů nebo expedice. Prohlubuje zájem o vše živé a jeho ochranu. Ve výuce je uplatňován badatelský přístup, který je propojován s nabýváním znalostí a praktických dovedností. Rozvíjí dovednosti pozorování a zjišťování konkrétních dat přímo z volné přírody či v prostředí školy, prohlubuje kritické myšlení.

Vzdělávací obor **Zeměpis** má přírodovědní, společenskovední i technický charakter a jeho integrace v rámci Světa umožňuje toto propojení posilovat. Směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů, pojmů či objektů. Vede žáka k získání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidí a k ochraně životního prostředí. Klade důraz na udržení přírodní rovnováhy vzhledem ke vztahu společnosti k přírodě. Umožňuje žákům

poznávání krajiny a společnosti jako propojeného systému. Rozvíjí kritické myšlení a logické uvažování. Podněcuje k zájmu o poznání vlastní země a okolí místa bydliště, ale také o poznávání dalších regionů světa, jejich obyvatel, krajiny, kultury a odlišného smýšlení.

Vzdělávací obor **Fyzika** rozvíjí porozumění žáků přírodě a jejím zákonitostem. Žáci zaujmají vědecký přístup ke světu – učí se klást otázky, tvořit hypotézy, provádět pozorování, měření a experimenty, a následně z nich vyvodit závěry. Pro výuku je typický činnostní a badatelský průběh, který podporuje propojení teoretických znalostí se zkušenostmi z každodenního života, a to jak ve škole, tak na mimoškolních akcích. Ve vzdělávacím oboru Fyzika se žáci učí využívat matematických nástrojů pro popis světa a v neposlední řadě žáci rozvíjí své kritické myšlení a logické usuzování.

V rámci oboru **Chemie** se žáci postupně seznamují s chemickými látkami, které se vyskytují kolem nás nebo je používáme v každodenním životě. Žáci se orientují v chemickém složení lidského těla, zhodnotí přínosné a škodlivé látky pro člověka i dopady chemických produktů lidských činností na životní prostředí. V nabízených projektech se žáci zabývají vybranými tématy podle svého zájmu. Provádějí chemické experimenty v naší badatelně i mimo školu na výjezdech v terénu. Ze svých pozorování a z výsledků experimentů vyvozují některé zákonitosti, které během projektů a modulů mohou snadno propojit s jinými přírodovědnými i společenskovědními obory.

Cílem oboru **Dějepis** je pochopení základních dějinných souvislostí středoevropského prostoru v evropském a světovém kontextu s důrazem na 20. století a současné dějiny. Dalším cílem je vytváření historické kontinuity a uchování historické paměti se zřetelem na významnou úlohu evropské civilizace a kontextualizací vzhledem k regionálním dějinám a dějinám rodiny. Zaměřením na žákovo pochopení dnešního světa v dějinných souvislostech mu pomáhá stávat se odpovědným občanem v demokratickém státě. Zároveň se při projektech a expedicích klade důraz na spolupráci napříč obory, které mohou pomoci při historickém bádání.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** pomáhá žákům vyznat se a orientovat v sociální realitě společnosti, přibližuje jim fungování státních orgánů na všech úrovních státní správy. Učí je respektovat odlišné mínění, umět diskutovat a nebát se postavit za vlastní názor. Snaží se je naučit se zapojovat do aktivního občanského života v rámci demokratické společnosti. Žáci tak mohou prakticky využít výsledků svých projektů, včetně expediční práce.

V rámci Světa je integrováno i průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**. Umožňuje žákům poznávat a objevovat sama sebe a stát se autentickou lidskou bytostí, schopnou žít šťastný a plnohodnotný život. Nutí žáky ke kritickému myšlení a zdravému subjektivnímu hodnocení předkládaných tezí. Součástí výuky je též pravidelná diskuse k daným tématům a zpětná vazba na fungování třídy i v jiných školních situacích a oborech, což prohlubuje mluvený projev žáků, vytváří prostředí pro respektování odlišných názorů, procvičuje žákovo schopnost koncentrace, naslouchání a poskytování i přijímání zpětné vazby. Učitelům dává průřezové téma příležitost dozvědět se více o možnostech rozvoje daného žáka.

Prožít svět uměleckou formou v rámci vzdělávací oblasti **Umění a kultura** (obory **Výtvarná výchova** a **Hudební výchova**) je jedna z cest jak žákům nabídnout vztah k duchovním

hodnotám, k přesahu našeho každodenního života a najít cestu k sobě samému. Ve škole TRNKA se snažíme, aby se Žáci mohli svobodně vyjádřit různými uměleckými výtvarnými a hudebními formami a našli si tu, která jim je nejbližší. Rádi bychom pomohli dětem navázat pozitivní vztah k umění jako jednoho z nejkrásnějších květů svobodného ducha lidské kultury. V základní úrovni si mohou děti vyzkoušet rozličné formy uměleckého projevu a zájemci či nadaní Žáci se mohou v rámci projektů dále rozvíjet. Součástí uměleckých projektů je také reflexe, mnoho projektů nabízí možnost uměleckých výstupů.

V předmětu Svět je integrován i obor **Výchova ke zdraví**. Ten poskytuje Žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede ke správnému způsobu života, aby Žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdraví, prevenci a hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Motivuje ke správnému způsobu života, k péči o zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjí sociální dovednosti, komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky neslučitelné se zdravím a sportem, učí se předcházet úrazům a upevňují si svoji tělesnou kondici. Učí se správně chovat v mimořádných situacích a poskytnout první pomoc.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** (obor **Pracovní činnosti**) zajišťuje zejména přípravu Žáků na budoucí povolání. Charakter výuky je založen nejen na seznamování s pracovními materiály, nástroji, na získávání poznatků, vědomostí, ale hlavně na uplatňování těchto poznatků při práci na jednoduchých úkolech. Pracovní činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, Žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností návyků. Úkolem je vytvářet u Žáků kladný vztah k práci a k prostředí a systematicky umožňovat rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností Žáků.

V předmětu Svět rozvíjíme rozhodovací schopnosti Žáků, jejich sebepoznání a také chuť objevovat nové možnosti i v rámci nabídky **Volitelných předmětů**. Ta se každý rok nebo pololetí může lišit. Každé pololetí si Žáci volí, kterému volitelnému předmětu se v daném období chtějí věnovat. Volitelné předměty naplňují zcela nebo částečně výstupy z různých vzdělávacích oblastí. Rozvíjí Žáky v různých směrech, nabízí možnost se ponořit hlouběji v jednotlivých vzdělávacích oblastech, propojovat různé obory. Mimo jiné také rozvíjí Žáky v oblasti spolupráce napříč ročníky, neboť volitelné předměty jsou společné pro celý druhý stupeň.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Na druhém stupni je celková dotace předmětu Svět 60 hodin. Předmět je vyučován v každém ročníku.

Na druhém stupni obsah předmětu odpovídá vzdělávacímu obsahu integrovaných oborů Informatika, Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví a Pracovní činnosti, jak byl stanoven v RVP ZV. Větší část hodinové dotace je vyučována formou pravidelných hodin v rámci rozvrhu. Menší část pak formou jednodenních projektů, týdenních projektů ve škole i na výjezdech a během přípravy, zpracování a obhajoby projektu expedice, které jsou nedílnou součástí výuky v naší

škole. Část výuky probíhá formou exkurzí. Tam, kde je to vhodné, může být výuka konkrétního tematického bloku realizována v cizím jazyce.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Svět jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

- Psychohygienu - zvládání stresových situací, protidrogová prevence, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Sebepoznání a sebepojetí - moje psychika, poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama, rozvoj dovednosti respektovat vlastní limity, poznání minulosti vlastní rodiny, předávání historické kontinuity a identifikace s kulturním zázemím, jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy), empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy
- Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, podřízení se, komunikace a kooperace při dosahování cíle, zejména při skupinové práci, prezentace společných výsledků, vzájemné poskytování zpětné vazby a sebereflexe, schopnost vyjádřit co potřebuji, co nechápu nebo co by mi pomohlo k dosažení výsledku, odlišování situací soutěže a spolupráce, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže
- Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, osobnostní rozvoj, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, posilování vědomí, že každý člověk je jiný – lidské rasy, řeč, jazyky, náboženství, kulturní i národnostní odlišnosti, různé životní podmínky apod. Na základě toho posilování mezilidských vztahů. Uvědomění si, jak každý z nás může pomoci žít lepší život někomu jinému.
- Rozvoj schopnosti poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce, rozpoznávání závislostí společenských jevů a vztahů a pokus o jejich odvozování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností pamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - alternativní řešení významných historických mezníků, rozhodování se v obtížných situacích
- Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích, tvůrčí využívání ICT, rozvoj rytmického cítění, samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje, samostatné

objevování možností hudebního vyjádření, rozvoj schopnosti pohybového vyjádření, rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření, rozvoj vlastního výtvarného projevu, vytváření pravidel a jejich kreativní využívání, vytváření historických map a posterů na stěnu, projekty zaměřené na tvorbu mediálních sdělení

- Komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, Žádost apod.), dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, schopnost vyjádřit co potřebuji, co nechápu nebo co by mi pomohlo k dosažení výsledku, používání výrazů vyjadřující vlastní hodnocení, řeč těla, zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, pohyb jako způsob vyjadřování, aktivity na rozpoznávání specifik masové komunikace, hry na rozvoj komunikačních schopností
- Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.
- Hodnoty, postoje, praktická etika – posuzování postojů vlastních i druhých k životnímu stylu, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, účast žáků na školní radě, aktivizační projekty na podporu občanské angažovanosti ve škole a v okolí svého domova, aktivity na rozpoznání role médií v občanské společnosti a využití médií pro aktivní občanství
- Formy participace občanů v politickém životě - základní kategorie fungování demokracie, proměny participace v dějinách, výhody a nevýhody jednotlivých forem, forma vlády u nás, v Evropské Unii a jinde ve světě, výhody x nevýhody, důsledky
- Principy soužití s minoritami – menšiny u nás i ve světě, konflikty x dobré vztahy, diskuze, jak je možné situaci zlepšit
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - výhody x nevýhody, co je ještě demokracie a co ne, přiblížení jednotlivých forem vlád s jejich pozitivy a negativy, vývoj českého státu k samostatnému a demokratickému, reflexe rozhodování školní rady, uplatnění demokratických principů v participaci žáků na řízení školy
- Občan, občanská společnost a stát - pochopení vzniku občanské společnosti a jejího významu pro život člověka, výhody občanské společnosti, práva a povinnosti občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - Život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření
- Vztah člověka k prostředí - globální oteplování, vnímání vztahu mezi ekologickými a energetickými problémy v evropském i celosvětovém rámci
- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané – poznáváme okolí bydliště, Evropu i svět; jak my ovlivňujeme prostředí, ve kterém žijeme i životní

prostředí celé naší planety, směřujeme k udržitelnému rozvoji, dějinný kontext vytváření společného projektu Evropské unie, dějiny okolních států, vytváření a reflexe naší evropské identity, občanství Evropské unie, vznik a myšlenky jednotné Evropy

Multikulturní výchova

- Multikulturalita - porovnávání našeho způsobu počítání s počítáním v jiných zemích (indické, Čínské násobení) prostorová geometrie budov apod., vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí,
- Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
- Kulturní diference - poznávání odlišných kultur a jejich dějinného vývoje, globální svět jako míchání kulturních identit, rozvoj tolerance a respektu k odlišným kulturám
- Etnický původ - pochopení rozličného etnického původu národů a etnických menšin v Evropě
- Princip sociálního smíru a solidarity - poznání důvodů vzniku myšlenky solidarity a sociálního smíru v dějinách

Environmentální výchova

Týká se všech hlavních částí oboru Přírodopis. V rámci oboru jsou v předmětu Svět integrovány všechny tematické okruhy.

- Základní podmínky života - ochrana biologických druhů, propojení živé a neživé přírody
- Ekosystémy - funkce ekosystémů, les, louka, rybník, step, kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek), jak člověk pozitivně i negativně ovlivňuje životní prostředí, jak přispět k udržitelnému rozvoji, vliv každého z nás, problematika životního prostředí u nás i ve světě, biodiverzita
- Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), aktivní dobrovolnická pomoc
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

Mediální výchova

- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - manipulace pomocí obrazu, filmu a textu ve vybraných dějinných souvislostech, různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu, jak naše názory na geografické problémy ovlivňují média, jaká sdělení je možné v médiích nalézt, kde hledat informace, snaha o zjišťování relevantních informací a tvoření si vlastního názoru, kritika pramene, rozpoznávání historické reality a fikce, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky

významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.

- Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- Stavba mediálních sdělení - identifikování pravidelností mediálních sdělení, stavba a uspořádání zpráv
- Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život, politický život, financování médií, vliv médií na kulturu
- Tvorba mediálního sdělení - spolupráce na redakci školního webu, článků, tvorba vhodných sdělení podle cíle
- Práce v realizačním týmu - spolupráce v týmu, různé věkové i sociální skupiny v týmu, rozdělení rolí, časový harmonogram, zodpovědnost, pravidelnost,

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Svět rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, k ověřování věrohodnosti různých informačních zdrojů a posuzování jejich vzájemné návaznosti
- vedeme žáky k výstižnému formulování myšlenek
- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině
- učivo modelujeme na reálných situacích ze života tak, aby si s nimi žáci uměli poradit, až se s nimi setkají
- pozitivní motivací vedeme žáky k tomu, aby si vytvořili kladný vztah k hudbě, který budou uplatňovat v průběhu dalšího života
- motivujeme k učení - vytváříme situace, v nichž mají žáci radost z učení
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok
- vyzýváme žáky k záměrnému pozorování okolí a k identifikaci výtvarně zajímavých míst
- rozvíjíme zájem žáků o kulturu
- nabízíme žákům různé způsoby a strategie učení, které jim umožní samostatně si organizovat a řídit učení
- pomocí vhodných metod poskytujeme žákům prostor pro vlastní pozorování, experimentování a porovnávání získaných poznatků
- propojováním teoretických poznatků s realitou umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení
- vytváříme učební situace, kdy žáci pracují s textem přiměřené náročnosti a rozlišují podstatné a okrajové informace v textu a ty zaznamenávají
- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině
- nabízíme žákům systém, jak svá pozorování zaznamenávat
- využíváme digitální technologie, knihovny, databáze, aplikace a programy, učíme žáky práci v textovém i grafickém editoru
- pomocí vhodně zadávaných úloh umožňujeme žákům objevovat možnosti využití počítačů v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme Žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo školu
- nabízíme Žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem
- vedeme Žáky k třídění informací, hledání příčin problému
- pomocí skupinové práce, projektového vyučování a kooperativního učení vedeme Žáky k efektivní spolupráci na řešení problému
- při diskusích k řešení problémů učíme Žáky respektu k myšlenkám druhých
- vedeme Žáky k podepření svého názoru věcnými argumenty
- pozitivní motivací učíme Žáky trpělivosti a vedeme je k tomu, aby se nenechali odradit neúspěchem
- zadáváme Žákům takové úkoly, při kterých rozvíjí svou kreativitu
- předkládáme Žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o výtvarném ztvárnění problému
- vedeme Žáky k porovnání mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- nabízíme Žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem
- zdůrazňujeme sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- při řešení úloh a problémů vedeme Žáky k využití vhodné výpočetní techniky

Kompetence komunikativní

- vedeme Žáky k vyjadřování vlastních názorů v respektující mezilidské komunikaci, k naslouchání názorům druhých a k jejich respektování
- rozvíjíme u Žáků dovednost správně a výstižně formulovat myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události
- učíme Žáky diskutovat o zjištěných informacích
- vedeme Žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor podpořený logickými argumenty
- používáme odbornou terminologii
- rozvíjíme neverbální způsoby komunikace (vyjádření pomocí barev, symbolů, ...)
- vytváříme podmínky pro vzájemnou výměnu názorů žáků
- vytváříme podmínky pro navozování kontaktů mezi žáky různého věku
- učíme Žáky používat moderní způsoby komunikace a kultivovaný mluvený i písemný projev
- klademe důraz na zachování bezpečnostních pokynů při pohybu na internetu a v jiných PC aplikacích
- učíme Žáky kriticky přemýšlet nad riziky manipulativní komunikace v reklamě

Kompetence sociální a personální

- vytváříme pro Žáky příležitosti pracovat kooperativním způsobem
- vedeme Žáky k oceňování vlastních názorů i přínosů a k respektování názorů druhých
- rozvíjíme schopnost žáků přijmout roli v týmu
- při kooperativních činnostech vedeme Žáky k tomu, aby aktivně naslouchali druhým, byli ohleduplní, nabídli pomoc
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich důvěru ve vlastní schopnosti
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům
- podporujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů a posilujeme jejich sebedůvěru kladným hodnocením

- povzbuzujeme žáky, aby kriticky hodnotili svoji práci, práci týmu i práci ostatních členů týmu

- během výuky motivujeme žáky k tomu, aby prožívali pocit radosti z dobrého výsledku společné práce

- učíme žáky sebehodnocení při odhadování svých schopností a dovedností

- umožňujeme rozvíjení interakčních vztahových dovedností (aktivní naslouchání, obhajování díla, stanoviska, komunikování v týmu, vedení týmu, podřízení se, kooperace)

- učíme žáky peer hodnocení

Kompetence občanské

- posilujeme u žáků sounáležitost s regionem a potřebu udržení tradic

- na základě příklad z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých

- ukazujeme žákům různé způsoby poskytnutí pomoci a učíme je rozpoznat, jaký druh pomoci zvolit

- nabízíme žákům možnost zapojit se do kulturního dění školy a obce

- z dostupných informačních zdrojů učíme žáky získávat přehled o globálních problémech ve světě

- vedeme žáky k ochraně kulturního dědictví našich předků i z hlediska evropského a světového

- vytváříme a upevňujeme pocit zodpovědnosti za předávání kulturního bohatství dalším generacím

- zapojujeme žáky do kulturního dění prostřednictvím návštěv divadelních představení, koncertů či výstav

- vytváříme příležitosti pro rozvíjení empatie, zdůrazňujeme rovnost lidí a potřebu vzájemné spolupráce

- umožňujeme žákům zapojit se do různých akcí a soutěží

- pobízíme žáky k vytváření vlastních pravidel a k jejich dodržování

- vedeme žáky ke zdravému způsobu života

- motivujeme žáky k hledání možností aktivního zapojení do ochrany životního prostředí, učíme je třídit odpad, vedeme je k šetření přírodními zdroji, energiemi a materiály

- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a k porozumění problematice související s ochranou přírody

- učíme žáky dodržovat bezpečnostní pravidla při elektronické komunikaci

- pojmenováváme práva a povinnosti na ochranu práv duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům hledat a realizovat vlastní postupy

- vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečnosti při různých aktivitách, kterých se zúčastňují

- předkládáme žákům možnost pracovat podle návodu nebo předem stanoveného postupu

- při zadávání úkolů požadujeme na žácích dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, čímž rozvíjíme pocit zodpovědnosti a smysl pro povinnost

- rozvíjíme u žáků hrubou i jemnou motoriku a přispíváme k pracovní zručnosti

- rozvíjíme schopnosti a dovednosti u nadaných žáků a podporujeme uplatnění talentu při volbě povolání

- vedeme žáky k formování pracovních dovedností (vytrvalost, odvaha tvořit, odpovědnost při různých činnostech, cílevědomost)

- umožňujeme Žákům propojovat osvojené poznatky z více předmětů (výtvarné soutěže, školní projekty,...)
- během práce i po jejím dokončení ukazujeme Žákům, jak svou práci kontrolovat a případné chyby napravit
- přiměřeně věku učíme Žáky v modelových situacích postupy první pomoci
- představujeme Žákům různé profese a učíme je respektu k nim
- vytváříme diskusní situace, kdy se Žáci mohou zamýšlet nad výhodami a nevýhodami některých povolání
- vyžadujeme plnění povinností a termínů prací
- učíme Žáky soustředěně pracovat na zadaném úkolu
- pod dohledem učíme bezpečně používat jednoduché nástroje a různé materiály
- učíme Žáky napsat životopis, žádost, zhodnotit své schopnosti a dovednosti nutné pro výběr povolání
- seznamujeme Žáky s cíli a riziky podnikání
- učíme Žáky respektovat bezpečnosti a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou
- vytváříme situace k základnímu použití hardwaru a softwaru při samostatné i kooperativní práci

Kompetence digitální

- vedeme Žáky k zapojování do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme Žáky k odpovědnému a bezpečnému chování v digitálním světě, klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci Žáků
- učíme Žáky efektivně využívat digitální technologie ve všech oborech pro usnadnění práce
- učíme Žáky využívat digitální zdroje informací, kriticky o nich přemýšlet, porovnávat je, hledat důvěryhodné zdroje a ověřovat informace
- při realizaci pokusů, bádání, projektů a jejich prezentaci učíme Žáky využívat vhodné digitální prostředky
- vedeme Žáky k dodržování autorských práv, učíme Žáky správně citovat zdroje
- využíváme různé digitální technologie k rozšíření možností komunikace
- učíme Žáky tvořit vlastní digitální obsah v různých formátech
- učíme Žáky třídit informace a data, zpracovávat je pomocí digitálních prostředků
- motivujeme Žáky využívat ve škole dostupné digitální technologie a vedeme je k dodržování dohodnutých pravidel a bezpečnosti práce

Informatika 3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ		
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat.	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	
Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.		MV - Stavba mediálních sdělení
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	MV - Tvorba mediálního sdělení
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení.		MV - Tvorba mediálního sdělení
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	MV - Práce v realizačním týmu
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	MV - Stavba mediálních sdělení EV - Ekosystémy
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	EV - Ekosystémy
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat.		MV - Tvorba mediálního sdělení

Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	
Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.	digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	MV - Tvorba mediálního sdělení
Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	MV - Stavba mediálních sdělení
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Informatika 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek.	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt,	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	
Popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění.	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	MV - Stavba mediálních sdělení
Stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti.	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	MV - Tvorba mediálního sdělení
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení.	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	MV - Tvorba mediálního sdělení
Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal.	tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	MV - Práce v realizačním týmu
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
Popíše účel informačních systémů, které používá.	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	EV - Ekosystémy
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce.	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	MV - Tvorba mediálního sdělení
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému.	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	

Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu.	digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	MV - Tvorba mediálního sdělení
Pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	MV - Stavba mediálních sdělení
Rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu.	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Přírodopis 3. období – 6. - 9 ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	EV - Základní podmínky života
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	základní struktura života - buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	EV - Základní podmínky života
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	rozmnožování, podstata dědičnosti	EV - Základní podmínky života
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	dědičnost a proměnlivost organismů	MKV - Etnický původ
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
BIOLOGIE HUB		
Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	houby s plodnicemi houby bez plodnic	EV - Ekosystémy

	lišejníky	
BIOLOGIE ROSTLIN		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	anatomie a morfologie rostlin	EV - Základní podmínky života
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání	EV - Základní podmínky života
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny	EV - Ekosystémy
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	EV - Základní podmínky života
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	system živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí, strunatci	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	způsob života a přizpůsobení živočichů prostředí	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	význam a ochrana živočichů	EV - Vztah člověka k prostředí
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	fylogeneze člověka	MKV - Etnický původ
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	ontogeneze a rozmnožování člověka	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	nemoci, úrazy a prevence	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
NEŽIVÁ PŘÍRODA		

Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	nerosty a horniny	EV - Základní podmínky života
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	vznik a stavba Země vnější a vnitřní geologické procesy	EV - Základní podmínky života
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	podnebí a počasí ve vztahu k životu mimořádné události způsobené přírodními vlivy	EGS - Objevujeme Evropu a svět
ZÁKLADY EKOLOGIE		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	vztahy mezi organismy a prostředím, přízpůsobení prostředí	EV - Základní podmínky života
Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	rovnováha v ekosystému	EV - Ekosystémy
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	organismy a prostředí - potravní řetězce	EV - Ekosystémy
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	ochrana přírody a životní prostředí	EGS - Evropa a svět nás zajímá
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	praktické metody poznávání přírody bezpečnost práce	MV - Práce v realizačním týmu

Přírodopis 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života.	základní projevy a podmínky života, vývoj organismů	EV - Základní podmínky života
Uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka.	viry a bakterie, význam rostlin a živočichů	EV - Základní podmínky života
BIOLOGIE HUB		

Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků.	houby s plodnicemi	EV - Ekosystémy
BIOLOGIE ROSTLIN		
Rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití.	fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání	EV - Základní podmínky života
Uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování.	význam rostlin a jejich ochrana	EV - Základní podmínky života
Rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.	řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny	EV - Ekosystémy
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	EV - Základní podmínky života
Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí, strunatci	EV - Vztah člověka k prostředí
Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	způsob života a přizpůsobení živočichů prostředí	EV - Vztah člověka k prostředí
Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	význam a ochrana živočichů	EV - Vztah člověka k prostředí
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce.	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy	OSV - Sebepoznání a sebepečení
Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka.	fylogeneze člověka	MKV - Etnický původ
Popíše vznik a vývin jedince.	ontogeneze a rozmnožování člověka	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	nemoci, úrazy a prevence	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
Pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny.	nerosty a horniny	EV - Základní podmínky života
Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.	vnější a vnitřní geologické procesy vznik a stavba Země	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	podnebí a počasí ve vztahu k životu mimořádné události způsobené přírodními vlivy	EGS - Evropa a svět nás zajímá

ZÁKLADY EKOLOGIE		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	vztahy mezi organismy a prostředím	EV - Ekosystémy
Objasní základní princip některého ekosystému.	rovnováha v ekosystému	EV - Ekosystémy
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.	organismy a prostředí - potravní řetězce	EV - Ekosystémy
Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky.	ochrana přírody a životní prostředí	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	ochrana přírody a životní prostředí	EV - Vztah člověka k prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.	praktické metody poznávání přírody bezpečnost práce	MV - Práce v realizačním týmu

Zeměpis

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	kartografické produkty v tištěné i elektronické podobě - mapy, plány, atlas, globus	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	geografické, topografické a kartografické pojmy kartografické produkty v tištěné i elektronické podobě - mapy, plány, atlas, globus	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	tvar, velikost a pohyby Země důsledky pohybů Země na život Vesmír	EV - Vztah člověka k prostředí
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	přírodní sféra Země tvary zemského povrchu	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	přírodní sféra Země	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
REGIONY SVĚTA		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	světadíly, oceány a makroregiony světa	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	světadíly, oceány a makroregiony světa	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	vybrané modelové problémy a změny ve vybraných regionech světa	EGS - Evropa a svět nás zajímá
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace.	světová populace	MKV - Multikulturalita
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	lidská sídla - vliv přírodních podmínek, geografické znaky sídel	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	světové hospodářství, surovinové a energetické zdroje	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	hospodářský rozvoj a životní úroveň	
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	státy světa	MKV - Lidské vztahy
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	EGS - Objevujeme Evropu a svět
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	přírodní a společenské prostředí, typy krajin	EV - Základní podmínky života

Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	přírodní a společenské prostředí, ekosystémy	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	principy a zásady ochrany životního prostředí chráněná území přírody	EV - Vztah člověka k prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA		
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	místní region - zeměpisná poloha, charakteristika	
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	místní region - základní geografické, demografické a hospodářské poměry	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika - základní geografické, demografické a hospodářské poměry	EGS - Jsme Evropané
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Česká republika - krajské členění, osídlení a hospodářské aktivity	
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Česká republika - působení ve světových institucích a organizacích	EGS - Objevujeme Evropu a svět
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	topografie a orientace v terénu	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	pozorování, hodnocení a pohyb v krajině zobrazování krajiny - náčrtky, mapy, plány	OSV - Komunikace
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	bezpečný pohyb a pobyt v krajině bezpečné chování při mimořádných událostech	OSV - Kooperace a kompetice

Zeměpis

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		

Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii.	geografické, topografické a kartografické pojmy kartografické produkty v tištěné i elektronické podobě - mapy, plány, atlas, globus	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
Objasní důsledky pohybů Země.	tvár, velikost a pohyby Země důsledky pohybů Země na život	EV - Základní podmínky života
Uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost.	přírodní sféra Země	EV - Ekosystémy
Uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu.	přírodní sféra Země	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
REGIONY SVĚTA		
Vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány.	světadíly, oceány	
Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů.	světové regiony - znaky	
Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států.	světadíly, oceány a státy světa	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel; vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace.	sídelní systémy, oblasti cestovního ruchu	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
Uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek.	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	principy a zásady ochrany životního prostředí chráněná území přírody	EGS - Evropa a svět nás zajímá
ČESKÁ REPUBLIKA		
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	místní region - zeměpisná poloha, charakteristika	OSV - Rozvoj schopností poznávání

Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	místní region - základní geografické, demografické a hospodářské poměry	OSV - Kreativita
Určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy.	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, sousední státy	EGS - Jsme Evropané
Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost.	Česká republika - přírodní podmínky, členitost	
Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva.	obyvatelstvo	
Vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.	Česká republika - krajské členění, hospodářské aktivity, zajímavosti	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	topografie a orientace v terénu	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	bezpečný pohyb a pobyt v přírodě	OSV - Komunikace

Fyzika 3. období – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA		
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	veličiny a jejich měření	
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	skupenství látek, částicové složení látek, difuze	Chemie – Částicové složení látek
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	délková a objemová teplotní roztažnost	
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	hustota	OSV – Rozvoj schopností poznávání
POHYB TĚLES, SÍLY		
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	klid a pohyb; pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý	

Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	rychlost	
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	síla – měření, jednotky, siloměr gravitační síla, třecí síla	
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Newtonovy zákony	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon vztlaková síla	OSV – Kreativita
ENERGIE		
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	práce, výkon, energie formy energie, přeměny energie, zákon zachování energie přeměny skupenství	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	zdroje energie	EV – Základní podmínky života (zdroje energie)
ZVUKOVÉ DĚJE		
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	vznik a šíření zvuku rychlost šíření zvuku	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Hudební výchova – hudební nástroje
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	hlasitost	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	elektrický obvod elektronické součástky – zdroj napětí, žárovka, spínač	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	elektrický proud a napětí elektrický náboj	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	vodič, polovodič, izolant	OSV – Kreativita

Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	elektromagnetická indukce magnetismus	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	šíření světla odraz světla rychlost světla	
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	lom světla spojka, rozptylka rozklad světla	
VESMÍR		
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Sluneční soustava	

Fyzika 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA		
Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.	veličiny a jejich měření	
POHYB TĚLES, SÍLY		
Rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.	klid a pohyb tělesa	
Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů.	rychlost	
Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.	síla – měření, jednotky, siloměr gravitační síla, třecí síla	
Předvídá změnu pohybu těles při působení síly.	Newtonovy zákony	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		

Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.	hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon vztlaková síla	OSV – Kreativita
ENERGIE		
Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců).	práce, výkon, energie	
Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	zdroje energie	EV – Základní podmínky života (zdroje energie)
ZVUKOVÉ DĚJE		
Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz.	vznik a šíření zvuku rychlost šíření zvuku	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.	hlasitost	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod.	elektrický obvod elektronické součástky – zdroj napětí, žárovka, spínač	
Vyjmenuje zdroje elektrického proudu.	zdroje el. proudu	
Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla.	vodič, izolant, magnet, bezpečnost	OSV – Kreativita
Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.	šíření světla spojka, rozptylka rozklad světla	
VESMÍR		
Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země.	Sluneční soustava	
Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci	planety Sluneční soustavy	
Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.	Země	

Chemie

3. období – 8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	zásady bezpečnosti práce - v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	EV - Vztah člověka k prostředí
SMĚSI		
Rozlišuje směsi a chemické látky.	směsi - různorodé, stejnorodé roztoky	
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.	směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	směsi - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody Čistota vody a ovzduší, složení vzduchu, ozonová vrstva	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Částicové složení látek - molekula, atom, atomové jádro, proton, neutron, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektron	
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
CHEMICKÉ REAKCE		
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	

Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů; kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných zástupců; solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných halogenidů	EV - Základní podmínky života
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	kyselost a zásaditost roztoků	EV - Základní podmínky života
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV - Základní podmínky života
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	přírodní látky – sacharidy, fotosyntéza, zdroje, vlastnosti a příklady funkce bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	EV - Základní podmínky života
CHEMIE A SPOLEČNOST		
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV - Vztah člověka k prostředí
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	léčiva a návykové látky; detergenty, pesticidy, insekticidy; průmyslová hnojiva; plasty a syntetická vlákna; tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek.	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami.	zásady bezpečnosti práce - v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	EV - Vztah člověka k prostředí
Rozpozná přeměny skupenství látek.	mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	EV - Vztah člověka k prostředí
SMĚSI		
Pozná směsi a chemické látky.	směsi - různorodé, stejnorodé roztoky	
Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě.	směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití.	voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody a ovzduší, složení vzduchu, ozonová vrstva	EV - Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky.	Částicové složení látek - molekula, atom, atomové jádro, elektronový obal prvky a sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.	prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků	
CHEMICKÉ REAKCE		
Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí.	klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce endotermní a exotermní chemické rovnice	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí.	oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů; kyseliny a hydroxidy - vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných zástupců; solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí, názvosloví	EV - Základní podmínky života

Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	kyselost a zásaditost roztoků	EV - Základní podmínky života
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie.	uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků paliva - ropa, uhlí, zemní plyn	EV - Vztah člověka k prostředí
Vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy.	paliva - produkty ropy	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě.	přírodní látky - sacharidy, fotosyntéza zdroje, vlastnosti a funkce bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	EV - Základní podmínky života
CHEMIE A SPOLEČNOST		
Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin.	chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV - Základní podmínky života
Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	hořlaviny; léčiva a návykové látky; detergenty, pesticidy, insekticidy; průmyslová hnojiva; plasty a syntetická vlákna; tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Dějepis 3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	význam zkoumání dějin	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce kde jsou tyto informace shromažďovány.	získávání informací o dějinách: historické prameny	
Orientuje se na časové ose a historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	historický čas a prostor	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	člověk a lidská společnost v pravěku	

Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Člověk a lidská společnost v pravěku	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství.	antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	MKV - Kulturní diference
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	VDO - Občanská společnost a škola
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	nový etnický obraz Evropy; utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj;	
Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev; kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve.	renesance, humanismus	
Vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	husitství, reformace a jejich šíření Evropou	
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	zámořské objevy a počátky dobývání světa	

Objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Český stát a velmoci v 15.-18. století	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Český stát a velmoci v 15.-18. století	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	barokní kultura a osvícenství	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě.	industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	VDO - Občanská společnost a škola
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého Českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého Českého národa	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých zemí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	kulturní rozrůzněnost doby; konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
MODERNÍ DOBA		
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	druhá světová válka, holokaust	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti

Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	EGS - Evropa a svět nás zajímá
ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT		
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí); vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Posoudí postavení rozvojových zemí.	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	problémy současnosti	
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	

Dějepis 3. období – minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	význam zkoumání dějin	EGS - Evropa a svět nás zajímá
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí.	člověk a lidská společnost v pravěku	
Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty.	člověk a lidská společnost v pravěku	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	

Popíše život v době nejstarších civilizací.	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	MKV - Kulturní diference
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
Uvede první státní útvary na našem území.	Velká Morava a český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
Uvede základní informace z období počátků Českého státu.	Velká Morava a český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti.	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	
Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí.	křesťanství, papežství, struktura středověké společnosti, český stát	
Rozeznává období rozkvětu Českého státu v době přemyslovské a lucemburské.	Český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.	Český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		
Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu.	zámořské objevy a počátky dobývání světa	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období.	Český stát a velmoci v 15.-18. století	
Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.	Český stát a velmoci v 15.-18. století	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století.	utváření novodobého českého národa	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.	utváření novodobého českého národa	
MODERNÍ DOBA		
Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.	vznik Československa	VDO - Občan, občanská společnost a stát
ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT		
Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.	vnitřní situace v zemích východního bloku	

Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší zemi.	vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
---	---	--

Výchova k občanství

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	kulturní život - masmédia, prostředky masové komunikace, rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské neshodnosti zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské neshodnosti lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	VDO - Občanská společnost a škola; OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika; MKV - Princip sociálního smíru a solidarity
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, instituce	MKV - Multikulturalita; Etnický původ

aktivní postoj proti všem projevům lidské neshovinnosti.		
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho/její rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, motivace	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebezpoznání a sebepečení, Mezilidské vztahy, Komunikace
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, motivace	
Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti; charakter	
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a přestavovat zdravou sebedůvěru.	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání; systém osobních hodnot; sebehodnocení	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
Rozlišuje a poznává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
Na příkladech ukáže vhodné užití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úroky, pojištění	
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	peníze - formy placení	
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako	principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; nejčastější právní formy podnikání	

součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.		
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí zisky státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků.	hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu, význam daní; význam daní	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství; Ústava; složky státní moci, instituce	
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky	
Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky	
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky	
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů.	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování práv a předpisů	
Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování práv a předpisů	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	evropská integrace - podstata, význam, výhody; EU a ČR mezinárodní spolupráce - ekonomická, bezpečnostní spolupráce mezi státy	EGS - Jsme Evropané
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.	globalizace - globální problémy, projevy, války a terorismus, možnosti řešení	EV - Lidské aktivity a problémy Životního prostředí
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	globalizace - globální problémy	

Výchova k občanství

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití.	zásady lidského soužití - pravidla chování	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem.	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům.	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity
Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie.	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti; MKV - Etnický původ
Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	MKV - Multikulturalita
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním.	osobní rozvoj - životní cíle a plány	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace
Formuluje své nejbližší plány.	osobní rozvoj - životní cíle a plány	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		

Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti.	hospodaření - rozpočet domácnosti	
Ukáže na příkladech vhodné užití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet.	peníze - funkce a podoby peněz, formy placení	
Uvede příklady služeb, které banky nabízejí.	banky a jejich služby	
Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.	hospodaření - rozpočet státu, význam daní	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti.	principy demokracie - znaky demokratického rozhodování a řízení státu	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě
Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy.	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	
Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání.	naše vlast - státní symboly	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Vymenuje základní práva a povinnosti občanů.	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis	
Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	
Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	
Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání.	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv a předpisů	
Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	
Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu.	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	

Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy.	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv a předpisů	
V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací.	sociální a právní poradenství, dluhové poradenství	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování.	evropská integrace - podstata, význam, výhody, EU a ČR mezinárodní spolupráce - ekonomická, bezpečnostní spolupráce mezi státy	EGS - Jsme Evropané

Osobnostní a sociální výchova (průřezové téma) 3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ		
Zdokonaluje své smyslové vnímání, uplatňuje empatii, rozpoznává své soustředění/nesoustředění a ovlivňuje jej.	osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti osobní rozvoj	
Popíše své myšlenkové postupy při řešení problémů a používá pro sebe výhodné strategie učení na základě svých osobních psychických předpokladů k učení.	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při sebezvoji	
SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ		
Poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti, jako zdroje informací o sobě používá různé zdroje (vlastní úvahy, zpětné vazby od druhých).	sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem sebehodnocení	MKV - Kulturní diference
Učí se identifikovat a přijímat své silné a slabé stránky, vyhledá pomoc při osobních krizích.		
SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE		
Rozpoznává vlastní stres, předchází mu, uplatňuje pro sebe vhodné strategie zvládnání zátěže a uvědomuje si význam pozitivní vyladění mysli; vědomě pracuje se svými emocemi, vůlí, agresivitou.	sebekontrola, sebeovládání a zvládnání problémových situací stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	
Pracuje s časem, rozlišuje vnitřní a vnější motivaci.		

PSYCHOHYGIENA		
Rozeznává nežádoucí stres a vyhledá pomoc při osobních problémech.	psychohygiena	
Nachází radost v pohybu, pobytu v přírodě a zdravé Životosprávě.	podpora zdravého Životního stylu	
KREATIVITA		
Nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu, hledá netradiční řešení.	rozvoj kreativity - nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality; tvořivost v mezilidských vztazích	
Vědomě si užívá kreativního procesu, využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů.		
POZNÁVÁNÍ LIDÍ		
Snaží se znát své spolužáky a je k nim ohleduplný, reflektuje své vnímání druhých lidí, všímá si podobností a odlišností mezi sebou a druhými, a jedná tak, aby byly pozitivně využity.	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	MKV - Kulturní diference, Lidské vztahy
MEZILIDSKÉ VZTAHY		
Pečuje o vztahy s ostatními, snaží se nahlížet svět i očima druhých, respektuje druhé jako svébytné osobnosti, snaží se s respektem a důvěrou prožívat se spolužáky společné chvíle radosti i zvládání náročných situací.	vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích a jejich řešení chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	MKV - Lidské vztahy
Respektuje práva druhých, dokáže se postavit za svá vlastní práva.	pomáhající a prosociální chování	VDO - Občanská společnost a škola; MKV - Lidské vztahy
KOMUNIKACE		
V dialogu dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace, mluví jen jeden, mluvím za sebe, naslouchám.	aktivní, kritické a praktické naslouchání	
Rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace, respektuje odlišné názory, své názory, práva a potřeby komunikuje kultivovaně.	zásady kultivovaného a korektního dorozumívání a projevu bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí	
Kultivovaně vyjadřuje, co se mu líbí a nelíbí, umí dát najevo, že chování druhého překračuje jeho hranici.		
KOOPERACE A KOMPETICE		

Podporuje týmovou atmosféru, je platným členem týmu, zvládá i neefektivní chování členů týmu, trénuje zvládání situace soutěže a konkurence.	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	MV - Práce v realizačním týmu
ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ SCHOPNOSTI		
Podílí se na efektivním řešení problémů ve třídě, přijímá problémy jako výzvu.	sebereflexe, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů, týmová práce, zaujímání postojů, přijímání zodpovědnosti	MKV - Lidské vztahy; MV - Práce v realizačním týmu
HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA		
Uvědomuje si svou osobní svobodu a respektuje ji u druhých, rozpozná a odmítá a brání se šikaně, závislosti.	náročné životní situace a jejich zvládání	
Rozpoznává problémy, které může řešit a aktivně je řeší, jedná zodpovědně i v náročných situacích.	dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	

Výtvarná výchova

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; jejich vztahy a uspořádání v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura); výtvarné techniky; výtvarný experiment a hra; uplatňování subjektivity; prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představa osobních zkušeností	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita
Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita; cvičení smyslového vnímání
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	výtvarná práce s digitálními médii; statické i dynamické vizuálně obrazné vyjádření; uspořádání objektů do celků v časovém průběhu; uplatňování subjektivity	MV - Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	osobitost vyjádření; originalita; hodnocení a porovnávání účinků vizuálně obrazných vyjádření; sebehodnocení ve VV	OSV - Kreativita; pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	smyslový účinek vizuálně obrazných vyjádření; subjektivní účinek vizuálně obrazných vyjádření; symbolický obsah vizuálně obrazných vyjádření; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho proměny	OSV - Komunikace
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření; historické, sociální a kulturní souvislosti obsahů; interpretace vizuálně obrazných vyjádření, diskuze a přístupy k nim komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho proměny; interpretace vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k nim	OSV – Komunikace, Rozvoj schopnosti poznávání; MV - Stavba mediálních sdělení; Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; OSV – Sebepoznání a sebepojetí; MKV - Multikulturalita
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	osobní postoj v komunikaci - utváření a zdůvodňování; záměry tvorby, proměny obsahu; prezentace vizuálně obrazných vyjádření	OSV – Komunikace; dovednosti v neverbálním sdělování

Výtvarná výchova 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	seznámení s výtvarnými technikami, uplatňování prvků vizuálně obrazných vyjádření, jejich kombinace, pojmenování, porovnávání a interpretace; práce s nápadem, záměry a obsahy tvorby; zdůvodňování; prezentace; uplatňování subjektivity; sebehodnocení ve VV	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.		OSV - Komunikace
Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.		OSV - Kreativita; citlivost nápadů
Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.		

Hudební výchova

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	vokální a instrumentální činnosti, pohybové hry, hudební hry	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	hlasový rozsah, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, techniky vokálního projevu, improvizace jednoduchých hudebních forem v tóninách dur a moll, rytmus a řeč hudby, reprodukce tónů, převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy, reflexe vokálního projevu	OSV - Kreativita
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	zachycení rytmu a melodie do grafického (notového) záznamu, nástrojová improvizace, zvukomalebné představy (rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální) zpěv, doprovod na Orffovy nástroje, Boomwhackers	OSV - Komunikace
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové hry, reprodukce pohybů	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika ; tanec, hudebně dramatická výchova
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	záznam hudby, notační programy, zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, hudební formy, písňové formy, rondo, variace, fuga	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	hudební styly a žánry, kulturní tradice a zvyky	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	kontext s jinými hudebními i nehudebními díly (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost), kulturní tradice a zvyky	OSV - Poznávání lidí

Hudební výchova

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Doprovází písně pomocí ostinata.	instrumentální činnosti, nástrojová improvizace	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	vokální a instrumentální činnosti, jednohlasý zpěv	OSV - Poznávání lidí, Hodnoty, postoje, praktická etika
Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu; rozpozná vybrané hudební nástroje	poslechové činnosti, hudební dílo a jeho autor, poslech různých hudebních žánrů	OSV - Rozvoj schopností poznávání

symfonického orchestru; uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	poslech hudebních nástrojů a technika hry, symfonický orchestr	
--	--	--

Výchova ke zdraví 3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	vztahy mezi spolužáky, ve vrstevnické komunitě – kamarádství, přátelství; bezpečné chování a komunikace	VDO - Občanská společnost a škola, OSV - Mezilidské vztahy
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina	OSV - Mezilidské vztahy
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	tělesná a duševní hygiena, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit; psychické problémy	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	odpovědnost za vlastní zdraví, prevence	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	tělesná a duševní hygiena, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	tělesné a duševní zdraví, diskuze a vyjádření vlastního názoru	OSV - Komunikace
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim; poruchy příjmu potravy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	ochrana před přenosnými chorobami prevence vzniku chorob	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	význam zdravého životního stylu	OSV - Seberegulace a sebeorganizace

Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	OSV - Sebezpoznání a sebezpojetí, Mezilidské vztahy
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	sexuální dospívání a reprodukční zdraví	OSV - Sebezpoznání a sebezpojetí, Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	závislosti a jejich prevence, vyhledání pomoci	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace a sebeorganizace
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	oddržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, včetně dopravy, postup v případě dopravní nehody, varovný signál a jiné způsoby varování, evakuace	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	ochrana člověka a chování během za mimořádných událostí	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova ke zdraví

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny.	přijímá názor druhých, empatie, chování podporující dobré vztahy	OSV – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím.	složky zdraví a jejich interakce, tělesné a duševní zdraví, zásady osobní, intimní a duševní hygieny	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví.	odpovědnost za vlastní zdraví, prevence	OSV - Seberegulace a sebeorganizace

Projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy.	vztah k sobě samému, vztahy v prostředí komunity, vrstevnická skupiny	OSV - Sebepoznání a sebepečení, Komunikace
Dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim; poruchy příjmu potravy; vyhledání pomoci	OSV - Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace
Svěří se se zdravotním problémem.		
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her.	závislosti a jejich prevence, vyhledání pomoci	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.	závislosti a jejich prevence, vyhledání pomoci	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace a sebeorganizace
Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí.	šikana a jiné projevy násilí	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla.	bezpečné chování a komunikace, vyhledání pomoci	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace
Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.	ochrana člověka a chování během za mimořádných událostí	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Pracovní činnosti

3. období – 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	vlastnosti materiálu, užití v praxi	OSV - Kreativita
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV - Kreativita
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	organizace práce, jednoduché pracovní operace a postupy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV - Kreativita

Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	bezpečnost a hygiena při práci, bezpečné zacházení s nástroji a nářadím, tradice a řemesla	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.	Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	OSV - Kreativita
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	OSV - Kreativita
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	Montáž a demontáž	OSV - Kreativita
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	Návod, předloha, náčrt, plán, schéma	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Pěstování vybrané rostliny; základy ošetřování pokojových květin, pěstování okrasných vybraných dřevin a květin, řez, jednoduchá vazba a úprava květin	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	práce se zahradním nářadím a náčiním, používání ochranných pomůcek při práci,	
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Seznámení se s chovem drobných i hospodářských zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	zásady bezpečnosti a dodržování hygieny při práci, poskytnutí první pomoci v případě úrazu, první pomoc při úrazu elektr. proudem, včetně úrazu způsobeného zvířaty	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	finance, provoz a údržba domácnosti	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se	jednoduché domácí práce, správná obsluha spotřebičů v domácnosti	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.		
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.	úklid domácnosti, postupy, odpad a jeho ekologická likvidace; údržba oděvů a textilií a jejich drobné opravy	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	MKV - Kulturní diferenciacce
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině	OSV - Mezilidské vztahy
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	bezpečnost a hygiena provozu v kuchyni	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky bezpečnost práce v laboratoři	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, kterýmiž dospěl.		OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.		OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.		OSV - Kooperace a kompetice
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ		
Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.	počítač a periferní zařízení, mobilní telefony, tablety, kopírka bezdrátové technologie	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.	navigační technologie	OSV - Kreativita

Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	trh práce – povolání lidí, charakter a druhy pracovních činností	OSV - Poznávání lidí
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, zaměstnávání - pracovní příležitosti v obci (regionu)	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	způsoby hledání zaměstnání, psaní motivačního dopisu, nácvik modelové situace - pohovor u zaměstnavatele	OSV - Komunikace

Pracovní činnosti

3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	vlastnosti materiálu, užití v praxi	OSV - Kreativita
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	vlastnosti materiálu, užití v praxi	OSV - Kreativita
Organizuje svoji pracovní činnost.	organizace práce, jednoduché pracovní operace a postupy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita

Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech.	technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody	OSV - Kreativita
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu; rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti; zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu; správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky; dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.	bezpečnost a hygiena při práci, bezpečné zacházení s nástroji a nářadím, úloha techniky v životě člověka,	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model.	Stavebnice, modely, montáž a demontáž, náčrt, plán, schéma	OSV - Kreativita
Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.		OSV - Kreativita
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života
Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě.	Pěstování vybrané rostliny, základy ošetřování pokojových květin, jednoduchá vazba a úprava květin	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí; OSV - Kreativita
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	práce se zahradním nářadím a náčiním, používání ochranných pomůcek při práci,	
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Seznámení se s chovem drobných i hospodářských zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.	zásady bezpečnosti a dodržování hygieny při práci, poskytnutí první pomoci v případě úrazu, první pomoc při styku s jedovatými rostlinami, poskytnutí první pomoci v případě úrazu způsobeného zvířaty.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		

Provádí jednoduché operace platebního styku.	finance, provoz a údržba domácnosti	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	jednoduché domácí práce, správná obsluha spotřebičů v domácnosti	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti.	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, údržba oděvů a textilií a jejich drobné opravy,	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií.	bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem i při úrazu způsobeném chemikálií.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	Vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace
Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy.	výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	MKV - Kulturní diferenciacce
Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu.	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině	OSV - Mezilidské vztahy
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Bezpečnost a hygiena provozu v kuchyni	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
Vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízeními a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu.	základní laboratorní postupy a metody	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech.	základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky bezpečnost práce v laboratoři	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.		OSV - Kooperace a kompetice
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ		
Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu.	počítač a periferní zařízení, mobilní telefony, tablety, kopírka bezdrátové technologie	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení.	navigační technologie	OSV - Kreativita
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách.	trh práce – povolání lidí, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	OSV - Poznávání lidí
Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života.		OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání.	práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.	způsoby hledání zaměstnání, psaní motivačního dopisu, nácvik modelové situace - pohovor u zaměstnavatele práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV - Komunikace

Výtvarné tvoření (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Výtvarné tvoření jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova pro 2. stupeň.

Sportovní hry (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Sportovní hry jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova pro 2. stupeň.

Přijímačková matematika (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Přijímačková matematika jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Matematika pro 2. stupeň.

Přijímačkový český jazyk (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Přijímačkový český jazyk jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura pro 2. stupeň.

Očima fyziky (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Očima fyziky jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Fyzika pro 2. stupeň.

Příroda zblízka (volitelný předmět)

3. období

V rámci volitelného předmětu Příroda zblízka jsou naplňovány některé výstupy vzdělávacího oboru Přírodopis pro 2. stupeň.

Mediální výchova (volitelný předmět)

3. období

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Rozvíjí komunikační schopnosti, komunikuje kultivovaně, volí vhodné verbální i neverbální prostředky komunikace.	verbální a neverbální komunikace, argumentace	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí
Rozpozná manipulativní komunikaci.		
Užívá argumentaci.		
Kriticky a s odstupem analyzuje mediální obsahy, dokáže rozpoznat bulvární a seriózní novinářský přístup, rozpozná komerční sdělení a ví kde se v médiích skrývají.	etika v novinářské práci, fake news, hoax, reportáž, seriózní a bulvární zpravodajství,	
Zná stručnou historii médií a získává představu o roli médií v demokratické společnosti.	historie médií, funkce a vliv médií	VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Učí se využívat média jako zdroje informací a zábavy.	media a zábava, ověřování informací	
Osvojuje si principy vzniku důležitých mediálních obsahů (zpravodajských), rozlišuje základní funkce mediálních sdělení.	funkce a rozdělení médií, mediální sdělení	
Učí se citlivosti vůči stereotypům a předsudkům v obsahu médií.	rasismus, konflikty a stereotypy v médiích	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika

Zná způsoby působení reklamy na zákazníky a uvědomuje si nebezpečí skryté a klamavé reklamy.	vliv reklamy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Uvědomuje si nutnost ochrany autorských práv.	autorská práva	
Rozpozná nebezpečí internetu a sociálních sítí, ví jak se chovat v potenciálně nebezpečných situacích.	bezpečnost na internetu, sociální sítě	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Vytváří vlastní mediální sdělení.	reportáž, blog, youtube, video, sociální sítě	

Dramatická výchova (volitelný předmět)

3. období

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla.	psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých.	herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce	
Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí.		
Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.	náměty a témata v dramatických situacích – jejich analýza a vyjadřování práce na postavě – charakter, motivace, vztahy	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku.	konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe	MV - Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba	MKV - Kulturní diference, Multikulturalita; VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	vybrané etapy a typy světového a českého divadla výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby	
--	---	--

6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- aktivně přistupovat k různorodým pohybovým aktivitám
- vyrovnat se s neúspěchem
- poznávat zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a vnímat radostné prožitky z činností podpořených pohybem
- získávat základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívat osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- chápat zdatnost i duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, který stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Integruje některé okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Žáci se postupně v jednotlivých ročnících seznamují s pohybovými aktivitami, se sportovními hrami a terminologií z oblasti sportu. Učí se dbát na správné držení těla a používat další zdravotně zaměřené činnosti. Rozvíjí své pohybové dovednosti, učí se cvičit s různými druhy náčiní a nářadí. Snaží se pracovat individuálně i spolupracovat s kolektivem v rámci různých her. Dodržují pravidla bezpečnosti a spolupracují v duchu fair play.

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. – 5. třída - 2 hodiny týdně

6. – 9. třída - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka tělesné výchovy je realizovaná v prostorách Sokola Dobříš, přístupných dobříšských sportovištích, výjimečně ve třídách, na zahradě školy či jiných veřejných zařízeních ve spojených třídách (z důvodu sníženého počtu žáků ve třídě a vzhledem k organizaci vyučovacího předmětu).

Vzdělávací a výchovné strategie:

Kompetence k učení

- vytváříme prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností správnými metodickými postupy
- opakujeme naučené pohybové dovednosti
- vedeme žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti
- pomáháme žákům při výběru vhodných kondičních, posilovacích nebo relaxačních cviků pro rozcvičení
- vhodnou motivací představujeme žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posilujeme u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vhodně zvolenou zátěží při cvičeních učíme žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- zdůrazňujeme důležitost hygieny
- vedeme žáky k otužování v tělesné výchově a při ostatních sportovních aktivitách
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- vedeme žáky k používání vhodných metod pro plánování a organizování času a aktivit

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry
- pomáháme řešit herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků)
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce
- přidělením role rozhodčího připravujeme žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích
- přidělením role organizátora učíme žáky hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor
- vedeme žáky k posuzování nových zkušeností a dovedností, hodnocení jejich použitelnosti v praxi

Kompetence komunikativní

- dbáme na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy
- učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně s možností využít názvosloví tělesné výchovy
- zařazováním mezitřídních i celoškolských soutěží a turnajů podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků
- důrazem na dodržování pravidel vedeme žáky ke hře v duchu fair play
- učíme žáky se dorozumívat kultivovaně, výstižně a vhodně
- zapojujeme žáky se do diskuze, tak, že ji umí řídit a využívají pravidla komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku (sportovní utkání, turnaje, soutěže)

- zařazujeme cviky, které vedou žáky k vzájemné pomoci (dopomoc a záchrana)
- vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech
- podporujeme možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjíme jejich schopnost zastávat různé role
- umožňujeme žákům pracovat v týmech, vnímat své vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování
- uplatňujeme pozitivní hodnocení a motivaci žáků
- učíme žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

- praktickými ukázkami a modelovými situacemi seznamujeme žáky s technikou první pomoci
- vyžadujeme vhodné sportovní vybavení pro výuku
- na konci vyučovací hodiny zařazujeme její hodnocení
- podle možností vedeme žáky k sebehodnocení
- vhodnou motivací vedeme žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posilujeme jejich sebevědomí
- dohlížíme na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vedeme žáky k ochraně zdraví
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitní práci oceníme

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k získávání informací o pohybových aktivitách
- umožňujeme žákům využívat prostředky a technologie vhodné pro tělesnou výchovu
- učíme žáky provádění kompenzačních cviků pro snížení zdravotních rizik spojených s používáním digitálních technologií
- seznamujeme žáky s možnostmi dlouhodobého sledování zdravotního stavu a pohybového režimu pomocí digitálních technologií, ke kritickému přemýšlení o jejich využití i možných rizicích

Tělesná výchova

1. období – 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	význam pohybu pro zdraví	OSV – Mezilidské vztahy (posuzování svých schopností a možností), Sebepoznání a sebepečení
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	základy atletiky smluvené povely, signály základy gymnastiky, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na lavičce rytmické a kondiční formy cvičení	

	bruslení, pohyb na ledě turistika a pohyb v přírodě	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry, základy sportovních her, utkáni podle zjednodušených pravidel	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	hygiena a bezpečnost při TV, přírodě i mimo školu.	EV– Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby a ochrany zdraví)
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	komunikace v TV	OSV - Sebepoznání a sebepečení, Komunikace (verbální i neverbální), Kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny), Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost)
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.		
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní tělesná výchova základy gymnastiky, průpravná cvičení	

Tělesná výchova

1. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	hygiena při TV, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
Dodrží zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	bezpečnost při TV	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	komunikace v TV základy gymnastiky, průpravná cvičení pohybové hry	
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	zdravotní tělesná výchova	
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	základy gymnastiky, průpravná cvičení	

Tělesná výchova

2. období – 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	pohybový režim žáků	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	základy atletiky základy gymnastiky pohybové hry základy sportovních her rytmické a kondiční formy cvičení turistika a pohyb v přírodě plavání bruslení	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	organizace a bezpečnost při sportovních činnostech v hodinách TV, v přírodě i mimo školu první pomoc	EV – Vztah člověka k prostředí (zajištění ochrany životního prostředí)
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	kvalita pohybových činností	OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích)
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	pravidla her, fair play	VDO – Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů a hodnot)
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	základní tělocvičné názvosloví	OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, vysvětlování)
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	pohybové hry, organizace při TV základy sportovních her	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	měření výkonů	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě)

Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	plavecký výcvik	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.		
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	zdravotní TV	
Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.		
Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		

Tělesná výchova 2. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu.	význam pohybu a zdraví	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením.	průpravná cvičení	
Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	
Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.	organizace a bezpečnost při TV	
Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	zásady jednání a chování	
Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play; zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla; zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.	základy sportovních her, fair play rozehřátí, protažení	VDO – Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů a hodnot)
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	zdravotní tělesná výchova průpravná cvičení	

Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.		
Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		

Tělesná výchova 3. období – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyvážovací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	OSV - Kooperace a kompetice
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	gymnastika; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika; sportovní hry; utkání podle herních pravidel; míčové hry; turistika a pobyt v přírodě; zimní sporty a bezpečnost pohybu v zimní horské krajině; další (i netradiční) pohybové činnosti	EV - Vztah člověka k prostředí; OSV - Sebezpoznání, sebepojetí
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky	OSV - Komunikace

Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus; fair play	MKV - Multikulturalita
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; zásady fair play	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	OSV - Kooperace a kompetice
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	OSV - Kooperace a kompetice
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.		OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	správné držení těla - posilování oslabených svalů, protažení přetížených svalových skupin; cvičení koordinace a rovnováhy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace

Tělesná výchova 3. období, minimální výstupy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí; improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	pohybové hry, gymnastika, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, atletika, sportovní hry; turistika a pobyt v přírodě, zimní sporty, další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV - Kooperace a kompetice
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.		OSV - Sebepoznání, sebepečení
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
Užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky	OSV - Komunikace
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus; fair play	MKV - Multikulturalita
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; zásady fair play	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka.	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	OSV - Kooperace a kompetice
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	správné držení těla - posilování oslabených svalů, protažení přetížených svalových skupin; cvičení koordinace a rovnováhy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		OSV - Seberegulace a sebeorganizace

6.9 Vzdělávací oblast: Jazyková a komunikační výchova **(Speciálně pedagogická péče)**

6.9.1 Vyučovací předmět: Logopedická intervence

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- s narušenou komunikační schopností překonat jejich komunikační nedostatky
- vycházíme ze závěrů a doporučení speciálně pedagogického centra (SPC) pro vady řeči či sluchově postižené

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu:

Na základě doporučení SPC může být zařazena do výuky Logopedická intervence pro daného žáka (dle závěrů ve zprávě SPC). V předmětu Logopedická intervence se zaměřujeme především na dechová, hlasová a artikulační cvičení a nápravu vadné výslovnosti hlásek. Odstraňování závažnějších problémů přenecháváme klinickým logopedům a pracovníkům SPC pro vady řeči. Obsah je vymezen logopedickou metodikou, není specifikován podle ročníků, ale je podřízen stupni poruchy a výsledkům vyšetření. Učební plán nelze specifikovat podle ročníků, etapy na sebe navazují.

Logopedická intervence má stanovenou časovou dotaci 1 vyučovací hodina týdně v 1. až 9. ročníku (disponibilní hodina). Časová dotace vychází z doporučení SPC pro vady řeči, v případě žáků, kteří mají doporučení z pedagogicko - psychologické poradny, se vychází z časových, personálních a organizačních možností školy.

V rámci předmětu Logopedická intervence nejsou průřezová témata zařazována, protože předmět sám o sobě plní velmi důležitou nápravnou funkci.

Časová dotace:

1. – 9. ročník – 1 hodina týdně (na základě doporučení SPC)

Organizační vymezení:

Výuka probíhá individuálně, směřuje k rozvoji obratnosti mluvidel, rozvoji fonemického sluchu, porozumění řeči, zapojení smyslového vnímání, nácviku hospodaření s dechem, smyslu pro rytmus, melodii, rozvoj vyjadřovací pohotovosti a slovní zásoby. Zaměřuje se na mluvenou i psanou formu vč. čtenářských dovedností, práce s textem, jeho porozuměním. Vše s pomocí nápodoby, multisenzoriálního přístupu, pozitivní motivace, cíleného zapojení běžných her a cvičení. Nezbytná je spolupráce s rodinou.

Vzdělávací a výchovné strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky se soustředit, porozumět pokynům přiměřené obtížnosti
- připravujeme situace, kdy mají žáci radost z úspěchu a učí se sebehodnotit
- učíme žáky vyhledat klíčová slova v textu
- vedeme žáky k vyhledávání chyb a jejich opravě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky novým zkušenostem a dovednostem
- žáci pracují podle osvědčených postupů

Kompetence komunikativní

- učíme Žáky porozumět písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti
- vedeme Žáky k pečlivé výslovnosti a snaze si opravovat svou nesprávnou či nedbalou výslovnost
- vedeme Žáky ke správnému dýchání v mluvených projevech a k volbě vhodného tempa řeči

Kompetence sociální a personální

- motivuje Žáky ke sdílení svých názorů, k vyjadřování postojů

Kompetence občanské

- učíme Žáky ocenit své schopnosti
- učíme Žáky sám sebe zhodnotit
- vedeme Žáky k uvědomění si svých dovedností a porovnání jich s dovednostmi ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme Žáky k soustředění po určitou dobu
- učíme Žáky dodržovat stanovené postupy a zadání

Kompetence digitální

- využíváme s Žáky dostupná digitální zařízení a prostředky pro práci
- vedeme Žáky ke zkoumání vhodných čtenářských strategií digitálního čtení, k porozumění piktogramům, k využívání grafických organizérů pro třídění informací
- klademe důraz na rozvíjení vhodných komunikačních strategií
- učíme Žáky kriticky přemýšlet
- klademe důraz na bezpečné používání digitálních technologií při sdílení informací
- umožňujeme Žákům využívání online slovníků

Logopedická intervence 1. – 5. ročník

Oblast reedukace	Očekávané výstupy	Učivo, tematické okruhy
Reedukace dyslexie	Ohmatává písmena z různých materiálů, obsahuje písmena prstem, fixem, pastelkou. Modeluje písmena, maluje, vytrhává z papíru. Čte písmena z karet, tabule, počítače, čte řady písmen.	Spojení hláska - písmeno
	Cvičí zrakovou percepci, pravolevou a prostorovou orientaci. Vyvozuje písmena. Vyhledává a vyznačuje písmena v textu, podtrhává slova s danými písmeny. Čte slova obsahujících daná písmena.	Záměna tvarově podobných písmen
	Automatizuje spojení hláska – písmeno. Procvičuje sluchovou percepci.	Záměna sluchově podobných hlásek
	Čte slabiky na kartách, v čtenářských tabulkách, na počítači. Postřehuje slabiky. Postupně čte slova ze tří písmen, dvouslabičná s otevřenou, uzavřenou slabikou, víceslabičná slova a slova se souhláskovými shluky.	Spojování písmen do slabik

	Opakovaně čte snadné věty.	
	Opakovaně čte text, pracuje s textem (hledá slovo s určeným písmenem, s určenou pozicí na řádku, z daného významového okruhu, nejdelší a nejkratší slovo, počítá slabiky a písmena aj.). Odpovídá na otázky k přečtené větě, odstavci, celému textu. Vypráví obsah textu, předvídá po přečtení věty, co bude následovat. Čte text s vynechanými slovy, domýšlí je podle kontextu.	Slova se zvyšující se náročností stavby
Reedukace dysgrafie	Rozvíjí hrubou motoriku - procvičuje paži před psaním i v jeho, zná říkanku pro uvolnění paže.	Procvičování hrubé motoriky
	Zná pravidla správného sezení při psaní.	Pravidla sezení při psaní
	Rozvíjí jemnou motoriku - modeluje, vytrhává, skládá z papíru, vybarvuje omalovánky.	Rozvoj jemné motoriky
	Provádí pohyby a dotýkání prstů a dlaní, cvičí pohybovou paměť - opakuje sestavu podle učitele.	Pohybová paměť
	Provádí uvolňovací cviky před psaním, zpočátku na velký papír, postupně zmenšuje až do normované liniatury.	Uvolňovací cviky
	Před procvičováním písmena do sešitu opakuje jeho tvar na tabuli, píše ve vzduchu.	Nápodoba tvarů
Reedukace dysortografie	Orientuje se v tabulce psací abecedy. Cvičí sluchovou percepci. Při psaní zdůrazňuje délku samohlásky, slovo si tiše předříkává, píše čárku ihned. Doplňuje samohlásky do textu, podtrhává dlouhé samohlásky. Tvoří věty se slovy rozlišenými délkou samohlásky. Píše diktát pouze se zápisem samohlásek. Cvičí s bzučákem - vytleskává a napodobuje určený rytmus, přehrává slova vyslovovaná učitelem, slova, která si přečte z karty. Graficky znázorňuje délku pod slova, provádí grafický zápis slov vyslovovaných, vymýšlí slova k danému grafickému schématu.	Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek
	Cvičí sluchovou percepci, zdůrazňuje výslovnost měkkých slabik. Cvičí s tvrdými a měkkými kostkami - opakuje po učiteli nebo čte slovo a při tom ohmatává příslušnou kostku vyhledává a vyznačuje příslušné slabiky v textu. Tvoří vět se slovy s danými slabikami.	Rozlišení DI, TI, NI / DY, TY, NY

	<p>Ukazuje na kartách správné písmeno ve slabikách a slovech předřikávaných učitelem.</p> <p>Vyhledává daná písmena v textu, cvičí sluchovou percepci.</p>	Rozlišování sykavek
Rozvoj sluchového vnímání	<p>Provádí písemnou analýzu a syntézu slov diktovaných učitelem.</p> <p>Tvoří slova z přeházených písmen.</p> <p>Podtrhává správně napsané slovo v řádku slov.</p>	Vynechávání písmen, přesmykování
	<p>Cvičí sluchovou percepci, určuje počet slov ve větě.</p> <p>Pracuje s kartami s předložkami, učitel ukáže předmět, jeho obrázek nebo vysloví slovo, žák přidá předložku, zdůrazní, že jde o dvě slova.</p> <p>Vyznačuje předměty nebo graficky slova ve vyslovené větě.</p>	Hranice slov ve větě
	<p>Ukazuje I -Y nebo párové souhlásky pomocí karet ve slovech vyslovovaných učitelem.</p> <p>Píše diktát, kdy zaznamenává pouze I -Y bez psaní celých slov.</p> <p>Před napsáním I -Y a párových souhlásek vždy nejprve výběr zdůvodní.</p> <p>Pracuje s doplňovacími cvičeními.</p> <p>Užívá přehledů mluvnického učiva píše opravy - opisuje několikrát slovo, ve kterém chyboval, vyznačuje barevně I -Y.</p>	Gramatické chyby
	<p>Rozlišuje zvuky, určuje jejich původce, poznává podle zvuku hudební nástroje.</p> <p>Určuje délku zvuků hraných na hudební nástroj nebo bzučák, graficky zaznamenává.</p> <p>Určuje intenzitu zvuku.</p> <p>Určuje písně podle melodie.</p> <p>Poslouchá vyprávění a zvukové nahrávky.</p>	Nácvik naslouchání
	<p>Pamatuje si a opakuje postupně rozvíjené věty vyslovované učitelem.</p> <p>Pamatuje si a opakuje postupně rozvíjené věty, kdy každý další žák přidá slovo.</p> <p>Rozlišuje slabiky vyslovované učitelem, určuje, zda byly shodné.</p> <p>Rozlišuje slova odlišná jen jednou hláskou vyslovovaná učitelem, určuje hlásku, jíž se slova liší.</p> <p>Tvoří věty se slovy lišícími se jednou hláskou.</p> <p>Opakuje a počítá slova ve větách vyslovovaných učitelem.</p>	Sluchová paměť
	<p>Určuje slovo na daném místě ve větě.</p> <p>Tvoří věty z vyslovovaných slov.</p> <p>Říká slova rozděleně na slabiky nebo hlásky, rozkládá slova na slabiky a hlásky.</p> <p>Tlesknutím reaguje, když slyší danou slabiku nebo hlásku ve větě.</p>	Sluchová diferenciacce

	<p>Vymýšlí slova s danou slabikou nebo hláskou na začátku a na konci.</p> <p>Vyslovuje slabiku ze slova určenou postavením ve slově.</p> <p>Skládá slova ze slabik a hlásek vyslovovaných učitelem a z přeházených slabik.</p> <p>Hraje slovní kopanou s opakováním poslední slabiky nebo hlásky.</p>	Sluchová analýza a syntéza
	<p>Rozlišuje, zda rytmus je shodný nebo odlišný.</p> <p>Vyhledává správné grafické znázornění rytmu.</p> <p>Opakuje slyšený rytmus.</p> <p>Opakuje rytmus vyťukávaný na část těla.</p> <p>Provádí určené cviky v daném rytmu.</p>	Vnímání a reprodukce rytmu

Logopedická intervence 6. - 9. ročník

Oblast reedukace	Očekávané výstupy	Učivo, tematické okruhy
Reedukace dyslexie	<p>Opakovaně čte text, pracuje s textem (zvládá slova se souhláskovými shluky).</p> <p>Odpovídá na otázky k přečtené větě, odstavci.</p> <p>Vypráví obsah textu, předvídá, co bude následovat.</p> <p>Čte s vynechanými slovy, domýšlí je dle kontextu.</p> <p>Učí se číst s porozuměním, strukturovat větší literární celky, vyhledávat podstatné údaje, používat encyklopedie a slovníky, pracovat s tiskovými materiály a PC.</p>	Text se zvyšující se náročností stavby, práce s informacemi
Reedukace dysgrafie	<p>Upevňuje a prohlubuje správné techniky psaného projevu, kontrola správného sezení, úchopu a tenze, psaní podle diktátu přiměřené délky, sebekontrola napsaného projevu, trénink tvůrčího psaní.</p>	Gramatické jevy, tvůrčí psaní
Rozvoj sluchového vnímání	<p>Rozvíjí své komunikační dovednosti přiměřených věku a situaci mluvčího.</p> <p>Rozšiřuje svou slovní zásobu a svůj všeobecný přehled.</p> <p>Dbá na správné použití zvukových prostředků řeči - tempa a melodie - při různých typech rozhovoru a čtení.</p>	Jazyková výchova, skladba
	<p>Využívá k učení multisenzorický přístup, dbá na správnou techniku dýchání.</p>	Rytmus, dechová cvičení, zpěv

Směrnice: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
Č.j.: D 1b/2023
Vypracoval: Mgr. Lucie Bigoni, PhD.
Schválil: Ing. Jana Derflová, ředitelka
Pedagogická rada projednala: 30. 8. 2023
Rada školské právnické osoby schválila: 25. 8. 2023
Dokument nabývá platnosti: 1. 9. 2023

7. Příloha

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TRNKA Příbramská 938, 263 01 Dobříš

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány ve Školním vzdělávacím programu (ŠVP) v podobě výstupů – s ohledem na individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka a individuální zralost žáka v daném věku, zdůrazňuje individuální pokrok žáka, vyhýbá se srovnávání s ostatními, opírá se o předem stanovená kritéria, se kterými jsou žáci předem seznámeni, posuzuje výkon, aktivitu a úroveň kompetencí žáka, nikoliv jeho osobnost, podněcuje žáka k dalšímu rozvoji.

I. ZPŮSOBY HODNOCENÍ

Při hodnocení žáků používají učitelé ZŠ TRNKA **slovní hodnocení** jako komplexně pojatou zpětnou vazbu, která odráží individuální pokrok v procesu učení, poznávání a osobním rozvoji dítěte. Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení zajistí škola **převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek**.

Průběžné hodnocení

- Probíhá písemnou i ústní formou
  - jako průběžná zpětná vazba
  - jako sumativní hodnocení na konci činnosti
- Během jednotlivých činností žáka jako motivační složka.
- Individuální rozhovory se žákem podle potřeby. Formou tripartit (třídní učitel, žák, rodič), dipartit (učitel a žák) a oborových konzultací (učitel, žák, rodič).

Sebehodnocení žáků

- je jednou z důležitých kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání. Učitel dává žákovi dostatečný prostor pro jeho vlastní hodnocení výkonů. Vede ho tak, aby se sám naučil, příp. se alespoň pokusil zhodnotit svůj úspěch či neúspěch.

- je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.
- je v přiměřené formě a četnosti zařazováno do procesu vzdělávání průběžně.
- může mít ústní i písemnou formu.

Hodnocení na konci období

- Hodnocení na konci období je slovní, má písemnou formu a probíhá na konci 1. pololetí a na konci školního roku na vysvědčení.
- Žáci 8. a 9. třídy se vzhledem k zahrnutí hodnocení do přijímacího řízení na střední školy dozvídají celkovou úroveň hodnocení své práce v předmětu čtvrtletně.
- Vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaným v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu.
- Obsahuje hodnocení úrovně žakových znalostí a dovedností, aktivity i kompetencí.
- Je všestranné – obsahuje všechny vyučované předměty.
- Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Obsahuje také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné.
- Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
- Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci klasifikačního období z důvodu vysoké absence (30% a více) nebo nedostatku podkladů pro celkové hodnocení práce žáka, určí ředitel školy náhradní termín pro hodnocení žáka. Škola si v takovém případě vyhrazuje právo na komisionální přezkoušení žáka (viz. odstavec V).
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

V souladu s koncepcí školy a školním vzdělávacím programem je celkové hodnocení práce žáka v předmětu výsledkem hodnocení v oblastech znalostí a dovedností, aktivity a kompetencí. Hodnocení znalostí a dovedností vyplývá z úrovně zvládnutí výstupů za sledované období, které vychází ze školního vzdělávacího programu, popřípadě z IVP žáka. Učitel může ve svém předmětu nabízet dobrovolné domácí úkoly, jejich hodnocení je pak součástí celkového hodnocení práce žáka. **Předměty trivia** (Matematika, Český jazyk a literatura a Anglický a Německý jazyk) a **předměty naukového charakteru** (Prvouka, Člověk a jeho svět, Informatika a Svět -Přírodopis, Chemie, Fyzika, Zeměpis, Dějepis, Výchova k občanství, Informatika) jsou předměty s největším důrazem na znalosti a

dovednosti. **Předměty výchovného typu** (Pracovní činnosti, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Svět - Výtvarná výchova, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Výchova ke zdraví, Osobnostní a sociální výchova a volitelné předměty druhého stupně) kladou největší důraz na oblast aktivity. Podrobná kritéria hodnocení jsou popsána v [příloze](#) těchto pravidel. Učitel seznamuje žáky s kritérii hodnocení ve svém předmětu na začátku školního roku.

- Hodnocení znalostí, dovedností a celkové hodnocení v předmětu má pět úrovní, konkrétní popis úrovní viz [Příloha kritéria hodnocení](#).

<i>Stupeň 1</i>	<i>Stupeň 2</i>	<i>Stupeň 3</i>	<i>Stupeň 4</i>	<i>Stupeň 5</i>
<i>„Výborná úroveň“</i>	<i>„Základní úroveň“</i>	<i>„Je co zlepšit“</i>	<i>„Je třeba zabrat“</i>	<i>„Nevyhovující úroveň“</i>

- Hodnocení aktivity a kompetencí má tři úrovně, konkrétní popis úrovní viz [Příloha kritéria hodnocení](#).

<i>„Výborná úroveň“</i>	<i>„Je co zlepšit“</i>	<i>„Je třeba zabrat“</i>
-------------------------	------------------------	--------------------------

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a).

Převod slovního hodnocení na vysvědčení do klasifikace

Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání zajistí naše škola převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek.

S převodem je prokazatelně seznámen žák i jeho zákonný zástupce. Pro potřeby přijímacího řízení na víceletá gymnázia nebo konzervatoře je převod realizován za stejných zásad v lednu nebo únoru školního roku v 5. ročníku pouze na žádost rodičů.

II. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním se rozumí zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při

vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- Žáci s SVP mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení.
- Žákům s SVP může naše škola:
  - poskytnout odpovídající podpůrná opatření,
  - vypracovat individuální vzdělávací plán na základě vyhodnocení potřeb žáka.
- Škola respektuje doporučení psychologických vyšetření žáků s SVP a na jejich základě koriguje práci s žákem včetně doporučení k hodnocení žáka.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení žáka s SVP.

III. PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

Podklady pro hodnocení žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků, a to jak v oblasti znalostí a dovedností, tak aktivity a kompetencí
- průběžným ověřováním, naplňování výstupů ŠVP
- sebehodnocením žáka
- individuálními písemnými pracemi a komplexními úkoly

IV. INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- rodič má v průběhu školního roku přístup k hodnocení v aplikaci EduPage
- individuálními konzultacemi s vyučujícími formou tripartit (třídní učitel, žák, rodič) a oborových konzultací (učitel, žák, rodič) na konci 1. a 3. čtvrtletí
- na třídních schůzkách
- rodiče žáků 8. a 9. třídy se vzhledem k zahrnutí hodnocení do přijímacího řízení na střední školy dozvídají celkovou úroveň hodnocení práce žáka v předmětu čtvrtletně
- pololetním vysvědčením nebo výpisem z vysvědčení
- možností nahlédnutí do významnějších testů žáka resp. portfolia žáka
- vysvědčením předávaným na konci školního roku za I. i II. pololetí
- v případě výrazného zhoršení hodnocení celkové práce žáka v předmětu (více jak o dvě úrovně), informuje učitel předmětu včas také zákonné zástupce

V. PŘEZKOUMÁNÍ HODNOCENÍ ŽÁKA

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Komisionální přezkoušení

- Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen přezkoušení) jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle vyhl. 48/2005, § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení vyhl. 48/2005, § 22 odst. 2 až 6.

VI. HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

Hodnocení chování na vysvědčení je prováděno formou slovního hodnocení. a zahrnuje tyto oblasti:

- chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou,
- dodržování Školního řádu,
- přihlídnutí k speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka).

Chování		
1 – velmi dobré	2 - uspokojivé	3 - neuspokojivé
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

VII. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření, která může udělit třídní učitel nebo ředitel školy.

Pochvaly a ocenění

- Třídní učitel může udělit na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Udělení pochvaly se zaznamená do katalogového listu žáka.
- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí, na základě podnětu třídního učitele nebo ostatních vyučujících, na návrh školské rady, zřizovatele či jiné právnické nebo fyzické osoby po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev lidskosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy **pochvalu ředitele školy**.

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- **napomenutí třídního učitele** – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí.
- **důtku třídního učitele** – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy či norem slušnosti.
- **důtku ředitele školy** – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění.

Pravidla pro výchovná opatření

- Pochvaly i sankce jsou provázeny komplexní pedagogickou diagnostikou žáka.
- Všem sankcím předcházejí pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

VIII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků byla projednána na pedagogické radě dne 30. 8. 2023 a schválena Školskou radou dne 25. 8. 2023
- Změny jsou prováděny formou číslovaných doplňků.
- Hodnocení s úpravami nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2023

Směrnice: PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ
Č.j.: Ř 2 c/2023
Vypracoval: Ing. Jana Derflová, ředitelka
Schválil: Ing. Jana Derflová, ředitelka
Pedagogická rada projednala: 30. 8. 2023
Směrnice nabývá platnosti: 1. 9. 2023